

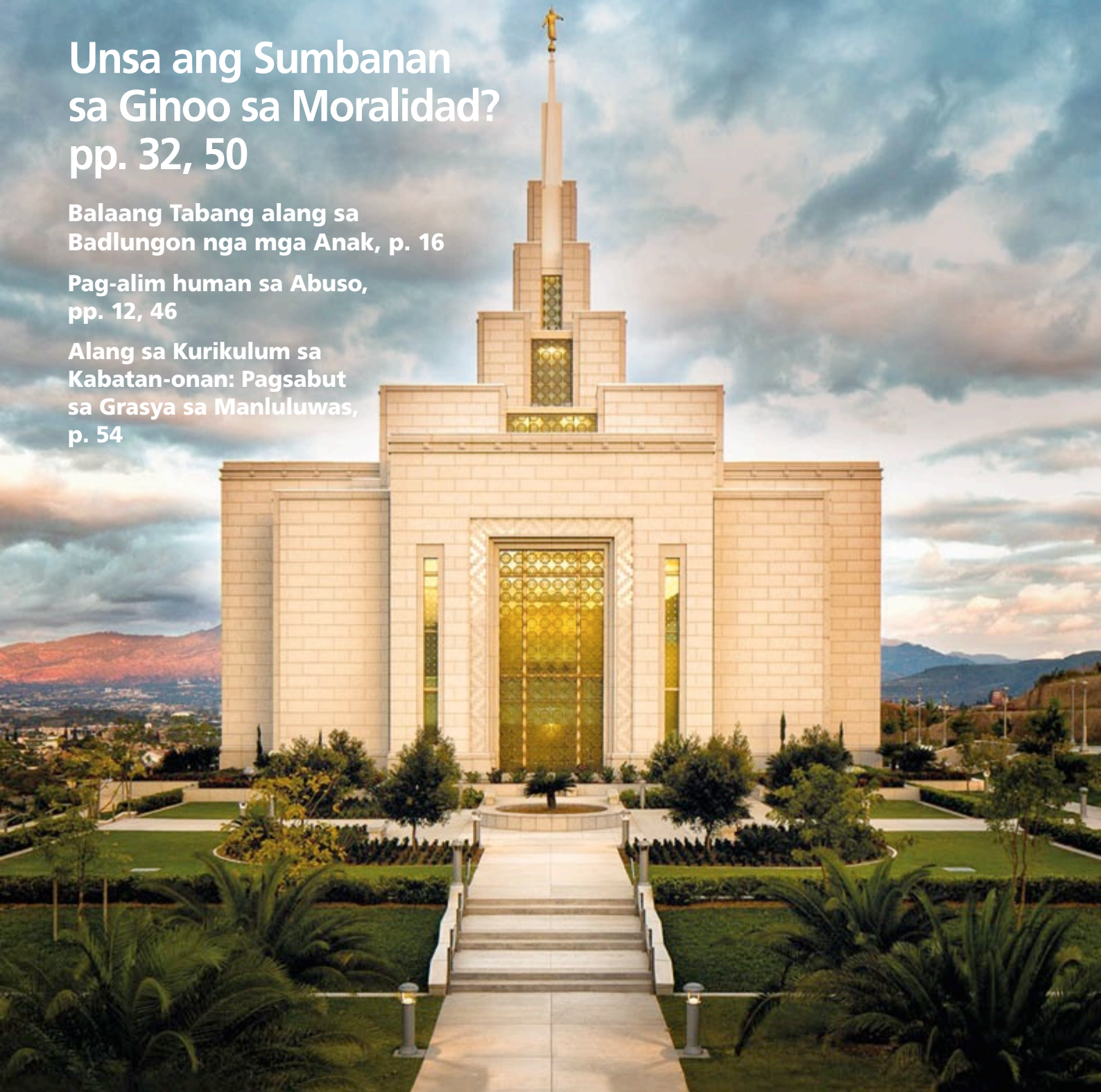
Liahona

**Unsa ang Sumbanan
sa Ginoo sa Moralidad?
pp. 32, 50**

**Balaang Tabang alang sa
Badlungon nga mga Anak, p. 16**

**Pag-alim human sa Abuso,
pp. 12, 46**

**Alang sa Kurikulum sa
Kabatan-onan: Pagsabut
sa Grasya sa Manluluwas,
p. 54**

“Ang pagkainahan dili usa ka hobby, usa kini ka tawag. . . . Dili kini usa ka butang nga buhaton kon dunay panahon. Mao kini ang hinungdan nganong gihatagan kamo sa Dios og panahon.”

Si Rachel Jankovic, sa Neil L. Andersen, “Mga Anak,”
Liahona, Nob. 2011, 28.

MGA MENSAHE

- 4 Mensahe sa Unang Kapanguloan: Ang Pagserbisyo ug Kinabuhing Dayon**
Ni Presidente Henry B. Eyring
- 7 Mensahe sa Visiting Teaching: Ang Balaan nga Misyon ni Jesukristo: Kahayag sa Kalibutan**

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 16 Matinud-anon nga mga Gini-kanan ug Badlungon nga mga Anak: Pagpabilin sa Paglaum Samtang Nakigbatok sa Dili Pagsinabtanay**
Ni Elder David A. Bednar
Si Elder Bednar nagtabang sa mga ginikanan nga makabaton og saktong panabut sa doktrina sa mga kamatuoran nga may kalabutan sa badlungong mga bata.

- 22 Mga Pioneer sa Matag Yuta: Zimbabwe—Yuta sa Katahum, Mga Tawo nga may Hugot nga Pagtuo**
Kining lig-on nga mga pioneer sa Zimbabwe makabarug isip mga ehemplo sa mga miyembro sa Simbahan sa tanang nasud.
- 28 Dili Matarug**
Ni Reid Tateoka
Atol sa kadaut sa 2011 nga linog ug tsunami sa Japan, kini nga mga misyonaryo nahinumdom nga modangup sa Ginoo.
- 32 Ang Sumbanan sa Ginoo sa Moralidad**
Ni Elder Tad R. Callister
Ang Langitnong Amahan mopadayag lang kausa sa Iyang sumbanan sa moralidad, ug ang Iyang tingog molabaw sa tanang hiniusang tingog niining kalibutan.

MGA DEPARTAMENTO

- 8 Notebook sa Komperensya sa Oktubre 2013**
- 10 Ang mga Propeta sa Daang Tugon: Abraham**
- 11 Pagtudlo sa Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan: Sekswal nga Kaputli**
- 12 Kami Namulong kang Kristo: Nawala Na Ang Palas-anon**
Pangalan gipugngan
- 14 Pagserbisyo diha sa Simbahan: Pagserbisyo sa usa ka Estranghero**
Ni Yong Gil Park
- 38 Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 80 Hangtud Kita Magkita Pag-usab: Naghulat diha sa Lobby**
Ni Lori Fuller

NAA SA HAPIN
Atubangan: Litrato sa Tegucigalpa Honduras Temple ni Cody Bell. Sulod sa atubangang hapin: Paghulagway sa litrato pinaagi ni Bradley Slade.

42

42 Pagdapit og Kalamposan

Ni Richard M. Romney

Makakita mo og oportunidad sa pagpakigbahin sa ebanghelyo sa kinabuhi, sama sa gibuhath niining mga young adult.

Tan-awa kon inyo bang makit-an ang Liahona nga gitago dinhi niini nga isyu. Timaan: Ipha ang inyong mga panalangin!

46 Pag-ayo sa Makalilisang nga mga Uwat sa Pag-abuso

Ni Elder Richard G. Scott

Ang dautan nga mga pagpili sa uban makapasakit ug makapasubo kaninyo, apan dili kini makagun-ob sa inyong mahangturing nga posibilidad.

50 Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan: Putli nga mga Kasingkasing ug Limpyo nga mga Lawas

Ni Neill F. Marriott

52 Magpabiling Mabinantayon

Pangalan gipugngan

Mikabat og usa ug tunga ka tuig alang nako sa pagpakig-istorya sa akong bishop mahitungod sa akong problema sa pornograpiya. Ayaw itugot nga makadaut kini og dugay kaninyo.

53 Unsaon sa Pagpili og Maayong mga Higala

Ni Presidente Thomas S. Monson

54 Grasya ug ang Pag-ula ni Jesukristo

Ni Joshua J. Perkey

57 Poster: Kamo Mahimong usa ka Dakong Tabang

58 Ok ba ang . . . ? Makahimo ba ko sa . . . ?

Ni Heidi McConkie

Ayaw ipahaum ang ebanghelyo sa inyong kinabuhi. Hinoon, ipahaum ang inyong kinabuhi sa ebanghelyo.

61 Mubo ug Direkta

62 Sama ra nga Manag-Penpal

Ni Stephanie Acerson

Inyong magamit ang Facebook ug ubang media aron mahimong misyonaryo karon.

64 Ayaw Palabya ang Tawag sa Telepono

Ni David Dickson

Unsa ang mawala kaninyo kon dili mo makapaminaw sa mga pakigpulong sa umaabut nga kinatibuk-ang komperensya?

54

66

66 Aduna bay Nakadungog Nako?

Nila ni Lucas F. ug Susan Barrett

Unsaon nako pagpakigbahin ang akong pagpamatuod kabahin sa pag-ampo kon dili ko sigurado nga ang Langitnong Amahan nakadungog sa akong mga pag-ampo?

68 Maayong Ideya

69 Atong Pahina

70 Mga Higala sa Tibuok Kalibutan: Ako si Tendai gikan sa Zimbabwe

Ni Amie Jane Leavitt

72 Tawo-tawo nga Kalihokan: Si Mudiwa gikan sa Zimbabwe

73 Gibati ko ang Espiritu

Ni Linda K. Burton

Ang usa ka panalangin sa priesthood ug kanta sa Primary nakatabang kanako nga mobati sa Espiritu Santo.

74 Pagdala sa Primary ngadto sa Panimalay: Si Jesukristo Mao ang Atong Manluluwas

76 Para sa Gagmayng mga Bata: Usa ka Tanaman nga Puno sa mga Panalangin

Ni Linda Pratt

81 Litrato sa Propeta: Ezra Taft Benson

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimpronta sa Cebuano

Ang Unang Kapanguloan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Boyd K. Packard, L. Tom Perry, Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Richard G. Scott, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen

Editor: Craig A. Cardon

Mga Adviser: Jose L. Alonso, Mervyn B. Arnold, Shayne M. Bowen, Stanley G. Ellis, Christoffel Golden

Tigdumalang Direktor: David T. Warner

Direktor sa Operasyon: Vincent A. Vaughn

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: R. Val Johnson

Luyo-Luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Team sa Pagulat ug Pag-edit: Susan Barrett, Brittany Beattie, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Mindy Raye Friedman, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jennifer Grace Jones, Michael R. Morris, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Paul VanDenBergh, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus,

C. Kimball Bott, Thomas Child, Nate Gines, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Kevin C. Banks, Connie Bowthorpe

Bridge, Julie Burdett, Bryan W. Gygi, Denise Kirby, Ginny J.

Nilson, Gayle Tate Rafferty

Prepress: Jeff L. Martin

Direktor sa Pag-impronta: Craig K. Sedgwick

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Stephen R. Christiansen

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quetzon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana

online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabot nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2014 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika.

Ang teksto ug biswal nga materyal diha sa *Liahona* mahimong kopyahan alang sa sulagma, dili pangkomersyo nga paggamit sa simbahan o panimalay. Ang biswal nga materyal dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150, USA; e-mail: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

March 2014 Vol. 17 No. 3. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address *must* be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 707.4.12.5). NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

Mga Ideya sa Family Home Evening

Kini nga isyu naglangkob og mga artikulo ug mga kalihokan nga mahimong magamit alang sa family home evening. Ang mosunod mao ang duha ka mga ideya.

PAGHULAGWAY SA LITRATO PINAAGI NI CRAIG DIMOND

“Unsaon sa Pagpili og Maayong mga Higala,”

pahina 53: Paggunting gikan sa mga magasin og pipila ka litrato sa mga batan-ong mga lalaki ug babaye ug paghimo og gamayng profile sa kada litrato. Sama pananglit, ipakita nimo ang litrato sa usa ka batan-ong lalaki ug moingon, “Kini si Aaron. Dili siya miyembro sa Simbahan, apan kanunay siyang moadto sa sinagoga uban sa iyang pamilya. Ganahan siyang magdula og sports ug mogamit og limpyong pinulongan.” Paghimo og profile sama niini sa kada litrato. Pangutan-a inyong mga anak kon asa niining mga tawhana ang mga buotan. Basaha ang Santiago 2:23 ug hisguti ang mga pamaagi nga kita mahimong buotang mga higala uban sa Langitnong Amahan.

“Si Jesukristo Mao ang Atong Manluluwas,”

pahina 74: Hapit na ang Pasko sa

Pagkabanhaw [Easter]! Mahimo mo mobuhat og usa ka espesyal nga butang niining panahona aron sa pag-ila sa mga panalangin gikan ni Jesukristo. Kada adlaw atol sa panihapon, ang kada sakop sa pamilya magpuli-puli sa pagpakigbahin sa mga panalangin nga iyang nadawat nianang adlaw. Kamo makahinumdom niini nga mga panalangin pinaagi sa pagbutang og mga dyolin diha sa usa ka garapon—usa ka dyolin matag panalangin. Mahimo ninyong ipaila kini nga ideya atol sa family home evening pinaagi sa pagbasa og kasulatan mahitungod sa kinabuhi ni Jesukristo; dayon hangyoa ang inyong mga anak sa pag-drawing kon unsay nahitabo diha sa kasulatan. Panganta og “Maninguha Kong Mahimong Mahisama Kang Jesus” (*Songbook sa mga Bata*, 40) o laing kanta mahitungod sa Manluluwas.

SA INYONG PINULONGAN

Ang *Liahona* ug ubang mga materyal sa Simbahan anaa sa daghang mga pinulongan sa languages.lds.org.

Aron makakonektar sa *Liahona* diha sa Facebook ug makadawat og dinasig nga mga mensahe, bisitaha ang facebook.com/liahona.magazine

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Mga numero sa pahina nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Abraham, 10

Abuso, 12, 32, 46

Benson, Ezra Taft, 81

Espiritu Santo, 73

Grasya, 54

Jesukristo, 12, 54, 74

Kalisdanan, 12, 28, 46

Kinatibuk-ang

komperensya, 8, 64

Media, 32, 52

Misyonaryo nga buhat,

22, 28, 42, 62

Moralidad, 11, 32, 50, 52

Pag-ampo, 58, 66

Paghinulsol, 32, 46, 50, 52

Pagpamatuod, 66

Pagpasaylo, 46, 50, 52

Pag-ula, 12, 16, 46, 54

Pamilya, 16

Panahigala, 53, 62

Pasalamat, 28, 76

Pioneer, mga, 22

Pornograpiya, 32, 52

Propeta, mga, 64

Sakrament, 28

Serbisyo, 14, 41, 57

Sumbanan, mga, 32, 58

Tarung og Sininaan, 32

Templo, mga, 80

**Ni Presidente
Henry B. Eyring**

Unang Magtatambag sa
Unang Kapanguloan

ANG Pagserbisyo UG KINABUHING DAYON

Ang Manluluwas mao ang atong ehemplo sa dili hina-kog nga pagserbisyo. Gihalad ang iyang hingpit nga kinabuhi sa pagserbisyo sa Langitnong Amahan ug sa tanang anak sa Iyang Amahan. Ang hiniusang katuyoan sa Amahan ug Anak mao ang paghatag kanatong tanan sa gasa sa pagka-imortal ug sa panalangin sa kinabuhing dayon (tan-awa sa Moises 1:39).

Aron mahimong takus alang sa kinabuhing dayon, kita kinahanglang mausab pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo—matawo pag-usab ug malimpyohan sa sala. Ang gagmayng mga bata nga wala pay otso anyos, hinoon, walay sala ug matubos pinaagi sa Pag-ula (tan-awa sa Mosiah 3:16, 21; Moroni 8:10–12).

Alang kanatong tanan kinsa miabut na sa edad sa pag-kamay-tulubagon, adunay nindot nga plano nga nagtugot kanato nga malimpyohan sa sala ug maandam alang sa kinabuhing dayon. Kana nga pagpangandam nagsugod sa bunyag pinaagi sa awtoridad sa priesthood ug sa pagdawat sa Espiritu Santo. Dayon kita kinahanglang mohinumdom kanunay sa Manluluwas ug mosunod sa mga sugo nga Iyang gihatag kanato.

Si Haring Benjamin misulti sa iyang mga katawhan diha sa Basahon ni Mormon sa kalipay nga moabut gikan sa pag-bati sa kapasayloan sa sala pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo. Dayon siya mitudlo kanila nga aron magpabilin nga mapasaylo ang ilang mga sala, kinahanglang motudlo sila sa ilang mga anak sa pagserbisyo sa usag usa ug sila kinahanglang magmanggihatagon kutob sa ilang mahimo aron matubag ang temporal ug espiritwal nga mga panginahanglan niadtong naglibut kanila. (Tan-awa sa Mosiah 4:11–16.)

Siya mitudlo usab, “Ug tan-awa, ako mosulti kaninyo niini nga mga butang nga kamo unta makakat-on og ka-alam; nga kamo unta makakat-on nga kon kamo anaa sa pag-alagad sa inyong mga isigkatawo kamo anaa lamang sa pag-alagad sa inyong Dios” (Mosiah 2:17).

Si Jesus nagpangadto-ngadto sa pagtudlo sa Iyang ebanghelyo ug paghimo og maayo (tan-awa sa Mga Buhat 10:38). Iyang giayo ang masakiton. Iyang gibanhaw ang mga patay. Gamit sa Iyang gahum Iyang gipakaon ang liboan ka mga tawo nga gipanggutom ug walay pagkaon (tan-awa sa Mateo 14:14–21; Juan 6:2–13). Human sa Iyang Pagkabanhaw Siya mihatag og pagkaon ngadto sa pipila sa Iyang mga Apostoles sa dihang sila miadto sa baybayon sa Dagat sa Galilea (tan-awa sa Juan 21:12–13). Sa Amerika, Iyang giayo ang masakiton ug gipanalanginan ang mga bata tagsa-tagsa (tan-awa sa 3 Nephi 17:7–9, 21).

Si Santiago ang Apostol mitudlo nato kon sa unsang pa-agi ang tinguha sa pagserbisyo sa uban naggikan sa atong pagpasalamat sa nabuhat sa Ginoo alang kanato:

“Apan siya nga nagatutok ngadto sa hingpit nga kasu-goan nga nagahatag sa kagawasan, ug nagapadayon siya sa pagtutok niini, sanglit dili man siya tigpaminaw ra nga nagakalimot, kondili tigbuhat nga nagabuhat, siya malipay diha sa iyang pagbuhat. . . .

“Ang relihiyon nga putli ug dili bulingon sa atubangan sa Dios nga atong Amahan mao kini, ang pagduaw sa mga ilo ug mga babayeng balo sa ilang mga pagkaguol, ug ang pag-amping sa kaugalingon nga dili mahugawan sa kalibu-tan” (Santiago 1:25, 27).

Usa sa kasiguradoan nga kamo malimpyohan mao ang nagkadugang nga tinguha sa pagserbisyo sa uban alang sa Manluluwas. Ang home teaching ug visiting teaching nahimong dugang kalipay ug dili buluhaton. Makaplagaan ninyo ang inyong kaugalingon nga mas moboluntaryo diha sa lokal nga eskwelahan o sa pagtabang sa pag-atiman sa mga kabus diha sa inyong komunidad. Bisan tuod og ga-may lang nga kwarta ang inyong mahatag niadtong nangi-nahanglan, naghandum kamo nga aduna pay daghan aron makahatag kamo og mas daghan pa (tan-awa sa Mosiah 4:24). Inyong makaplagaan ang inyong kaugalingon nga

mas naghinam-hinam sa pagserbisyo sa inyong mga anak ug sa pagpakita kanila kon unsaon sa pagserbisyo sa uban.

Samtang ang inyong mga kinaiya nausab, kamo mobati og tinguha nga mas moserbisyo nga dili magpaabut nga maila. Ako nakaila og mga disipulo sa Manluluwas kinsa mihatag og dakong mga gasa sa kwarta ug pagserbisyo uban sa usa ka determinasyon nga walay masayud gawas lang sa Dios ug ilang mga anak. Ang Dios miila sa ilang pagserbisyo pinaagi sa pagpanalangin kanila niini nga kinabuhi, ug Siya mopanalangin kanila sa kinabuhing dayon nga moabut (tan-awa sa Mateo 6:1–4; 3 Nephi 13:1–4).

Samtang kamo nagtuman sa sugo sa pagserbisyo sa uban (tan-awa sa Mateo 22:39), kamo mibati og kausaban sa inyong garbo. Gikorihian sa Manluluwas ang Iyang mga Apostoles sa dihang sila naglalis kon kinsa ang pinakamaayo kanila. Siya miingon:

“Ayaw usab kamo pagpatawag nga mga agalon: kay kamo adunay usa

lamang ka Agalon, nga mao si Kristo.

“Ang labing dako kaninyo ma-inyo siyang sulugoon” (Mateo 23:10–11).

Ang Manluluwas nagtudlo nato kon unsaon nga makat-on sa pagserbisyo sa uban. Siya hingpit nga miserbisyo, ug kita kinahanglang magkat-on sa pagserbisyo sama sa Iyang pagkat-on—grasya ug dugang pa nga grasya (tan-awa sa D&P 93:12–13). Pinaagi sa atong pagserbisyo, kita mas mahisama Kaniya. Kita mag-ampo uban sa

tibuok kusog sa atong mga kasingkasing sa paghigugma sa atong mga kaaway sama nga Siya nahigugma kanila (tan-awa sa Mateo 5:43–44; Moroni 7:48). Dayon kita tingali sa katapusan mahimong takus sa kinabuhing dayon uban Kaniya ug sa atong Langitnong Amahan.

Mosaad ko nga kita mas maayong makaserbisyo samtang kita nagsunod sa mga pagtulun-an ug ehemplo sa Manluluwas. ■

PAGTUDLO NIINI NGA MENSAHE

Si Elder M. Russell Ballard sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miawhag kanato sa pag-ampo alang sa mga oportunidad sa pagserbisyo: “Sa inyong pag-ampo sa buntag matag adlaw, pangayo sa Langitnong Amahan nga giyahan kamo nga makakita og oportunidad sa pagserbisyo sa usa sa Iyang bililhong mga anak. Dayon lakaw tibuok adlaw . . . mangita og tawo nga katabangan” (“Magmatinguhaong Moapil,” *Liahona*, Nob. 2012, 31). Ikonsiderar ang pagdapit niadtong inyong gitudloan sa paghimo og tumong sa pag-ampo matag buntag alang sa mga oportunidad sa pagserbisyo ug dayon sa pagpangita niini tibuok adlaw.

Usa ka Tubag sa Iyang Pag-ampo

Ni Siphilile Khumalo

Usa ka gabii, usa ka higala sa laing tinuohan mibisita nako. Kasagaran mag-inusara ko nga magtuon sa kasulatan, ug gipagawas nako kini aron magtuon nianang gabhiuna. Gidasig ko sa pagdapit niya nga moapil sa akong pagtuon sa kasulatan, apan nahadlok ko ug misugod hinoon sa pagtuon nga nag-inusara. Nasayud ko nga akong gibaliwala ang aghat sa Espiritu. Human sa pipila ka minuto mabinantayong kong nangutana, "Ganahan ka ba nga magtuon sa kasulatan uban nako?" Sa walay pagduha-duha mitubag akong higala, "Oo."

Dayon nagbasa mi sa Basahon ni Mormon. Siya nangutana nako, ug gibati nako ang Espiritu nga migiya nako samtang nagtubag ko. Nagpamatuod ko sa katinuod sa Basahon ni Mormon. Human niini, siya miingon kanako, "Naghilak ug nahadlok ko sa tibuok adlaw. Nag-ampo lang ko sa Dios og tabang sa dihang gidapit ko nimo nga magbasa sa kasulatan. Mas maayo akong gibati karon. Salamat."

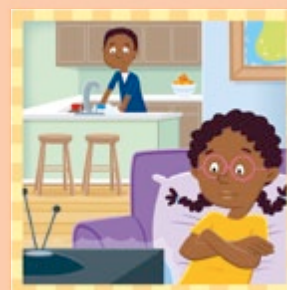
Gigamit ko sa Ginoo isip instrumento sa pagtubag sa usa ka pag-ampo ug pagserbisyo sa usa sa Iyang anak nga nanginahanglan. Nasayud ko nga ang mga aghat balaang mga instruksiyon gikan sa maalamon, mahimayaon nga Amahan. Kon atong buntugon ang atong mga kahadlok, gitugutan nato Siya nga mapakita ang Iyang gahum pinaagi sa atong pagkamasulundon.

Ang tagsulat nagpuyo sa Gauteng, South Africa.

Pangita og mga Paagi nga Makaserbisyo

Ang mga bata Amakapili sa pagserbisyo sa uban. Lingini ang mga litrato diin ang mga bata nagpili sa pagsunod ni Jesukristo pinaagi sa pagtabang sa uban.

Mainampoong tun-i kini nga materyal ug tinguhaa nga masayran kon unsa ang ipakigbahin. Sa unsang paagi ang pagsabut sa kinabuhi ug misyon sa Manluluwas makadugang sa inyong pagtuo diha Kaniya ug makapamalangin niadtong inyong giamuma pinaagi sa visiting teaching? Alang sa dugang nga impormasyon, adto sa reliefsociety.lds.org.

Ang Balaan nga Misyon ni Jesukristo: Kahayag sa Kalibutan

Kini kabahin sa sunod-sunod nga Mensahe sa Visiting Teaching nga naghulagway sa mga aspeto sa misyon sa Manluluwas.

Samtang kita makasabut nga si Jesukristo mao ang Kahayag sa Kalibutan, atong mapalambo ang atong pagtuo Kaniya ug mahimong kahayag ngadto sa uban. Si Kristo mipamatuod sa Iyang tahas isip “tinuod nga kahayag nga nagdan-ag sa matag tawo nga moanhi sa kalibutan” (D&P 93:2) ug mihangyo nga atong “ipakita ang [Iyang] kahayag aron kini moiwig sa kalibutan” (3 Nephi 18:24).

Ang atong mga propeta nagpamatuod usab sa Kahayag ni Kristo. Si Presidente Henry B. Eyring, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, miingon: “Matag higayon nga kamo mopili sa pagsulay sa pagpakabuhi sama sa Manluluwas, inyong mapalig-on ang inyong pagpamatuod. Moabut ang panahon nga kamo makahibalo sa inyong kaugalingon nga Siya ang Kahayag sa Kalibutan. . . . Kamo ang mopaaninag ngadto sa uban nianang Kahayag ni Kristo sa inyong kinabuhi.”¹

Si Elder Quentin L. Cook sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon kabahin sa atong pagkahimong

kahayag sa kalibutan: “Kinahanglan natong panalipdan ang atong mga pamilya ug maanaa gayud sa atubangan uban sa tanang maayong mga tawo sa pagbuhay sa bisan unsang butang kutob sa atong mahimo aron sa pagpreserbar sa kahayag, paglaum, ug moralidad sa atong mga komunidad.”²

Gikan sa mga Kasulatan

Juan 8:12; Doktrina ug mga Pakigsaad 50:24; 115:5

MUBO NGA MGA SULAT

1. Henry B. Eyring, “Usa ka Buhing Pagpamatuod,” *Liahona*, Mayo 2011, 128.
2. Quentin L. Cook, “Mahimo ang mga Kahayag!” *Liahona*, Nob. 2010, 30.
3. Tan-awa sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian: Ang Kasaysayan ug Buhay sa Relief Society* (2011), 194–95.
4. Tan-awa sa *Anak nga mga Babaye sa Akong Gingharian*, 194.

Hugot nga Pagtuo, Pamilya, Kahupayan

Gikan sa Atong Kasaysayan

Ang mga babaye nga Santos sa Ulahing mga Adlaw kaaron nagpadayon sa pagpakita sa ilang kahayag.

Sa ika-80 nga andana sa taas nga building sa Hong Kong, China, usa ka single nga sister nga may kakulangan sa pisikal—ang bug-tong Santos sa Ulahing mga Adlaw sa iyang pamilya—nagmugna og panimalay nga kadangpan diin siya ug ang mga bisita makabati sa impluwensya sa Espiritu. Iyang gibutang sa duol ang iyang mga kasulatan, mga manwal sa Relief Society, ug hymnbook. Moadto siya sa templo sa pagpahigayon sa mga ordinansa alang sa iyang mga katigulangan.³

Sa Brazil ang usa ka matarung nga inahan mipadako sa iyang mga anak diha sa kahayag sa ebanghelyo. Ang mga kanta sa primary mao ang madungog diha sa palibut sa iyang pula nga beka nga balay, ug mga litrato sa templo, mga propeta sa Dios, ug sa Manluluwas nga gikan sa *Liahona* mipuno sa mga bongbong. Siya ug ang iyang bana misakripisyo aron mabugkos didto sa templo aron ang ilang mga anak matawo sa pakigsaad. Ang kanunay niyang pag-ampo mao nga ang Ginoo motabang kaniya sa pagpadako sa iyang mga anak diha sa kahayag, kamatuoran, ug kalig-on sa ebanghelyo.⁴

Unsa Ang Akong Mahimo?

1. Hisguti kon unsa ang ipasabut nga mahimong kahayag sa kalibutan karon.
2. Pamalandungi kon sa unsang paagi ang pagsunod sa kahayag ni Kristo makatabang kaninyo sa paglahutay sa mga pagsulay.

NOTEBOOK SA KOMPERENSYA SA OKTUBRE 2013

“Unsa nga Ako ang Ginoo namulong, Ako namulong; . . . bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra” (D&P 1:38).

Samtang kamo magribyu sa kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2013, inyong magamit kining mga pahina (ug mga Notebook sa Komperensya sa umaabut nga mga isyu) aron sa pagtabang kaninyo sa pagtuon ug paggamit sa bag-o nga mga pagtulun-an sa buhi nga mga propeta ug mga apostoles ug ubang mga lider sa Simbahan.

Mapanagnaong mga Pulong sa Kaminyoon

“**A**ng kaminyoon tali sa lalaki ug babaye sukaranan sa doktrina sa Ginoo ug importante sa mahangtulong plano sa Dios. Ang kaminyoon tali sa lalaki ug babaye mao ang sumbanan sa Dios sa kahingpitan sa kinabuhi dinhi sa kalibutan ug didto sa langit. Ang sumbanan sa Dios sa kaminyoon dili mahimong abusuhan, dili saypon pagsabut [tan-awa sa Mateo 19:4–6]. Kana kon gusto kamo og

tinuod nga kalipay. Ang sumbanan sa Dios sa kaminyoon nanalipod sa sagradong gahum sa paglalang og kinabuhi ug sa kalipay sa tinuod nga kasuod sa kaminyoon. Nasayud kita nga si Adan ug Eva giminyo sa Dios sa wala pa sila makasinati sa kalipay sa panaghiusa isip bana ug asawa.”

Elder Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Mga Desisyon alang sa Kahang-turan,” *Liahona*, Nob. 2013, 108.

Mga Tubag alang Kaninyo

Matag komperensya, ang mga propeta ug mga apostoles mohatag og dinasig nga mga tubag sa pangutana sa mga miyembro sa Simbahan. Gamita ang inyong Nobyembre 2013 nga isyu o bisitaha conference.lds.org sa pagpangita og mga tubag niini nga mga pangutana:

- Unsay akong mabuhat kon ang usa ka sakop sa pamilya mobiya gikan sa ebanghelyo? Tan-awa sa Henry B. Eyring, “Ngadto sa Akong mga Apo.”
- Aduna bay luwas nga dapit sa pagpadako sa among mga anak? Tan-awa sa Boyd K. Packer, “Ang Yawe sa Espirituhanong Panalipod.”
- Ngano nga importante ang impluwensya sa mga babaye? Tan-awa sa D. Todd Christofferson, “Ang Moral nga Impluwensya sa mga Babaye.”

Sa pagbasa, pagtan-aw, o pagpaminaw sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya, bisitaha ang **conference.lds.org**.

MGA SUSAMA OG KAHULUGAN: GUGMA SA DIOS

Pipila sa labing importante nga mga hilisgutan gihisgutan sa sobra sa usa ka mamumulong sa kinatibuk-ang komperensya. Ania unsay gisulti sa tulo ka mga mamumulong mahitungod sa gugma sa Dios alang nato:

- “Ang inyong Langitnong Amahan nahigugma kaninyo—kada usa ninyo. Kana nga gugma dili gayud mausab. . . . Anaa ra kini kanunay.”¹—Presidente Thomas S. Monson
- “[Ang Manluluwas] kanunay nga duol, ilabi na sagradong mga dapit ug mga panahon sa panginahanglan; ug usahay, nga wala gyud nako damha, mobati ko sa Iyang pagpikpik sa akong abaga aron pagpahibalo nga Iya kong gihigugma.”²—Elder Terence M. Vinson sa Seventy
- “Ako mosaksi nga walay langyaw sa atong Langitnong Amahan. Walay usa ka kalag nga dili bililhon alang Kaniya.”³—Bishop Gérald Caussé, Unang Magtatambag sa Presiding Bishopric

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Wala Kita Mag-inusara,” *Liahona*, Nob. 2013, 123, 124.
2. Terence M. Vinson, “Magpaduol sa Dios,” *Liahona*, Nob. 2013, 106.
3. Gérald Caussé, “Kamo Karon Dili na mga Langyaw,” *Liahona*, Nob. 2013, 51.

Propetikanhon nga Saad

Natural lang nga dunay mga pangu-tana—ang gamayng liso sa matinu-orong pangutana sagad mogitib ug mohingkod sa pagkadakong kahoy sa panabut. Dunay pipila ka miyembro sa Simbahan kinsa, sa usa ka higayon, wala makasulay og seryuso o sensiti-bong mga pangutana. Usa sa mga katu-yoan sa Simbahan mao ang pag-alima

ug pag-ugmad sa liso sa pagtuo—bisan sa balason nga yuta sa pagduhaduha ug kawalay kasiguroan. Ang hugot nga pagtuo molaum sa mga butang diin dili makita diin mga tinuod. [Tan-awa sa Mga Hebreohanon 11:1].

“Busa, akong mga kaigsoonan—akong mga higala—palihug, duhaduhai una ang imong pagduhaduha sa dili pa

MGA PUNDO SA WARD UG GENERAL MISSIONARY

Napasalamat ko sa inyong mabination nga kontribusyon. Ang panginahanglan og tabang padayon pa, aron kita padayong makatabang niadtong nagtinguha nga makaserbisyo apan sila, walay igo nga ikagasto niini.

Presidente Thomas S. Monson, “Welcome sa Komperensya,” *Liahona*, Nob. 2013, 4–5.

mo magduhaduha sa inyong pagtuo. Dili gayud nato tugutan nga himoon kitang binilanggo sa atong pagduhaduha ug ilayo kita sa diosnong gugma, kalinaw, ug gasa nga moabut pinaagi sa pagtuo kang Ginoong Jesukristo.”

Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, “Dali Pakig-uban Kanamo,” *Liahona*, Nob. 2013, 23.

ABRAHAM

“Kon kita mosunod sa ehemplo ni Abraham, . . . kita makakaplag og mas dakong kalipay ug kalinaw ug kapahulayan, [ug] kita kaloy-an sa Dios ug sa tawo.”¹

—Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985)

Ang lapukon nga yuta sa Ur didto sa Caldea mao ang akong unang pinuy-anan. Ang mga taga-Caldea, lakip sa akong amahan, nagsimba og mga dios-dios ug naghalad og tawo isip sakripisyo. Apan ako nagtuo sa usa ka tinuod ug buhi nga Dios ug nag-andam sa adlaw nga ako makadawat sa priesthood, sama sa gibuhat sa akong katigulangan.²

Usa ka adlaw gigapos ko sa mga taga-Caldea isip sakripisyo diha sa altar sa dios nga Elkenah. Sa dihang patyon na unta ko nila, nag-ampo ko sa Dios og kaluwasan ug ang akong mga gapos nabadbad diha-diha dayon. Dayon ang Ginoo misulti kanako: “Ako nakadungog kanimo, ug nanaog aron sa pagluwas kanimo, ug sa pagkuha kanimo . . . ngadto sa usa ka wala mailhi nga yuta.”³

Ang Ginoo misugod sa pagpanalngin kanako pag-ayo: akong nadawat ang priesthood pinaagi ni

Melchizedek,⁴ ug ang Ginoo mipakigsaad nga ako mahimong amahan sa daghang mga nasud ug ang ebanghelyo mopanalngin sa tanang katawhan pinaagi sa akong kaliwatan. Iyang giusab ang akong ngalan gikan sa Abram ngadto sa Abraham, nagpasabut “amahan sa daghang katawhan.”⁵

Akong gidala ang akong pamilya ngadto sa Canaan, ang yuta nga giandam sa Ginoo alang kanamo.⁶ Ang Ginoo misaad nako nga ang Iyang pakigsaad kabahin sa akong kaliwatan matuman pinaagi sa usa ka anak nga matawo sa akong asawa nga si Sara. Si Sara ug ako wala gayud makaanak. Naghunahuna mi kon unsaon namo pagkabaton og mga anak nga kaming duha tigulang na kaayo—ako 100 anyos ug si Sara 90 anyos.⁷ Apan sama sa gisaad sa Ginoo, kami nagkaanak, si Isaac.⁸

Pipila ka tuig ang milabay, miabut ang usa sa labing lisud nga pagsulay

sa akong kinabuhi. Bisan tuod akong nasaksihan ang kasakit sa tawhanon nga sakripisyo, ang Ginoo mihangyo kanako sa paghalad sa akong anak nga si Isaac isip sakripisyo. Nasubo ang akong kasingkasing, apan misalig ko sa Ginoo. Sa dihang patyon na unta nako si Isaac, nagpakita ang usa ka anghel kanako, nag-ingon, “Dili mo pagbakya-won ang imong kamot batok sa bata, . . . karon naila ko nga ikaw nahadlok sa Dios, kay wala ka magdumili . . . sa imong bugtong anak.”⁹ Ang Ginoo misangkap og karnero nga laki isip isakripisyo puli ni Isaac, diin si Isaac ug ako mihalad ngadto sa Ginoo.¹⁰

Tungod sa akong pagkamasulundon, ang Ginoo mimatuod sa Iyang pakigsaad: “Pagapadaghanon ko ang imong kaliwatan ingon sa mga bitoon sa langit, . . . ug diha sa imong kaliwat mapanalnginan ang tanan nga mga nasud sa yuta; kay gituman mo ang akong tingog.”¹¹ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Spencer W. Kimball, “The Example of Abraham,” *Ensign*, Hunyo 1975, 7.
2. Tan-awa sa Abraham 1:1–8.
3. Tan-awa sa Abraham 1:12, 15–16.
4. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:14.
5. Tan-awa sa Genesis 17:1–9; Abraham 2:8–11; Bible Dictionary, “Abraham.”
6. Tan-awa sa Abraham 2:4, 18–19.
7. Tan-awa sa Genesis 17:15–21.
8. Tan-awa sa Genesis 21:1–3.
9. Genesis 22:12.
10. Tan-awa sa Genesis 22:1–13.
11. Genesis 22:17–18.

SEKSWAL NGA KAPUTLI

Ang mga ginikanan usahay mobati ang dili sigurado kon moabut ang mga oportunidad alang kanila sa pagtudlo sa ilang mga anak kabahin sa sekswal nga kaputli. Hinoon, ang mga diskusyon niini nga hilisgutan makadapit sa Espiritu ug makatabang sa pag-andam sa mga bata sa paghimo ug pagtuman sa sagradong mga pakigsaad.

Sa mga pahina 50–51 niini nga isyu, si Neill F. Marriott, ikaduhang magtatambag sa kinatibuk-ang kapangulohan sa Young Women, nagsulat, “Ang Langitnong Amahan mihatag sa mga gahum sa paglalang sulod sa kamin-yoon alang sa diosnon nga katuyoan lamang.” Atong nakat-unan gikan sa *Handbook 2: Administering the Church* nga kadtong mga katuyoan naglakip sa “pagpahayag sa gugma ug paglig-on sa emosyonal ug espiritwal nga relasyon tali sa bana ug asawa” ([2010], 21.4.4). Ang mga sugyot sa ubos makatabang kaninyo sa pagtudlo sa inyong mga anak kabahin sa sekswal nga kaputli. Maka-refer usab kamo sa “Pagtudlo sa Kaputli ug Hiyas” sa Oktubre 2012 nga *Liahona* alang sa dugang ideya kon unsaon pagtudlo niining hilisgutan.

Mga Sugyot sa Pagtudlo sa mga Batan-on

- Ikonsiderar ang pagbasa uban sa inyong mga anak nga tin-edyer ang “Kita Nagtuo sa Pagkaputli” ni Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa Mayo 2013 nga *Liahona*. Dapita sila sa pagpangutana kabahin sa sekswal nga kaputli. Magamit usab ninyo ang “Personal

Purity” ni Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles sa Oktubre 2000 nga *Liahona* aron makatubag sa ilang mga pangutana.

- Ang hilisgutan sa kurikulum sa kabatan-onan para sa mga leksyon sa Dominggo karong bulana mao ang Pag-ula ni Jesukristo. Ikonsiderar sa paggamit sa mga materyal sa kurikulum aron sa pagtudlo sa inyong mga batan-on kabahin sa gikinahanglang paghinulsol sa sekswal nga sala (tan-awa sa lds.org/youth/learn). Mahimo usab ninyong basahon ug hisgutan ang “Ngano ug Unsay Angay Nakong Ikumpisal sa Akong Bishop? ni Elder C. Scott Grow sa Seventy niadtong Oktubre 2013 nga *Liahona*.
- Kon duol ang templo, ikonsiderar ang pagbisita sa nataran sa templo uban sa inyong pamilya ug hisguti nganong kinahanglan natong magpabiling putli sa pagsulod sa templo. Mahimo ninyong ipakigbahin ngadto kanila ang mga panalangin nga inyong nadawat gumikan sa pagsimba sa templo. Mahimo usab mong magplano og panahon nga ang inyong pamilya maghimo og mga bunyag alang sa patay.
- Mahimo nga magbasa mo uban sa inyong kabatan-onan sa “Sekswal nga Kaputli” sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* ([booklet, 2011], 35–37) ug i-highlight ang mga panalangin nga atong nadawat kon magpabiling putli. Makaawhag mo sa

MGA KASULATAN KABAHI NIINI NGA HILISGUTAN

Salmo 24:3–4

Mateo 5:27–28

1 Mga Taga-Corinto 6:18–20

Jacob 2:27–28

Alma 38:12

Doktrina ug mga Pakigsaad

46:33; 121:45

inyong mga anak sa pagsulat og mga tumong kabahin sa sekswal nga kaputli.

Mga Sugyot sa Pagtudlo sa mga Bata

- Mahimo mo nga mag-family home evening nga inyong gamiton ang mga litrato sa templo aron sa paghisgot sa kaimportante ug kasagrado sa templo. Dayon inyong mapasabut nga ang atong mga lawas sagrado nga mga templo usab.
- Basaha uban sa inyong mga anak ang ikatrese nga artikulo sa hugot nga pagtuo ug hisguti ang importansya nga kanunayng limpyo atong hunahuna. Paglista og mga libro, salida sa sine, ug kanta nga mopuno sa inyong hunahuna og maayong mga butang. Mahimong dungan mo nga magbasa, magtan-aw, o manganta niini. ■

NAWALA NA ANG PALAS-ANON

Pangalan gipugngan

Human nga giabusohan sa bata pa, nanlimbasug ko sa daghang katuigan sa wala pa makadesisyon nga sultian ang usa ka tawo kabahin niini.

Bag-ohay lang nakatambong ko og leksyon sa Relief Society diin ang usa ka sister mibasa og kinutlo kabahin sa mga epekto sa pisikal ug sekswal nga pang-abuso sa bata. Una nakong nahunahunaan, “Kaguol gyud.” Dayon akong nabati ang Espiritu, kinsa mihtag og pagsaksi kanako sa milagro sa sa Pag-ula sa Manluluwas. Ako biktima sa sekswal nga pang-abuso sa bata pa. Atol niana nga leksyon sa Relief Society, ako nakaamgo nga wala na ako mobati og kasakit ug kahadlok sa usa ka butang nga misanap ug naghadlok nako sulod sa katuigan. Usa kadto ka milagro. Sa akong kasingkasing nagpasalamat ko sa Manluluwas nga nag-ayo kanako.

Sa dihang bata pa nanlimbasug ug mibati ko og kaulaw sa daghang katuigan sa wala pa makadesisyon nga sultian ang usa ka tawo nga giabusohan ko. Sa dihang 13 anyos ko, mibati ko og impresyon nga panahon na isulti kini. Human sa kalihokan sa Mutual, miduol ko sa usa ka kasaligan nga lider, kinsa malumong nakig-istorya nako ug giubanan ko sa pagpakigkita sa bishop sa samang gabii. Nahupay ko sa mabinationong panagway sa bishop samtang iya kong gidapit sa pagsulod sa iyang opisina. Nakahinumdom ko nga mibati nga nawagtang ang gibug-aton sa akong mga sekreto sa katuigan samtang naminaw akong bishop. Nakahinumdom

ko sa iyang putli nga mga luha samtang siya naminaw sa akong istorya. Nabati ko ang gugma sa Langitnong Amahan, ug mibati ko og kasiguroan nga ang pag-abuso dili akong sayop ug ako putli ug hiyasnon ra gihapon. Kini ang sinugdanan sa akong dalan ngadto sa

pagka-ayo, usa ka dalan nga nagpadayon sa daghang katuigan.

Dili lang kadto usa ka higayon sa pagkaayo—usa kadto ka proseso sa kalinaw, pagsabut, ug ang mga tubag miabut samtang nagtuon ko sa akong kasulatan, nag-ampo matag adlaw,

PAGPA-NGAYO OG TABANG

“Ang pagkaalim mahimong magsugod uban sa ma-

hunahunaon nga bishop o presidente sa stake o sa usa ka maalamon nga propesyonal nga counselor. Kon nabalian kamo og tiil, dili ka gayud mohikom nga ikaw ra ang mohilot. Sa seryusong pag-abuso makaayo usab ang tabang nga gikan sa usa ka propesyonal. Adunay daghang paagi nga masugdan ang pagpaalim, apan hinumdumi nga ang hingpit nga pagkaalim moabut gikan sa Manluluwas, kang Ginoong Jesukristo, ang atong Magtutudlo ug Manunubos. Batoni ang hugot nga pagtuo nga uban sa kakugi ang Iyang hingpit, walay katapusan, walay kinutuban nga Pag-ula moalim sa inyong pag-antus tungod sa pag-abuso.”

Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Aron Pag-alim sa Makadaot nga mga Resulta sa Pang-abuso,” *Liahona*, Mayo 2008, 42; tan-awa usab sa pahina 46 niini nga isyu.

ug mas nakaila ni Jesukristo. Samtang nagtuon ko sa kinabuhi sa Manluluwas, mibati ko og dugang gugma alang Kaniya. Ang Espiritu mipamatuod sa kamatuoran ngari nako, lakip na ang akong kaugalingong bili isip anak nga babaye sa Dios. Samtang akong gihalad akong kasingkasing ngadto sa Ginoong, nagsunod sa Iyang mga sugo, ug nagtinguha sa Iyang kabubut-on, mibati ko og kahupayan ug kalinaw. Samtang nakaila ko Kaniya, mas nailhan nako akong kaugalingon. Sa katapusan, ang akong nangagi wala na mopasakit nako.

Nawala na ang palas-anon. Ang Manluluwas miayo kanako.

Karon aduna na koy mahangturong pamilya uban sa talagsaong bana ug tulo ka matahum nga anak nga mga babaye. Napanalanginan ko nga makaalagad sa kabatan-onan ug sa pagpamatuod nga ang Pag-ula ni Jesukristo makaayo kanato gikan sa sala, pisikal nga kasakit, ug masulub-on nga kasingkasing. Nasayud ko niini tungod sa kalooy nga gihatag ngari kanako—tungod kay ako “giliyokan sa kahangturan sa mga bukton sa iyang gugma” (2 Nephi 1:15). ■

UNSAON NATO PAGSINATI SA PAGPANG-AYO SA GINOO SA ATONG KINABUHI?

Si Presidente Dieter F. Uchtdorf, Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mitabang sa pagtubag niining pangutana sa iyang pakigpulong sa Abril 2013 nga kinatibuk-ang komperensya “Ang Paglaum sa Kahayag sa Dios”:

“Una, sugdi kon asa kamo.

“... Dili kinahanglan nga magpaabut kita nga mahingpit aron madawat ang mga panalangin sa Dios. Gani, ang kalangitan mosugod og panalangin kanato sa unang lakang nato ngadto sa kahayag. . . .

“Ikaduha, itumong ang inyong kasingkasing ngadto sa Ginoong.

“Ibayaw ang inyong kalag diha sa pag-ampo ug

ipasabut sa inyong Langitnong Amahan ang inyong gibati. Angkona ang inyong kasaypanan. Ipahayag ang inyong gibati ug ang inyong pasalamat. Pahibalua Siya sa mga pagsulay nga inyong giatubang. Pangamuyo Niya sa pangalan ni Kristo alang sa kalig-on ug suporta. . . .

“Ikatulo, lakaw diha sa kahayag.

“... Gipadala [sa Langitnong Amahan] ang Iyang Anak sa pagdan-ag sa dalan ug pagpakita nato unsaon pagbuntog sa mga babag nga anaa sa atong agianan. Siya miingatag nato sa ebanghelyo, nga nagtudlo sa dalan sa pagkadisipulo. Nagtudlo kini sa mga butang nga angay natong mahibaloan, buhaton, ug maglakaw diha sa Iyang kahayag, magsunod sa mga lakang sa Iyang Hinigugma nga Anak” (*Liahona*, Mayo 2013, 75–76).

PAGSERBISYO SA USA KA ESTRANGHERO

Ni Yong Gil Park

Samtang nagkaduol ang akong pagbiya sa Korea, nabalaka ko. Kinsa ang moatiman sa akong iyaan inigbiya nako?

Ang akong mama wala gyud modawat sa ebanghelyo sa dihang buhi pa, bisan tuod og nag-ampo ko alang kaniya ug mibati nga iya kining dawaton sa umaabut. Siya usa ka lig-ong babaye kinsa misakripisyo sa tibuok niyang kinabuhi aron sa pagsuporta sa among pamilya human sa Gubat sa Korea. Atol sa usa ka tuig nga anibersaryo sa kamatayon sa akong mama, ang akong asawa ug ako miadto sa Los Angeles California Temple aron sa pagpahigayon sa iyang bunyag ug pagkumpirma. Ang kusog nga pagbati sa Espiritu diha sa lawak mipamatuod kanako nga ang akong mama malipayong midawat sa ebanghelyo ug sa mga ordinansa.

Sa wala pa mamatay ang akong mama, siya mihangyo nako sa pag-atiman sa iyang manghud nga babaye, kinsa anaa sa ospital sa Korea. Ang akong pamilya ug ako nagpuyo sa California, USA, busa ingon og walay paagi nga matuman ang katapusan nga hangyo sa kalooy sa akong inahan. Dayon wala damha nga gibalhin akong trabaho sa South Korea, ug kinahanglang malayo ko sa akong pamilya sulod sa usa ka tuig. Bisan tuod nabalaka ko nga magpuyo layo sa akong pamilya, naghinam-hinam usab ko sa pagbisita sa akong iyaan ug amahan, kinsa anaa sa ospital sa Korea nag-antus sa Alzheimer.

Ako nangamuyo sa Langitnong Amahan og balaanong tabang nga mahilayo sa akong pamilya. Samtang naghunahuna ko sa akong panahon nga igahin sa Korea, mihukom ko sa pagbisita sa akong amahan, iyaan, ug sa templo matag semana ingon man

sa pag-ampo para sa akong pamilya matag adlaw.

Sa dihang naa nako sa Korea, ang bishop sa akong bag-o nga ward mitawag nako nga mahimong presidente sa Young Men ug magtutudlo sa Doktrina sa Ebanghelyo. Ang akong ward ug ang mga ospital kon asa ang akong papa ug tiya nahimutang lagyo, ug busy ko kanunay sa trabaho; apan gipanalanginan ko sa Langitnong Amahan og kalig-on aron mapalambo nako ang akong mga calling ug matuman ang akong mga saad.

Sa wala madugay human sa pagsugod nako og bisita sa akong iyaan, akong nadiskobrehan nga wala kaayo siyay bisita. Mihukom ko nga kada katapusan sa semana igawas siya sa ospital ug ikuyog nako sa akong hotel, nga adunay ekstra nga kwarto. Apan, ako adunay problema: iuban ba nako siya sa pagsimba sa Dominggo? Naghunahuna ko nga dili siya interesado ni makasabut sa mga miting, ug siya kinahanglang maghulat og dugay nako human sa simba para sa mga miting ug uban pang mga buluhaton. Apan sa pipila ka rason akong gibati nga kinahanglan dad-on siya.

Nianang Dominggo giuban nako siya, ug, sama sa gilauman, siya kinahanglang magpaabut nako. Human sa akong mga miting, gidala nako siya balik sa hotel aron mokaon. Akong namatikdan nga naggunit siya og usa ka bag. Ako siyang gipangutana kabahin niini, ug siya miingon nga usa ka sister mihatag niya og snacks.

Matag higayon nga aduna koy buluhaton sa simbahan, kini nga sister—kinsa wala makaila sa akong

iyaan—kanunay mohatag og snacks niya. Usa ka semana atol sa akong pagtudlo sa Sunday School, usa ka pamilyar nga tingog miboluntaryo sa pagbasa sa kasulatan. Wala gyud nako damha nga moboluntaryo akong iyaan, apan usa ka mabination nga sister nga naglingkod tapad sa akong iyaan miaghat kaniya sa pagbasa para sa klase. Bisan tuod ang akong iyaan dili maayo sa pakig-interact sa uban tungod kay siya nag-inusara sa ospital, ang tanang miyembro mabination nga miabi-abi ug nakigsulti kaniya.

Matag Dominggo sa gabii ako siyang ibalik sa ospital ug mosaad nga kuhaon siya sa sunod tapos sa semana, nga kanunayng makapahiyom kaniya sa kalipay.

Usa ka adlaw ang akong higala mipaambit og kabalaka nga ang akong iyaan maglisud kon kalit lang mawala akong pagbisita niya inigbiya nako sa Korea. Samtang nagkaduol ang akong naka-iskedyul nga pagbiya sa Korea, naglibug ko—malipayon nga maka-uban pag-usab ang akong pamilya apan nasakitan ug nagguol sa pagbiya sa akong iyaan nga mag-inusara.

Sa katapusan, akong gipasabut sa akong iyaan nga dili nako makabisita niya kanunay. Siya mihunong og kadiyot, klaro nga nasagmuyo. Dayon iyang gipaningkamutan sa pagkontrolar iyang emosyon ug mihangyo kon makabisita ko kaniya pag-usab sa sunod tuig. Nakahilak ko ug nangamuyo sa Langitnong Amahan nga tabangan kini nga babaye.

Sa akong katapusang Dominggo sa Korea, ang bishop mihangyo kon ang mga miyembro sa ward makahimo

ba sa pagkuha sa akong iyaan ma-Dominggo aron makasimba siya. Siya miingon nga daghan sa mga miyembro andam nga kanunay mobisita kaniya—daghan kaayo nga kinahanglan nilang i-organisar ug magpuli-puli. Dili ko makatuo sa iyang tanyag! Kini ang wala damhang tubag sa akong desperado nga mga pag-ampo.

Tungod ang mga miyembro nagpuyo layo sa ospital kon asa naa akong iyaan, mitanyag ko nga magbilibin og kwarta para sa ilang pamilite, apan mibalibad ang mga miyembro sa akong kwarta. Sila miingon kanako nga magpuli-puli sila sa pagbisita kausa sa usa ka bulan, apan sa wala madugay akong nahibaluan nga sa tinuoray sila mibisita kada semana. Usa ka matinud-anong sister mokuha sa akong iyaan matag Biyernes aron makatambong sa institute ug maniuudto. Gani iyang gidala akong iyaan sa parlor para magpatupi. Lain nga sister, usa ka single nga inahan sa duha ka tin-edyer nga anak, miboluntaryo

nga kuhaon siya matag Domingo sa buntag. Iyang lutuan akong iyaan, maglakaw-lakaw sila, ug maminaw og musika uban kaniya. Labing importante, siya naningkamot nga mahimong higala, ug sa katapusan ang akong iyaan misalig ug komportabing nakig-istoriya ngadto kaniya ug sa ubang mga miyembro. Matag Domingo sa gabii kuhaon sa bishop ang akong iyaan sa usa ka balay sa miyembro human sa iyang mga miting ug buluhaton sa Simbahan aron ibalik siya sa ospital. Kada Huwebes iya kong padalhan og email sa pagreport sa ilang langitnong pagserbisyo alang sa akong iyaan.

Nagtuo ko nga ang akong inahan nakakita sa mga buhat sa matinud-anong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga nagserbisyo sa iyang manghud nga babaye. Ug karon ako nasayud, mas klaro sukad-sukad, nganong atong tawgon ang atong mga kaubanan sa Simbahan nga “mga igsoon.” ■

Ang tagsulat nagpuyo sa California, USA.

ABI-ABIHA ANG TANAN

“[Tabangan kad-tong] moabut sa mga pultahan sa inyong Simbahan.

Abi-abiha sila uban

sa pasalamat ug walay pagpihig. Kon ang mga tawo nga wala ninyo mailhi mosulod sa inyong mga miting, himamata sila ug patapara sila ninyo sa paglingkod. Palihug buhata ang unang lakang aron mobati sila nga gi-abiabi ug gihigugma, kay sa maghulat nga sila ang moduol.

“Kon masugdan ninyo ang pag-abi-abi, pangitag paagi nga mapadayan ang inyong pag-alagad nila.”

Bishop Gérald Caussé, Unang Magtatambag sa Presiding Bishopric, “Kamo Karon Dili na mga Langyaw,” *Liahona*, Nob. 2013, 51.

**Ni Elder
David A. Bednar**
Sa Korum sa
Napulog Duha
ka mga Apostoles

Matinud-anon nga mga Ginikanan UG Badlungon nga mga Anak

Pagpabilin sa Paglaum
Samtang Nakigbatok
sa Dili Pagsinabtanay

Usa sa labing sakit nga alantuson sa usa ka buotang ginikanan sa Zion mao ang usa ka anak nga nahisalaag sa dalan sa ebanghelyo. Ang mga pangutana nga “Ngano man?” o “Unsay akong nahimong sayop?” ug “Unsaon nga matabangan karon kini nga anak?” mao ang kanunayng magbalik-balik sa hunahuna ug kasingkasing niana nga mga ginikanan. Kining mga tawhana walay puas sa pag-ampo, makugihong nagsiksik sa kasulatan, ug naminaw og maayo sa tambag sa mga lider sa priesthood ug sa auxiliary samtang midangup sa ebanghelyo ni Jesukristo alang sa giya, kalig-on, ug kahupayan.

Ang mga pamahayag sa mga General Authority sa Simbahan nga naghulagway sa impluwensya sa matinud-anong mga ginikanan diha sa badlungon nga mga anak sa kanunay mao ang tinubdan sa dakong kahupayan sa pamilya.¹

Ang kahupayan nagagikan sa paglaum nga mahatag niini nga mga mensahe nga ang mga ginikanan nga nagtamud sa ilang mga pakigsaad sa ebanghelyo, nagtuman sa mga sugo sa Ginoo, ug matinud-anong nagserbisyo makaimpluwensya sa kaluwasan sa ilang mga anak nga nahisalaag. Bisan pa, ang interpretasyon sa pipila ka mga miyembro sa Simbahan niini nga mga pamahayag dako na hinoon og natampo sa sayop nga pagsabut sa doktrina. Ang kalibug nagagikan sa panagsumpaki niini nga mga interpretasyon sa doktrina sa Pagula ni Jesukristo ug sa mga baruganan sa moral nga kabubut-on ug indibidwal nga pagpanubag sa mga sala ug mga kalapasan.

Ang pagribyu sa mga kamatuoran nga balik-balik nga gipasabut diha sa sumbanan nga mga kasulatan, mahitunod sa mga pagtulun-an gikan sa bagong mga apostoles ug mga propeta, ug

mahitungod sa mahinungdanong mga rekord sa kasaysayan sa Simbahan makapabilin sa paglaum samtang nagsulbad sa dili pagsinabtanay.

Propetikanhong mga Saad bahin sa Kaliwatan

Ang mosunod nga kinutlo makita sa *Teachings of the Prophet Joseph Smith [Mga Pagtulun-an ni Propeta Joseph Smith]*, nga gi-compile ni Joseph Fielding Smith atol sa iyang pagserbisyo isip Church historian ug recorder: “Kon na-sealed ang amahan ug inahan, mobutang kini sa seguridad sa ilang kaliwatan, aron dili sila mawala, apan maluwas pinaagi sa pakigsaad sa ilang amahan ug inahan.”²

Ang susama nga pagtulun-an, nga gibase gayud sa pamahayag ni Propeta Joseph, gihimo ni Elder Orson F. Whitney (1855–1931) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles niadtong 1929: “Si Propeta Joseph Smith mipahayag —ug siya wala pa makatudlo og doktrina nga labaw niini ka makahupay—nga ang mahangturong nga mga pagbugkos sa matitud-anong mga ginikanan ug ang balaang mga saad nga gihimo ngadto kanila sa maisugong pagserbisyo alang sa Kawsa sa Kamatuoran, makaluwas dili lamang sa ilang kaugalingon, apan sa ilang mga kaliwatan usab. Bisan og ang pipila sa mga karnero tingali mahisalaag, ang mata sa Magbalantay anaa kanila, ug sa madali o sa madugay ilang mabati ang mga gaway sa Pag-alima sa Dios nga nagkab-ot kanila ug nagbitad kanila pabalik ngadto sa panon. Niini man nga kinabuhi o sa kinabuhi nga moabut, mobalik ra sila. Kinahanglan silang mobayad sa ilang utang alang sa kaangayan; magaantus sa ilang mga sala; ug magasubay sa tunukon nga dalan; apan kon sa katapusan kini modala nila, sama sa nagbasol nga Anak nga nawala, ngadto sa kasingkasing sa mahigugmaon ug mapasayloong amahan ug panimalay, ang masakit nga kasinatian dili makawang. Iampo ang nagpasagad ug masinupakon ninyong mga anak; guniti sila uban sa inyong hugot nga pagtuo. Batuni ang paglaum, pagsalig, hangtud inyong maangkon ang kaluwasan sa Dios.”³

Ang mga pamahayag nila ni Joseph Smith ug Orson F. Whitney gihulagway sa ubang mga miyembro sa Simbahan nga nagpasabut nga ang badlungon nga mga anak makadawat gayud sa panalangin sa kaluwasan nga walay kondisyon tungod sa katinud-anon sa mga ginikanan. Apan, kini nga interpretasyon gibag-o tungod sa kamatuoran nga ang labing kompleto nga pamahayag sa wali sa Propeta wala sa mga Church historian sa panahon nga ilang gi-compile ang gihiusang bersyon sa iyang mga pagtulun-an gikan sa mga sinulat ni Willard Richards ug William Clayton. Sa mas kompletong mga sinulat nga girekord ni Howard ug Martha Coray, makita sa pamahayag ni

Joseph Smith nga ang gisaad nga mga panalangin madawat lamang kon magmasulundon ang mga anak:

“Kon ang amahan ug inahan sa pamilya [na-sealed], ang ilang mga anak *nga wala makalapas* maluwas pinaagi sa pag-seal nga nadawat sa mga Ginikanan. Ug kini ang Panumpa sa Dios ngadto sa atong Amahan nga si Abraham ug kini nga doktrina mobarug sa kahangturong.”⁴

Kini nga pagpasabut mas masaligan sa doktrinal nga paagi. Gawas sa dugang nga impormasyon nga anaa sa mga rekord sa mga Coray, ang konsepto sa walay kondisyon nga kaluwasan alang sa masinupakon nga mga anak mosukwahi sa daghang mahinungdanong pagtulun-an ni Propeta Joseph Smith, lakip na sa ikaduhang artikulo sa hugot nga pagtuo nga “ang mga tawo pagasilotan sa ilang kaugalingon nga mga sala” (Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:2).

Kini nga pagsabut nahisubay usab sa daghang mga ehemplo diha sa sumbanan nga mga kasulatan. Panangliton, si Alma mipasabut sa iyang anak nga si Corianton:

“Apan tan-awa, *ikaw dili makatago sa imong mga sala gikan sa Dios; ug gawas nga kon ikaw maghinulsol kini mobarug ingon nga usa ka pagpamatuod batok kanimo sa katapusan nga adlaw.*

“Karon akong anak, ako manghinaut nga ikaw mohinulsol ug mobiya sa imong mga sala, ug ayaw na pagsunod sa mga tinguha nga dautan sa imong mga mata, apan wad-a diha sa imong kaugalingon kini nga mga butang; *kay gawas nga ikaw mohimo niini, ikaw dili gayud makapanunod sa gingharian sa Dios.* O, hinumdumi, ug dad-a diha kanimo, ug wad-a sa imong kaugalingon kini nga mga butang” (Alma 39:8–9; empasis gidugang).

Si Samuel ang Lamanite mipahayag ngadto sa mga Nephite:

“Ug kini mao ang katuyoan nga bisan kinsa ang motuo maluwas unta, ug nga bisan kinsa ang dili motuo, usa ka matarung nga paghukom ikapahamtang kanila; ug ingon man usab kon sila mahukman *sila modala diha sa ilang mga kaugalingon sa ilang kaugalingon nga panghimaraut.*

“Ug karon hinumdumi, hinumdumi, akong mga kaigsoonan, nga bisan kinsa ang mamatay, *mamatay sa iyang kaugalingon;* ug bisan kinsa nga mohimo og dautan, *magbuhat niini sa iyang kaugalingon;* kay tan-awa, kamo gawasnon; kamo gitugutan pagbuhat alang sa inyong mga kaugalingon; kay tan-awa, ang Dios naghatag kaninyo sa kasayuran ug siya naghimo kaninyo nga mga gawasnon.

“Siya naghatag nganha kaninyo nga kamo unta masayud sa maayo gikan sa dautan, ug siya naghatag nganha kaninyo nga unta kamo mopili sa kinabuhi o sa kamatayon;

Ang Pag-alima sa Dios mahimong makonsiderar nga usa ka matang sa espirituanong gahum, usa ka langitnong impluwensya nga sa katapusan modani sa nahisalaag nga anak sa pagbalik ngadto sa panon.

ug kamo makabuhat sa maayo ug ikapahiuli ngadto niana diin maayo, o modawat niana nga maayo nga ipahiuli nganha kaninyo; o kamo makabuhat sa dautan, ug maka-angkon niana nga dautan nga ipahiuli nganha kaninyo” (Helaman 14:29–31; *empasis gidugang*).

Daghan pa usab nga kasulatan ang mosuporta sa baruganan nga ang mga lalaki ug mga babaye mga tinugyanan nga gipanalanginan og moral nga kabubut-on ug manubag sa ilang kaugalingong hunahuna, mga pulong, ug binuhatan.⁵

Ang mga Gaway sa Pag-alima sa Dios

Ang Simbahan walay mga rekord sa dugang nga mga pagtulun-an bahin niining piho nga hilisgutan ni Propeta Joseph Smith. Bisan kon daghan sa misunod nga mga lider sa Simbahan nagkalain-lain sa ilang pagpasabut sa nagkadaiyang aspeto sa mga pamahayag ni Joseph Smith, si Orson F. Whitney, ug ang uban, nagkauyon sila sa kamatuoran nga ang mga ginikanan nga mitahud sa ilang mga pagkisaad sa templo anaa sa posisyon sa paghatag og dakong

espirituanong impluwensya sa igong panahon ngadto sa ilang mga anak. Ang matitud-anong mga miyembro sa Simbahan makakaplag og kahupayan diha sa pagkasayud nga ilang maangkon ang mga saad sa balaanong giya ug gahum, pinaagi sa inspirasyon sa Espiritu Santo ug sa mga pribilehiyo sa priesthood, diha sa ilang mga paningkamot sa pagtabang sa mga sakop sa pamilya nga makadawat sa mga panalangin sa kaluwasan ug kahimayaan.

Ang “mga gaway sa Pag-alima sa Dios” nga gihulagway ni Elder Whitney mahimong makonsiderar nga usa ka matang sa espirituanong gahum, usa ka langitnong impluwensya nga sa katapusan modani sa nahisalaag nga anak sa pagbalik ngadto sa panon. Ang ingon niana nga impluwensya dili mosapaw sa moral nga kabubut-on sa anak apan makadapit ug makapangamay hinoon. Sa katapusan, ang anak kinahanglang mogamit sa iyang moral nga kabubut-on ug molihok pinaagi sa pagtuo, mohinulsol uban sa hingpit nga katuyoan sa kasingkasing, ug mobuhat sumala sa mga pagtulun-an ni Kristo.

Si Presidente James E. Faust (1920–2007), kanhi Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, mihatag sa labing komprehensibo nga pagpasabut niining labihan ka importante nga konsepto:

“Mituo ug midawat ako sa makahupay nga pamahayag ni Elder Orson F. Whitney:

“Si Propeta Joseph Smith mipahayag—ug siya wala pa makatudlo og doktrina nga labaw niini ka makahupay—nga ang mahangturon nga mga pagbugkos sa matitud-anong mga ginikanan ug ang balaang mga saad nga gihimo ngadto kanila sa maisugong pagserbisyo alang sa Kawsa sa Kamatuoran, makaluwas dili lamang sa ilang kaugalingon, apan sa ilang mga kaliwatan usab. Bisan og ang pipila sa mga karnero tingali mahisalaag, ang mata sa Magbalantay anaa kanila, ug sa madali o sa madugay ilang mabati ang mga gaway sa Pag-alima sa Dios nga nagkabot kanila ug nagbitad kanila pabalik ngadto sa panon. Niini man nga kinabuhi o sa kinabuhi nga moabut, mobalik ra sila. Kinahanglan silang mobayad sa ilang utang alang sa kaangayan; magaanus sa ilang mga sala; ug magasubay sa tunukon nga dalan; apan kon sa katapusan maulian na sila, sama sa nagbasol nga Anak nga nawala, ngadto sa kasingkasing sa mahigugmaon ug mapasayloong amahan ug panimalay, ang masakit nga kasinatian dili makawang. Iampo ang nagpasagad ug masinupakon ninyong mga anak; guniti sila uban sa inyong hugot nga pagtuo. Batuni ang paglaum, pagsalig, hangtud inyong maangkon ang kaluwasan sa Dios.”⁶

“Ang baruganan niini nga pamahayag nga kasagaran mabaliwala mao nga sila kinahanglang hingpit nga

maghinulsol ug ‘magaantus sa ilang mga sala’ ug ‘mabayad sa ilang utang alang sa kaangayan.’ Ako nahibalo nga karon mao ang panahon ‘sa pagpangandam sa pagsugat sa Dios’ [Alma 34:32]. Kon ang paghinulsol sa badlungon nga mga anak dili mahitabo niini nga kinabuhi, posible ba gihapon nga ang mga higot sa pagbugkos adunay igong kalig-on aron sila makahimo sa ilang paghinulsol? Sa Doktrina ug mga Pakigsaad kita gisultihan, ‘Ang mga patay kinsa maghinulsol mahimo nga matubos, pinaagi sa pagkamasulundon ngadto sa mga ordinansa sa balay sa Dios,

“Ug human sila makabayad sa silot sa ilang mga kalapasan, ug mahugasan nga limpyo, makadawat og usa ka ganti sumala sa ilang mga buhat, kay sila mao ang manununod sa kaluwasan” [D&P 138:58–59].

“Atong mahinumduman nga ang anak nga nawala mi-usik sa iyang napanunod, ug sa dihang nahurot na ang tanan mibalik siya sa balay sa iyang amahan. Didto siya giabi-abi og balik sa pamilya, apan ang iyang napanunod nahurot na. [Tan-awa sa Lucas 15:11–32.] Ang kalooy dili mohikaw sa kaangayan, ug ang gahum sa pagbugkos [sealing] sa matinud-anong mga ginikanan moangkon lamang sa badlungon nga mga anak diha sa kondisyon sa ilang paghinulsol ug sa Pag-ula ni Kristo. Ang mahinulsulon nga badlungon nga mga anak makatagamtam sa kaluwasan ug sa tanang panalangin nga uban niini, apan ang kahimayaan mas labaw pa. Kinahanglan kining paningkamutan sa hingpit. Ang pangutana kon si kinsa ang mahimaya kinahanglang isalig sa Ginoo diha sa Iyang kalooy.

“Adunay pipila lamang kansang pagsupak ug dautang binuhatan grabe na kaayo nga sila ‘hilabihan nga nakasala nga dili na sila makahinulsol.’⁷ Kana nga paghukom kinahanglan usab nga isalig sa Ginoo. Siya misulti kanato, ‘Ako, ang Ginoo, mopasaylo kinsa Ako mopasaylo, apan kamo gikinahanglan nga mopasaylo sa tanan nga mga tawo’ [D&P 64:10].

“Tingali niini nga kinabuhi dili nato masabtan sa hingpit kon unsa kalig-on ang mga higot sa pagbugkos sa matarung nga mga ginikanan ngadto sa ilang mga anak. Mahimong adunay mas makatabang pa nga mga tinubdan nga magamit kay sa atong nahibaloan.⁸ Ako nagtuo nga adunay lig-on nga gahum sa pamilya samtang ang impluwensya sa minahal nga katigulangan nagpadayon ngari kanato gikan sa laing bahin sa tabil.”⁹

Ang mga pagtulun-an ni Presidente Faust mi-summarize sa mga butang nga atong nahibaloan ug wala mahibaloan bahin sa matarung nga mga ginikanan ug badlungon nga mga anak. Ang impluwensya sa mga ginikanan nga mitahud sa mga pakigsaad ug nagsunod sa mga sugo sa pagkatinuod makahatag og dakong espirituanong epekto

Ang matinud-anong mga ginikanan mahimong makabaton og kalig-on sa paglahutay samtang sila magsunod sa mga ehemplo sa ubang matarung nga mga ginikanan nga adunay masinupakon nga mga anak. Sa Basahon ni Mormon, si Amahang Lehi makanunayon ug padayong miawhag sa iyang badlungon nga mga anak nga modangup ngadto sa Ginoo.

DETALE GIKAN SASI LEHI UG ANG IYANG KATAWIHAN
MIABUT SA GISAAD NGA YUTA, NI ARNOLD FRIBERG

ngadto sa mga anak nga nahisalaag pinaagi sa pagpalagsik sa mga gaway sa Pag-alima sa Dios—sa mga paagi nga wala pa mapadayag sa hingpit ug wala pa gayud masabti og maayo. Hinoon, ang impluwensya sa matarung nga ginikanan (1) dili mohulip diha sa kinabuhi sa usa ka indibidwal sa panginahanglan alang sa matubsanon ug makapalig-on nga gahum sa Pag-ula ni Jesukristo, (2) dili mosalikway sa sangputanan sa dili matarung nga paggamit sa moral nga kabubut-on, ug (3) dili mowagtang sa responsibilidad sa usa ka indibidwal isip tinugyanan “sa pagbuhat . . . ug dili pagaaghaton” (2 Nephi 2:26).

Ang matinud-anong mga ginikanan mahimong makabaton og kalig-on sa paglahutay samtang sila magsunod sa mga ehemplo sa ubang matarung nga mga ginikanan nga adunay masinupakon nga mga anak. Sa Basahon ni Mormon, si Amahang Lehi makanunayon ug padayong miawhag sa iyang badlungon nga mga anak nga modangup ngadto sa Ginoo. Si Lehi “misulti kang Laman, nag-ingon: O nga unta ikaw mahisama sa suba, nga sa kanunay nagdagayday paingon sa tubod sa tanan nga pagkamatarung!

“Ug siya usab namulong ngadto kang Lemuel: O nga unta ikaw mahisama sa walog, hugot ug makanunayon, ug dili matarug sa paghupot sa mga sugo sa Ginoo!

“Karon kini siya namulong tungod sa pagkatikig og liog ni Laman ug ni Lemuel; kay tan-awa sila nagbagulbol sa daghan nga mga butang batok sa ilang amahan” (1 Nephi 2:9–11).

Sa kaulahian, si Lehi hapit na mopanaw niining kalibutan, apan sa gihapon gidapit ug gidani niya ang iyang badlungon nga mga anak nga “mopatalinghug sa [iyang] mga pulong” (2 Nephi 1:12):

“Pagmata! Ug bangon gikan sa abug, ug patalinghugi ang mga pulong sa usa ka nagkurog nga ginikanan, kangsang mga bahin sa lawas inyo unya nga ipahimutang sa mabugnaw ug mahilum nga lubnganan. . . .

“Ug ako nagtinguha nga kamo mahinumdom sa pagtuman sa mga balaod ug sa mga paghukom sa Ginoo; tan-awa, kini ang mihasol sa akong kalag gikan sa sinugdanan.

“Ang akong kasingkasing nabug-atan sa kasubo matag karon ug unya, kay ako nahadlok, basin tungod sa katig-a sa inyong mga kasingkasing ang Ginoo nga inyong Dios mopakita sa kahingpitan sa iyang kasuko nganha kaninyo, nga kamo ipahimulang ug laglagon sa kahangturan; . . .

“O akong anak nga mga lalaki, nga kini nga mga butang dili unta modangat nganha kaninyo, apan nga kamo mahimo unta nga pinili ug pinalabi nga katawhan sa Ginoo. Apan tan-awa, ang iyang kabubut-on matuman; kay ang iyang mga pamaagi mao ang matarung sa kahangturan” (2 Nephi 1:14, 16–17, 19).

Ang anghel sa Ginoo mipakita sa masinupakon nga si Alma ang Batan-on ug namahayag, “Ang Ginoo nakadungog sa mga pag-ampo sa iyang mga katawhan, ug usab sa mga pag-ampo sa iyang sulugoon, si Alma, kinsa

imong amahan; kay siya nag-ampo uban ang hugot nga pagtuo mahitungod kanimo nga ikaw unta madala ngadto sa kasayuran sa kamatuoran; busa, tungod niini nga katuyoan ako ania aron sa pagdani kanimo sa gahum ug pagtugot sa Dios, nga ang mga pag-ampo sa iyang mga sulugoon unta matubag sumala sa ilang hugot nga pagtuo” (Mosiah 27:14).

Kining talagsaong kasinatian nahitabo tungod sa mga pag-ampo ni Alma—nga kaduha giila sa anghel isip sulugoon sa Dios. Sa ingon, ang matinud-anong mga ginikanan makadapit sa gahum sa langit sa pag-impluwensya sa ilang mga anak. Bisan pa man niana, kadtong mga anak nagpabilin nga mga tinugyanan sa ilang kaugalingon, ug ang pagpili kon maghinulsol ba o dili sa katapusan anaa ra kanila. Si Alma ang Batan-on naghinulsol sa iyang mga sala ug natawo sa Espiritu (tan-awa sa Mosiah 27:24), resulta nga maoy pangandoy sa tanang ginikanan sa badlungon nga mga anak sa tibuok nilang kasingkasing.

Kay ang mga ginikanan mapailubon ug matinguhaon sa paghigugma sa ilang mga anak ug sa pagkahimong buhi nga mga ehemplo sa mga disipulo ni Jesukristo, mas epektibo silang makatudlo sa plano sa kalipay sa Amahan. Ang pagkamakanunayon sa ingon nga mga ginikanan makahatag og lig-ong pagsaksi sa matubsanon ug makalig-on nga mga gahum sa Pag-ula sa Manluluwas ug makadapit sa badlungon nga mga anak aron makakita gamit ang bag-ong mga mata ug makadungog gamit ang bag-ong mga dalunggan (tan-awa sa Mateo 13:43).

Ang paglihok sumala sa mga pagtulun-an sa Manluluwas makadapit og espirituhanong gahum sa atong kinabuhi—gahum sa pagpamati ug pagpatalinghug, gahum sa pag-ila, ug gahum sa pagpadayon. Ang mapahinunguron nga pagkadisipulo mao ang labing maayo ug bugtong tubag sa matag pangutana ug hagit. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Joseph Smith, *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, comp. Joseph Fielding Smith (1938), 321; Joseph Smith, sa *History of the Church*, 5:530; Brigham Young, sa *Journal of Discourses*, 11:215; Lorenzo Snow, sa Brian H. Stuy, comp., *Collected Discourses*, 5 vols. (1987–92), 3:364; Joseph Fielding Smith, sa *Doctrines of Salvation: Sermons and Writings of Joseph Fielding Smith*, comp. Bruce R. McConkie, 3 vols. (1954–56), 2:90–91, 179, 182–83; Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, 2nd ed. (1979), 685; Spencer W. Kimball, “Ocean Currents and Family Influences,” *Ensign*, Nob. 1974, 111–12; Howard W. Hunter, “Parents’ Concern for Children,” *Ensign*, Nob. 1983, 63; Boyd K. Packer, “Our Moral Environment,” *Ensign*,

Mayo 1992, 68; Russell M. Nelson, “Doors of Death,” *Ensign*, Mayo 1992, 73; Gordon B. Hinckley, sa “Prophet Returns to ‘Beloved England,’” *Church News*, Sept. 2, 1995, 4; Boyd K. Packer, “Do Not Fear,” *Ensign*, Mayo 2004, 77; Robert D. Hales, “With All the Feeling of a Tender Parent: A Message of Hope to Families,” *Ensign*, Mayo 2004, 88.

2. Tan-awa sa Joseph Smith, *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, comp. Joseph Fielding Smith (1938), 321.

3. Orson F. Whitney, sa Conference Report, Abr. 1929, 110.

4. Joseph Smith, *The Words of Joseph Smith*, comp. Andrew F. Ehat ug Lyndon W. Cook (1980), 241; emphasis gidugang. Tan-awa usab sa pahina 300.

5. Kini nga mga kasulatan naghulagway sa

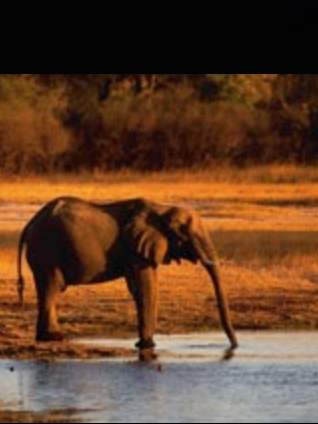
baruganan nga ang mga lalaki ug mga babaye mga tinugyanan nga gipanalanginan ug makagamit sa moral nga kabubut-on ug manubag sa Dios alang sa ilang mga binuhatan. Ang lista wala gitumong nga kompleto: 2 Mga Taga-Corinto 5:9–10; Mga Taga-Galacia 6:7–9; Mosiah 4:30; 7:30–33; Alma 12:12–14; 33–35; 34:13–17; 42:24–30; Doktrina ug mga Pakigsaad 6:33–34; 101:78; Moises 7:32–33.

6. Orson F. Whitney, sa Conference Report, Abr. 1929, 110.

7. Alonzo A. Hinckley, sa Conference Report, Okt. 1919, 161.

8. Tan-awa sa John K. Carmack, “When Our Children Go Astray,” *Ensign*, Feb. 1997, 7; *Liahona*, Mar. 1999, 28.

9. James E. Faust, “Bililhon ang mga Karnero nga Nahisalaag,” *Liahona*, Mayo 2003, 62.

Zimbabwe

YUTA SA KATAHUM, MGA TAWO NGA MAY HUGOT NGA PAGTUO

*Ang Zimbabwe adunay mauswagon nga komunidad
sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.*

Ang Katahum sa Zimbabwe

Gikonsiderar nga usa sa Pito ka Natural nga mga Katingalahan sa Kalibutan, ang Victoria Falls sa utlanan sa Zimbabwe dili ang pinakalapad ni ang pinakalawom nga busay sa kalibutan—apan daghan ang miangkong nga kini ang kinadaghanan og tubig. Sobra sa usa ka milya (1.6 km) ang gilapdon, ang buhagay sa mga tubig mohagsa gatusan ka pye (108 m) ngadto sa mga bato sa ubos. Ang nagdahunog nga busay makahimo og dagkong mga pinisik nga dili na nimo makita ang ubos sa busay atol sa ting-ulan.

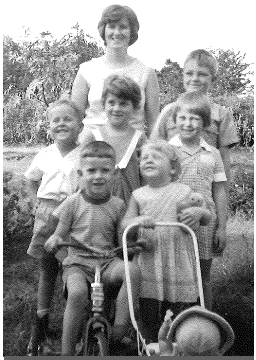
Ang Victoria Falls usa lang sa daghang matahum nga talan-awon sa Zimbabwe. Nahimutang sa habagatang-silangang Africa, ang Zimbabwe (kaniadto Southern Rhodesia) nagdani sa mga biyahidor sa tibuok kalibutan sa pagsinati sa nasudnong parke, kalasangan, katahum, ug kultura niini.

Ganahan man kamo nga mobiyahe sa wildlife safari o mosulay sa white-water rafting ngadto sa nagdahunog nga Zambezi River, ang Zimbabwe may daghang ika-halad—lakip ang nag-uswag nga komunidad sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Ang Simbahan sa Zimbabwe

Adunay sobra sa 23,000 ka mga miyembro sa Simbahan ang nagpuyo sa Zimbabwe. Ang gidaghanon sa miyembro paspas nga misaka sa milabayng 35 ka tuig. Sama panglit sa wala pay 1980, adunay sobra sa 1,000 lang ka mga miyembro.

Ang propetikanhong deklarasyon nga giisyu ni Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985) niadtong Hunyo 8, 1978, nga ang “tanang takus nga lalaki nga sakop sa Simbahan mahimo nga i-orden sa pagkapari sa walay pag-isip sa kaliwat o kolor” (Opisyal nga Pahayag 2) adunay positibo nga epekto sa pagtubo sa Simbahan sa Zimbabwe.

Mga bata sa primary sa Kwekwe, 1965.

Daghang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nakatabang sa paglig-on sa Simbahan sa Zimbabwe. Ania ang mubong pagpaila niadtong mga pioneer.

Mga Modernong Pioneer sa Zimbabwe
Hubert Henry Hodgkiss

Ang mga misyonaryo gipadala ngadto sa Southern Rhodesia sulod sa limitado nga panahon sa sayong bahin niadtong 1930. Apan niadtong 1935 ang tanang misyonaryo gipapahawa sa Southern Rhodesia (nga kaniadto kabahin sa South African Mission) ug ang area wala pabutangì ug misyonaryo tungod sa kakulang

sa misyonaryo ug sa kalayo gikan sa mission home sa Cape Town, South Africa.

Niadtong Septyembre 1950, walo ka misyonaryo gipadala aron ablihan pag-usab ang Southern Rhodesia. Lima ka bulan ang milabay, ang unang bunyag sa dapit nahitabo.

Natawo sa England niadtong 1926, si Hubert Henry Hodgkiss mibalhin sa Salisbury, Southern Rhodesia, niadtong 1949. Una siyang nasayud kabahin sa Simbahan gikan sa usa ka higala nga nagpatudlo sa ebanghelyo. Si Hugh adunay pagduha-duha sa gipahiuli nga ebanghelyo ug nagplano nga ipakita sa iyang higala nga ang Simbahan dili tinuod. Apan human sa seryusong

1927: Duha ka anak nga mga lalaki sa usa ka miyembro kinsa milalin gikan sa South Africa mao ang unang mga miyembro nga nabunyagan sa Southern Rhodesia.

1930: Si Presidente Don M. Dalton sa South African Mission mipadala sa una nga mga misyonaryo sa pagproselyte sa bag-ong Rhodesia District.

1935: Si Presidente Don M. Dalton mihunong sa pagbadala og mga misyonaryo sa Southern Rhodesia.

1950: Sa Septyembre, mi-assign si Presidente Evan P. Wright og walo ka mga misyonaryo aron isangyaw og balik ang ebanghelyo sa Southern Rhodesia.

1951: Si Hugh Hodgkiss mao ang unang kinabig nga nabunyagan sa Southern Rhodesia.

Mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa Harare, Zimbabwe, naghiusa sa pagsaulog sa pagpanalangin sa bata, niadtong 1985.

pagsisik sa ebanghelyo, nakamugna si Hugh og pagpamatuod sa katinuod niini ug mihukom nga magpabunyag. “Nasayop ko,” miingon siya sa iyang higala. “Magpamiyembro ko sa Simbahan”¹

Si Hugh nabunyagan niadtong Pebrero 1, 1951, nagtimaan sa unang bunyag nga kinabig sa Southern Rhodesia. Siya nalingaw nga makauban ang mga tawo ug nakighigala kon maasa man siya. Ang iyang pagkamahigalaon nagtugot kaniya nga makahimo og dakong kontribusyon sa pagtubo sa Simbahan sa dapit.

Niadtong 1959 si Hugh nahimong presidente sa Salisbury Branch. Ang iyang mga magtambag mga lokal nga mga miyembro. Kini ang unang higayon nga ang kapangulohan sa branch gilangkuban sa lokal nga mga miyembro. Sa wala pa kini, ang full-time nga mga misyonaryo mao ang nagbuhat sa responsibilidad sa kapangulohan sa branch.

Ernest Sibanda

Nahimamat ni Ernest Sibanda ang duha ka Mormon nga misyonaryo nga nagbiseklita—Elder

Ang mga batan-ong lalaki sa Gweru stake sa usa ka kalihokan sa tingtugnaw niadtong 2012. Ang batan-ong mga lalaki ug mga lider nag-ani og maize, dayon nangaon ug nagdula og soccer.

1959: Ang unang nailhan nga misyonaryo nga nagserbisyo gikan sa Southern Rhodesia, mao si Jean Wood, nagserbisyo sa South Africa Mission.

1964: Ang Northern Rhodesia nahimong Zambia, ug ang Southern Rhodesia nahimong Rhodesia.

1978: Giorganisar ni Presidente E. Dale LeBaron ang unang Rhodesian District Presidency.

1980: Giila sa Great Britain ang kagawasnon sa Rhodesia; ang ngalan sa nasud giusab og Zimbabwe.

1985: Sa Agosto 24–25 gipahinungod ang Johannesburg South Africa Temple.

Black ug Elder Kaelin—niadtong Disyembre 1978. Gibinlan siya nila og Basahon ni Mormon. Sa wala pa sila mobisita, daghang tuig na si Ernest nga nagtuon og relihiyon. Gani, siya nahimong magtutudlo sa ilang simbahan sulod sa siyam ka tuig ug pastor sulod sa tulo ka tuig.

Nianang gabhiona nga nadawat ni Ernest ang iyang kopya sa Basahon ni Mormon nagmata pa siya hangtud alas-2:00 sa kadlawon madasigong nagbasa. Naghinaminam siya nga makigkita sa mga misyonaryo sa sunod adlaw. Si Ernest miingon kanila nga siya mas nakakat-on og daghan kabahin ni Jesukristo gikan ni Joseph Smith kay sa tanang mga ministro nga iyang nakahimamat. Sa wala madugay nabunyagan si Ernest, gisundan sa iyang asawa ug mga bata nga pipila ka semana ang milabay.

Kabahin sa iyang bunyag, siya misulat “Mibati ko nga gawasnon gayud. Mibati ko nga nakagawas sa tanang dautan. Akong nakaplagan ang akong gugma para sa akong pamilya. Akong nakaplagan ang gugma para sa Simbahan.”²

Si Ernest Sibanda namatud-ang dakong kalig-on sa Simbahan. Nagserbisyo siya isip presidente sa Sunday School, klerk sa branch, ug ikaduhang magtatambag sa kapangulohan sa branch. Gituman usab niya ang usa ka buluhaton

gikan sa presidente sa misyon sa South Africa sa paghubad sa mga himno gikan sa Iningles ngadto sa Shona.

Edward Dube

Niadtong Abril 2013 nga kinatibuk-ang komperensya, si Edward Dube gitawag nga mahimong sakop sa Unang Korum sa Seventy, nakapahimo kaniya nga unang General Authority sa Simbahan gikan sa Zimbabwe. Kini ang pinakabag-o sa daghang mga hitabo nga nahimong una si Elder Dube. Siya usab ang unang lumad nga presidente sa stake, unang lumad nga presidente sa misyon, ug unang lumad nga area seventy sa Zimbabwe. Si Elder Dube nahimong matinuorong pioneer sa matarung nga pagpangulo.

Sa wala pa kadto, bisan pa niana, dihay laing una para kang Elder Dube: iyang unang adlaw sa pagsimba. Duha ka tuig sa wala pa siya mosimba sa unang higayon, gi-hatagan siya og Basahon ni Mormon sa usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw diin siya nagtrabaho. Gibasa ni Elder Dube ang Basahon ni Mormon ug mibati sa impluwensya ug gahum niini.

Niadtong Pebrero 1984 gidawat ni Elder Dube ang pagdapat sa pagtambong sa miting sa pagpuasa ug pagpamatuod sa usa ka lokal nga branch. Gikulbaan siya kaayo sa

iyang pagsulod sa chapel nga hapit siya mobalik ug gawas diha-diha dayon.

Sa wala madugay, hinoon, ang pagbati ni Elder Dube nausab sa dihang ang presidente sa branch mibarug ug nagpamatuod sa Basahon ni Mormon. Ang pagpamatuod sa Basahon ni Mormon usa sa butang diin si Elder Dube mibati nga kapareha sila. Siya mibarug ug mipakigbahin sa iyang kaugalingong mga hunahuna ug pagbati sa Basahon ni Mormon human nagpamatuod ang ubang mga miyembro.

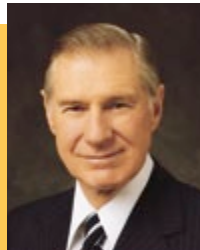
Sa wala madugay human niadtong unang miting sa sakrament, si Elder Dube misugod

Niadtong 1994 si Presidente Beloved Mundera maglakaw uban sa iyang pamilya og sobra sa usa ka milya (1.6 km) ngadto sa simbahan matag Domingo, ikarga sa iyang wheelbarrow ang tanang gikinahanglan sa iyang branch para sa mga miting.

1987: Ang Zimbabwe Harare Mission naorganisar gikan sa South Africa Johannesburg Mission.

1991: Sa Oktubre 25 gipahinungod ni Elder James E. Faust (1920–2007) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles ang Zimbabwe para sa pagsangyaw sa ebanghelyo.

1994: Gikuha si Edward Dube sa Church Educational System isip country director. Iyang giestablisar ang mga klase sa seminary ug institute sa tibuok Zimbabwe.

1998: Mibisita si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) sa Zimbabwe ug namulong ngadto sa mga 1,500 ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Pipila ka mga opisyal sa gobyerno mitambong.

sa kinasingkasing nga pag-imbetigar sa Simbahan. Pipila ka bulan ang milabay nabunyagan siya. Dayon mialagad siya og full-time nga misyon sa Zimbabwe Harare Mission. Giminyoan ni Elder Dube si Naume Keresia Salizani niadtong Disyembre 9, 1989. Sila adunay upat ka mga anak.

Nakasaksi si Elder Dube sa daghang kalamposan ug kalisud sa mga Santos sa Zimbabwe isip resulta sa politikanhong kagubot. Niining tanang panghitabo, siya misalig sa Ginoo alang sa kalig-on ug giya. “Akong gihinudoman ang akong kasinatian sa kinabuhi ug tinud-anay mapasalamaton ko,” siya miingon. “Ang ebanghelyo maoy pinakaimportante sa akong kinabuhi.”³

“Para nako, si Elder Dube mao ang Brigham Young o Wilford Woodruff sa Zimbabwe,” miingon si Presidente Keith R. Edwards, kanhi sakop sa Seventy nga karon nagserbisyo isip presidente sa England Missionary Training

Centre. Si Presidente Edwards mao ang presidente sa misyon sa Zimbabwe Harare Mission gikan 2000 hangtud 2003 ug mitrabaho og maayo uban ni Elder Dube, kinsa nagserbisyo isip presidente sa stake nianang panahona. “Si Elder Dube adunay panan-awon kon unsay mahimo gyud sa ebanghelyo ug sa unsang paagi kini angay nga himoon”⁴

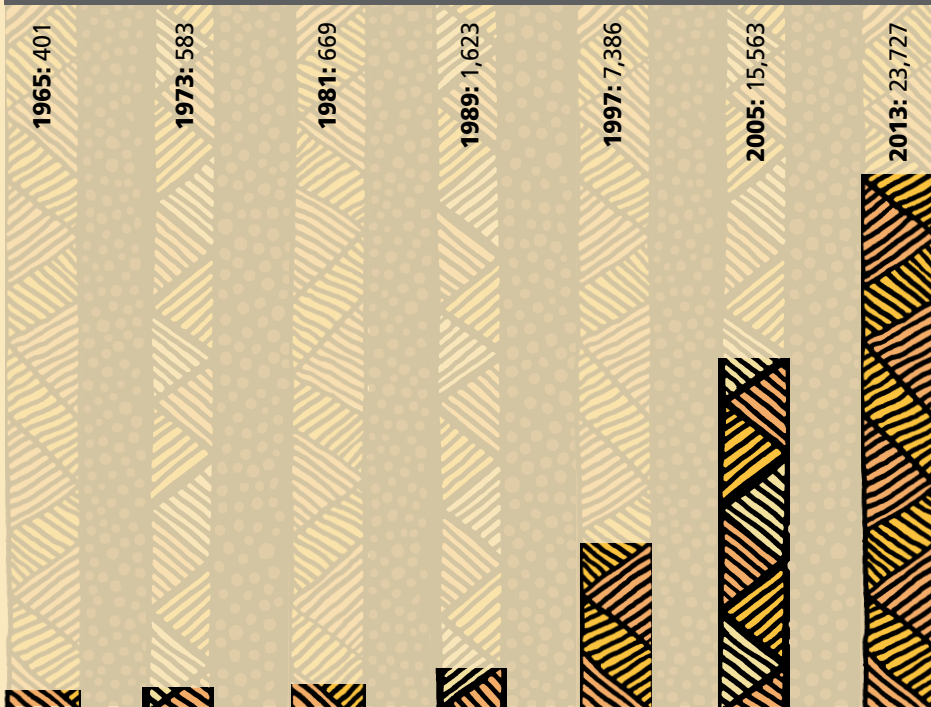
Misyonaryo nga Paningkamot sa Zimbabwe

Sa iyang panahon sa Zimbabwe, si Presidente Edwards nakasaksi mismo sa paglambo sa Simbahan sa yuta nga nagkadaghan ang midawat sa ebanghelyo. “Ang mga tawo sa Zimbabwe malipayon sa kinabuhi,” miingon si Presidente Edwards. “Sila malipayon ug, sa ilang kinaiya, espirituhanon kaayo. Sila sayon ra nga tudloan.”

Mipasabut si Presidente Edwards nga ang name tag sa misyonaryo—tungod kay aduna

PAGTUBO SA GIDAGHANON SA MGA MIYEMBRO SA SIMBAHAN SA ZIMBABWE

MGA STATISTIC SA ZIMBABWE*

Sumada sa gidaghanon sa mga miyembro: 23,727

Mga Misyon: 1

Mga Ward ug mga Branch: 60

Mga Sentro sa Family History: 4

* Kutob Hunyo 2013

1999: Ang unang stake sa Zimbabwe giorganisar sa Harare. Ang unang kompleto nga edisyon sa Basahon ni Mormon gimantala sa Shona, lumad nga pinulongan sa Zimbabwe.

2007: Ang triple combination (Basahon ni Mormon, Doktrina ug mga Pakigsaad, ug ang Perlas nga Labing Bililhon) gimantala sa Shona.

2009: Si Edward Dube nahimong unang lumad nga presidente sa misyon nga miserbisyo sa Zimbabwe.

2013: Si Edward Dube gitawag ngadto sa Unang Korum sa Seventy, naghimo kaniya nga unang General Authority gikan sa Zimbabwe.

kini ngalan sa Manluluwas—mao ang usa sa labing sayon nga paagi nga ang misyonaryo makasugod og istorya ngadto sa mga Taga-Zimbabwe. Sa kasagaran ang mga lumad mobasa sa ngalan sa Simbahan ug mainteresado. “Sila moingon, ‘Kami mga higala usab ni Jesukristo.’ Kini makapasuod dayon,” miingon si Presidente Edwards.

Adunay daghan pa nga umaabut nga mga lider ug pioneer nga nagpamiyembro sa Simbahan sa Zimbabwe. “Busy kanunay ang mga misyonaryo,” miingon si Presidente Edwards. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Gikan sa Greg Hodgkiss, Hubert Henry Hodgkiss biographical sketch, Hunyo 26, 2012, Zimbabwe country case file, Church History Library, Salt Lake City.
2. *All are alike unto God*, ed. E. Dale LeBaron (1990), 129.
3. Edward Dube, sa R. Scott Lloyd, “New General Authority: Elder Edward Dube,” *Church News*, Abr. 20, 2013, ldschurchnews.com.
4. Gikan sa interbyu ni Keith R. Edwards, Abr. 24, 2013.

Ang mga lider sa Kwekwe Ward ug mga misyonaryo, niadtong 2011.

Dili Matarug

Samtang kita moduol sa Ginoo human sa linog, gipahinumduman kita sa kaimportante nga kanunay mohinumdom Kaniya.

Pinaagi ni Reid Tateoka

Kanhi presidente sa misyon sa Japan Sendai Mission

Biyernes, Marso 11, 2011, 2:46 sa hapon; Kōriyama, Japan; Kōriyama chapel, ikaduhang andana.

Kinse ka mga misyonaryo sa tunga-tunga sa pagbansay sa pagpangulo nagsugod sa pagpraktis og tudlo kabahin ni Joseph Smith. Samtang ang mensahe sa paglaum ug kalinaw mipuno sa kwarto, ang mga bintana misugod pag-uyog. Ang kasaba nagkacusog. Ang pagkurog nagkagrabe nga nahimong lanog na kaayo.

Ang building miuyog, ug nagkacusog ang kapaspason sa pag-uyog ug ang kagrabehon sa pagtay-og nagpadayon hangtud nga kini nagkurog og kusog. Halos imposible na ang pagbarug ug paglakaw. Pipila ka mga misyonaryo naningkamot sa pagtago ilawom sa mga lamesa—hangtud nga ang mga lamesa nangalagpot sa kwarto. Ang building,

siyudad, gani ang tibuok nga probinsya nagkaguliyang nga daw ang yuta mabungkag. Usa ra gyud akong nahunahunaan: “Pagawasa ang mga misyonaryo dinhi!”

Ang Among Milagrosong Pagbakwit

Isip presidente sa misyon sa Japan Sendai Mission, nagtudlo ko sa mga misyonaryo ug mga miyembro sulod sa pipila ka bulan nga “mobalik ngadto sa Ginoo” (Mosiah 7:33). Karon, sa akong pagduol Kaniya alang sa balaan nga giya, miabut dayon ang inspirasyon: “Ablihi ang pultahan—pangita og agianan nga makaeskapo.” Nasayud ko nga kinahanglan nakong ablihan ang pultahan sa dili pa mahugno ang kisame, makapapriso namo sa sulod. Busa nagdali-dali ko og dagan padulong sa pultahan ug giablihan kini. “Gawas mo dinhi!” misinggit ko.

Ang Marso 2011 nga linog ug ang miresulta nga tsunami miguba sa daghang mga siyudad sa amihanang Japan (sama sa Siyudad sa Miyako, sa ibabaw), mipatay og liboan ka tawo ug gatasan ka kalibon ang nawad-an og panimalay.

Ang mga misyonaryo nabarag-barag sa naglihok, nag-kurog, naglumbag-lumbag nga salog paingon sa abli nga pultahan; dayon nanaug sila sa hagdanan ug migawas sa simbahan. Sa dihang naa na sa gawas, mibati mi nga mas luwas, bisan tuod dili pa mi luwas sa mga elemento. Ang panahon nagkatugnaw, ug ang snow miigo sa among mga nawong.

Atbang sa simbahan, nangagun-ob ang mga lapida sa usa ka sementeryo sa Buddhist; nahagsa ang bong-bong sa sementeryo. Usa ka dako nga liki ang mi-zigzagged sa 12 ka andana nga building nga apartment sa luyo sa simbahan. Dagkong mga parte sa sementadong bongbong sa atubangan sa eskwelahan sa elementarya nangalumpag. Ang mga bintana nangaguba, ug ang nabuak nga mga bildo nagpasad sa yuta. Sa pikas nga bahin sa dalan, ang asul nga atop nga tile nabungkag. Akong gipundok ang 15 ka mga misyonaryo diha sa parkinganan sa simbahan, ug kami nagpasalamat sa atong Langitnong Amahan sa proteksyon ug mihangyo kaniya sa padayon nga tabang.

Ang Among mga Pag-ampo sa Pagpasalamat

Nataranta ang katawhan sa tibuok siyudad. Nahadlok nga mahutdan sila og pagkaon, ang mga tawo namalit sa

tanang pagkaon nga ilang makita. Ang pan ug gatas nahu-rot diha-diha dayon, ug sulod sa pipila ka oras wala nay pan sa siyudad. Taas kaayo ang mga linya sa mga estasyon sa gas.

Sukwahi sa nataranta nga mga tawo sa kadalanan, ang mga misyonaryo kalma kaayo. Kami mitanyag og mga pag-ampo sa pasalamat, ug among gibati ang kasiguroan nga ang tanan mamaayo ra.

Dili kami makabiya sa siyudad—ang mga dalan nadaut ug ang mga freeway gisirado, ug walay tren o bus nga gipadagan. Ang mga tawo nga nagpaabut og dugayng oras sa taas nga linya aron mopalit og gasolina gipangbalibaran. Ang mga inspektor sa gobyerno organisadong misulod sa matag pinuy-anan, midumili sa pipila ug miaprubar sa uban nga kini mahimong puy-an. Busa kami anaa sa mga evacuation center kauban ang daghan pa nga, sama namo, dili makabalik sa ilang mga balay.

Pagkadisipulo taliwala sa Kasakit

Pagkasunod adlaw, Sabado, nagsugod kami sama sa naandan sa pagtuon sa kasulatan ug pag-ampo. Nianang adlaw kami nanginahanglan gayud sa tabang sa atong Langitnong Amahan. Human sa pagtuon sa kasulatan, akong

giorganisar ang mga misyonaryo ngadto sa mga grupo. Usa ka grupo miadto sa simbahan sa pagtabang og limpyo ug dayon motabang sa presidente sa branch sa pag-ayo sa mga panimalay sa mga miyembro. Usa ka grupo mibisita sa mga inspector sa siyudad aron sa pagsuta kon ang mga apartment sa misyonaryo luwas ba nga sudlan. Laing grupo misusi kon ang mga tren ug bus nagdagan ba. Ang pipila kanila milinya aron makakuha og tubig samtang ang uban nangita og pagkaon. Usa ka parisan sa misyonaryo ang adunay espesyal nga buluhaton: mangita og pan para sa sakrament inigka Dominggo. Nagkugi ko sa tibuok adlaw sa pagkontak sa tanang misyonaryo sa misyon.

Niadtong adlaw among gibati nga ang Langitnong Amahan migiya sa tanan namong gibuhat. Ang mga misyonaryo kinsa naglinya para makakuha og tubig nakaila og duha ka lalaki nga ilang gipakigbahinan sa ebanghelyo. Ang mga misyonaryo mipakigbahin sa ilang mga pagpamatuod sa gugma sa Dios ug gidala ang duha ka lalaki sa among miting sa pagpamatuod nianang gabii ug sa simbahan pagkasunod adlaw.

ANG KATUYOAN SA MGA PAGSULAY

“Ang atong Langitnong Amahan, kinsa mihatag nato og daghang ikalipay, nasayud usab nga kita makat-on ug molambo ug mas molig-on kon kita makasagubang ug makalahutay sa mga pagsulay nga atong masinati . . .

Kanang mga kalisdanan makausab nato alang sa mas maayo, makausab sa atong kinabuhi sa paagi nga gitudlo sa Langitnong Amahan nato, ug makapalahi nato kay sa unsa kita kaniadto—mas maayo kay sa kaniadto, mas masinabtunon kay sa kaniadto, mas mosimpatiya kay sa kaniadto, nga may mas lig-ong pagpamatuod kay sa kaniadto.”

Presidente Thomas S. Monson, “Ikaw Dili Ko Kawangon, Ni Biyaan Ko Ikaw,” *Liahona*, Nob. 2013, 87.

Ang mga sister kinsa nangita og pagkaon para namo sa wala madugay nakaamgo nga ang Dios naggiya kanila. Wala makakita og bisan unsa diha sa tindahan, ilang nakaplagan ang pagkaon sa mga dapit nga dili nila kasagaran adtuon, sama sa hilit nga kadalanan ug sa gagmay, tagsa ka kwarto nga mga tindahan. Kami nahatagan sa “pagkaon namo sa matag adlaw” (Mateo 6:11).

Sa pagtapos sa adlaw kami nag-ampo sa atong Langitnong Amahan. Wala mi mawala sa among focus. Kami “[mga] tinun-an ni Jesukristo,” gihapon kinsa “tinawag kaniya aron sa pagpahayag sa iyang pulong diha sa iyang mga katawhan, aron sila unta makabaton og kinabuhi nga walay katapusan” (3 Nephi 5:13).

Ang Kalig-on, Gahum, ug Kalinaw sa Amahan

Nianang gabhiona kami mibati og mas dako nga panginahanglan alang sa kalig-on ug gahum sa atong Langitnong Amahan. Kami nanginahanglan sa Iyang Espiritu nga makauban namo. Busa nagpahigayon mi og miting sa pagpamatuod diha sa chapel. Ang mga misyonaryo nagpasalamat sa Ginoo sa paghatag kanamo og pagkaon, ug sila nakaamgo nga kami nagiyahan, nadirektahan, ug naproteksyunan. Sila nasayud nga daghan ang walay swerte ug dili na makakita og laing pagsubang sa adlaw. Kami sa tinuoray “ginasakit sa tanang paagi, apan wala manghiubos; nangalibog, apan wala kawad-i sa paglaum; . . . gipamunalan hangtud sa pagkapukan, apan wala mangalaglag” (2 Mga Taga-Corinto 4:8–9).

Ang tanang mga misyonaryo mipamatuod sa kalinaw nga ilang gibati. Sila mipamatuod nga ang Dios mipanali-pod kanila ug mipakalma sa ilang mga kalag. Ilang giatubang ang posibilidad sa kamatayon apan wala mahadlok. Sila walay tubig, pagkaon, o init nga gikinahanglan aron sila makasustenir og dugayng panahon, apan sila naalimahan sa buhi nga tubig; sila gipakaon sa pulong sa Dios; sila mibati sa kainit pinaagi sa Espiritu. Sa among gamay nga pundok sa mga misyonaryo, walay usa nga nahadlok. Ang kada misyonaryo mibati sa makapalig-on nga gahum sa Dios nianang gabhiuna ug mibati nga mas duol sa Dios sukad.

Sa pagtapos sa adlaw, kami mapasalamaton nga buhi pa. Nagpasalamat kami sa Ginoo sa tabang nga Iyang gihatag kanamo sa literal nga paagi. Kami mihimo sa mga buluhaton alang sa pagsimba sunod adlaw ug mibiya sa chapel

Ingon og ang pagpatunhay sa among mga kinabuhi dili pa igo, ang atong Langitnong Amahan misiguro nga kami makahimo nga “kanunay mohinumdom” sa Iyang Anak.

aron motipon sa daghang tawo nga temporaryong wala pay balay diha sa evacuation center.

Ang Pan sa Sakrament

Apan duha ka elder hilabihan ka mahinuklogon. Sila gihangyo sa pagpangita og pan alang sa sakrament inigka sunod adlaw ug wala makatuman sa ilang buluhaton.

Sa pag-abot namo sa evacuation center pagka-Sabado sa gabii, ang mga empleyado sa siyudad miabi-abi namo pag-usab. Sila nangayo og pasaylo nga gamay ra nga pagkaon (20 ka biskwit) ilang mahatag namo apan mipahiyom samtang ila kaming gihatagan og pagkaon para sa sunod adlaw: usa ka botelya nga tubig ug walo ka pirasong hiniwang pan.

Ang mga elder mitan-aw nako nga daw nag-ingon, “Napanalanginan na ba usab kita sa Ginoo?”

Ang Dios, kinsa nasayud sa pagkahulog sa goriyon, mitabang pag-usab, ingon og ang pagpatunhay sa among mga kinabuhi dili pa igo. Ang atong Langitnong Amahan misiguro nga kami makahimo nga “kanunay mohinumdom” sa Iyang Anak (D&P 20: 77). Kami mas naduol sa atong Manluluwas sukad-sukad sa among kinabuhi.

Ang mga misyonaryo mihatag og espesyal nga pag-ampo nianang gabhiona. Sila miluhod sa pagpasalamat sa atong Langitnong Amahan para sa laing milagro sa nagsunod-sunod nga espesyal nga mga milagro. Sila nakasabut sa pagprayoridad sa Dios sa atong pakigsaad nga kanunay mohinumdom ni Jesukristo, ug sila mapasalamaton sa kalooy ug kamabination sa mahigugmaong Dios kinsa mitugot nga kami makaambit sa sakrament matag semana.

Kini nga mga misyonaryo karon mipamatuod, uban sa mas dakong konbiksyon kay sa kaniadto, nga ang Dios gusto nga kita kanunay mohinumdom sa Iyang Anak, si Jesukristo. ■

Ang 2011 nga linog sa Tōhoku nahitabo 70 ka kilometro (mga 45 ka milya) gikan sa Oshika Peninsula ug mitala nga 9.0 nga gikusgon, usa sa lima ka labing kusog nga linog sukad sa pagtipig sa modernong rekord nga gisugdan niadtong 1900.¹

Ang tanang mga misyonaryo sa Sendai nahibaloan nga luwas ra mga pipila ka adlaw atol sa linog.

MUBO NGA SULAT

1. “Managing post-disaster debris: the Japan experience” (United Nations Environment Programme, Hunyo 2012), 5, unep.org/disastersandconflicts.

Ni Elder
Tad R. Callister
Sa Kapangulohan
sa Seventy

Ang Sumbanan sa Ginoo sa **MORALIDAD**

Pipila ka tuig ang milabay ang akong amahan, usa ka abogado, nakigdebate diha sa korte. Para sa iyang basihanan, mikutlo lang siya og usa ka kaso—usa ka kaso sa California Supreme Court nga giisyu daghang tuig na ang milabay. Ang iyang kontra mikutlo og daghang bag-ohay nga mga desisyon gikan sa ubos nga korte.

Ang huwes miingon ngadto sa akong amahan, “Mr. Callister, aduna ka bay mas bag-ong kaso kay niini?”

Ang akong amahan mitan-aw sa huwes ug mitubag, “Your Honor, mahimo ba nga pahinumduman tikaw nga kon ang supreme court mamulong sa usa ka butang, kausa

lang kini ipamulong.” Ang maghuhukom mitando uban sa pag-uyon. Siya napahinumduman nga ang supreme court mopatigbabaw sa tanang mga desisyon diha sa ubos nga korte, bisan unsa pa kadaghan o kabag-ohay niini.

Mao usab kini sa Dios ang atong Amahan—kausang lang Siya mamulong kabahin sa isyu sa moralidad, ug kaniyang usa ka pamahayag mopatigbabaw sa tanang opinyon sa mas ubos nga korte, kon isulti man kini sa mga psychologist, mga tigtambag, mga politiko, mga higala, ginikanan, o mga moralista kunohay sa panahon.

Hapit dili katuohan nga gihatagan sa Dios ang Iyang mga anak sa gahum

nga labing bililhon ug sagrado ngadto Kaniya—ang gahum sa paglalang sa kinabuhi. Tungod kay gihatagan kita sa Dios niini nga gahum, Siya, ug Siya lang, ang adunay katungod sa pagmando kon unsaon kini paggamit.

Sukwahi sa daghang sentimento sa publiko, walay negatibo o makapugong sa moral nga mga sumbanan sa Dios. Hinoon, kini positibo, makabayaw, ug makagawasnon. Kini makamugna og relasyon sa pagsalig, kini makapalambo sa pagsalig sa kaugalingon, kini makahatag og limpyo nga konsensya, ug modapit kini sa Espiritu sa Ginoo sa pagpanalangin sa kinabuhi sa indibidwal ug kaminyoon. Kini nasulayan na nga mga sumbanan alang sa malipayong kaminyoon ug lig-ong mga komunidad.

**Ang atong pagpili sa
pagsunod o pagsupak
sa sumbanan sa Dios sa
moralidad sa kasagaran
motino sa atong kalipay
sa kinabuhi.**

Nan, unsa man ang sumbanan sa Ginoo sa paggamit sa sagrado nga gahum sa paglalang—Iyang sumbanan sa moralidad? Sa tinuoray, ang sumbanan sa Ginoo sa moralidad dili lista sa angay ug dili angay nga buhaton kay kini usa ka baruganan, nga mapahayag sa mosunod: Ang gahum sa paglalang gamiton sa relasyon sa kaminyoon sa duha ka mahinungdanong rason: (1) sa pagbugkos ug paglig-on sa relasyon tali sa magtiayon ug (2) sa pagdala sa mga kalag nanganhi sa kalibutan. Kining mga paggamit gipanalangin ug giawhag sa Ginoo.

Sa laing bahin, ang gahum sa paglalang dili pagagamiton sa dili bana ug asawa. Tungod niini, bisan unsa nga gituyo nga mga hunahuna o boluntaryo nga mga lihok nga mopasiugda o more-sulta sa pagpahayag sa gahum sa paglalang nga gawas sa kaminyoon wala tuguti sa Ginoo.

Karon ako mokutlo og mga sumbanan sa Ginoo sa moralidad aron maminusan ang bisan unsang sayop nga pagsabut o pagkawalay klaro.

PAKIGHILAWAS SA DILI MGA MINYO UG PAGPANAPAW

Ang Ginoo nagdili sa pakighilawas sa dili mga minyo ug pagpanapaw bisan unsa pa ang gibati sa kalibutan kabahin niining mga pamatasan. Kini nga mga buhat naglangkob sa labing taas nga paggamit sa gahum sa paglalang uban sa usa ka tawo sa opposite sex kinsa dili kita legal nga naminyo. Kini pakighilawas sa dili mga minyo kon ang duha wala pa maminyo; kini pagpanapaw kon ang usa o silang duha minyo.

Si Apostol Pablo miingon, “*Kay ang pagbuot sa Dios*

mao kini, . . . nga kamo managlikay sa pakighilawas” (1 Mga Taga-Tesalonica 4:3; emphasis gidugang). Siya miingon usab, “Nasayud ba kamo nga ang mga dili maringon dili makapanunod sa gingharian sa Dios? Ayaw kamo pagpalimbong: *walay mga makihilawason . . . o mga mananapaw . . . makapanunod sa gingharian sa Dios”* (1 Mga Taga-Corinto 6:9–10; emphasis gidugang).

Usahay ang mga tawo wala makaamgo sa kaseryoso sa mga kalapasan o, sa pipila ka sitwasyon, mangatarungan lang niini. Si Corianton mora og wala makaamgo sa kaseryoso sa iyang gibuhit sa dihang siya nakasala uban sa dautan nga babaye nga si Isabel. Si Alma, ang iyang amahan, mihan-ay niining panglantaw: “Wala ba ikaw masayud akong anak, nga kini nga mga butang salawayon diha sa panan-aw sa Ginoo?” (Alma 39:5). Si Joseph mihisgot usab niining dako nga kadaot sa dihang siya gitintal sa asawa ni Potiphar: “Unsaon ko paghimo kining dakong pagkadautan, ug makasala batok sa Dios? (Genesis 39:9).

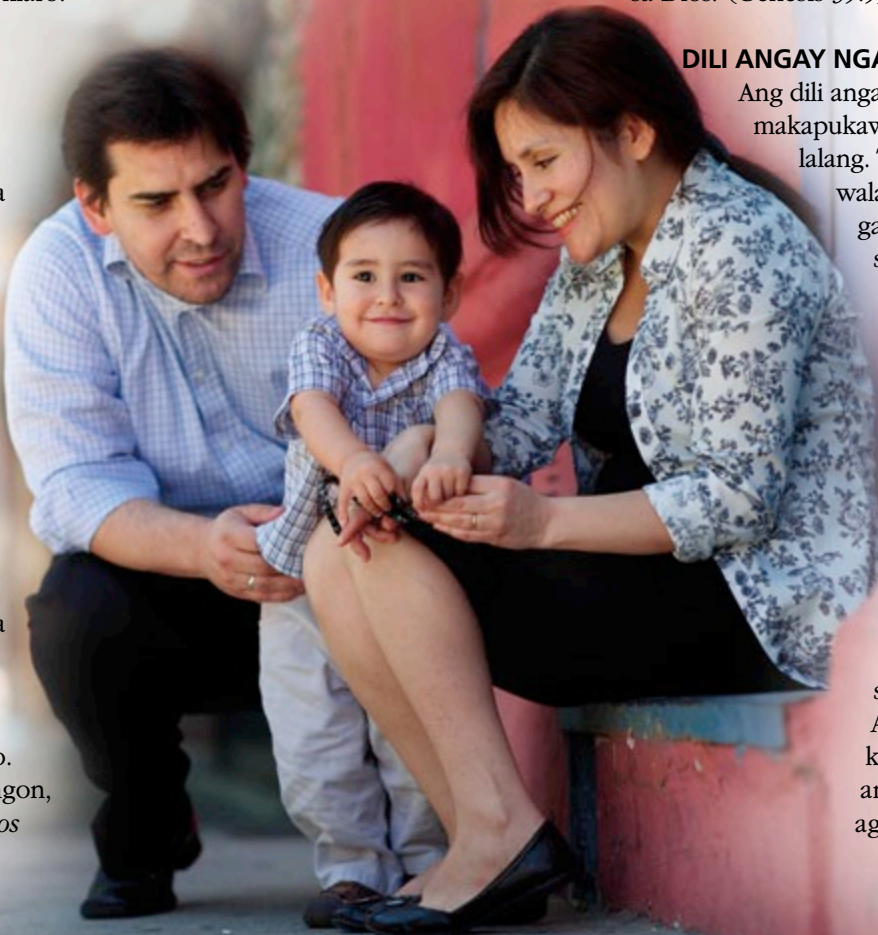
Ang moral nga sumbanan sa Dios makamugna og relasyon sa pagsalig, makapalambo sa pagsalig sa kaugalingon, makahatag og limpyo nga konsensya, ug modapit sa Espiritu sa Ginoo sa pagpanalangin sa kinabuhi sa indibidwal ug kaminyoon.

DILI ANGAY NGA PAGHIKAP

Ang dili angay nga paghikap makapukaw sa gahum sa paglalang. Tungod niana, kon wala pa maminyo supak gayud sa moral nga sumbanan sa Dios ang paghikap sa pribado o sagrado nga bahin sa lawas sa laing tawo, may saput man ang tawo o wala.¹

PAG-ABUSAR SA KAUGALINGON

Gipanghima-raut sa Ginoo ang pag-abusar sa kaugalingon. Ang pag-abusar sa kaugalingon mao ang buhat sa pag-ghat sa gahum sa

paglalang sa kaugalingong lawas. Si Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, miingon:

“Ayaw pagpakasala pinaagi sa pagsulay-sulay o pagduladula niining balaang gahum sa paglalang. . . .

“ . . . Kini dili ikahimuot sa Ginoo, ni kini makapahimuot kaninyo. Kini dili makahimo ninyo nga mobati og takus o limpyo.”²

SAMA OG SEKSO [SAME-GENDER] NGA MGA RELASYON

Adunay pipila nga magpatuo nato nga ang baruganan sa Simbahan batok sa pisikal nga relasyon sa sama og sekso usa ka temporaryo nga polisiya ug dili mahangturon nga doktrina. Kini nga pagtuo sukwahi sa kasulatan, sa mga pulong sa modernong mga propeta, ug sa plano sa kaluwasan, nga ang tanan nagtudlo sa kamahinungdanon sa mahangturon kaminyoon tali sa usa ka lalaki ug babaye isip usa ka kinahanglanon sa kahimayaan. Ang sama og sekso nga relasyon wala mahiuyon sa mahangturon sumbanan sa Dios nga ang mga bana ug asawa dili lang makabaton og mga anak sa pagka-mortal apan makasinati og mahangturon paglambo sa ilang gihimaya nga kahimtang.

Atong giila nga ang tanan anak nga lalaki o anak nga babaye sa Dios ug angayan nga itratar niining paagiha. Kitang tanan nakigbisog uban sa mga kakulangan, ang pipila dili nato pinili. Apan nagtuo usab kita sa walay kinutuban nga Pag-ula nga adunay kapasidad niini nga kinabuhi o sa sunod nga kinabuhi sa pagtuga kanato sa tanang gahum nga gikinahanglan aron sa paghimo sa atong mga kahuyang ug mga kasaypanan ngadto sa kalig-on. Ang Ginoo misaad kanato, “Kay kon sila magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magbaton og hugot nga pagtuo ngari kanako, niana ako mohimo sa mahuyang nga mga butang nga mahimong lig-on ngadto kanila” (Ether 12:27).

Kadtong may kalagmitan nga maibog sa sama og sekso adunay katungdanan sa (1) paglikay sa imoral nga pakigrelasyon ug (2) buhaton ang tanan kutob sa ilang mahimo sa pagpahimulos sa makapahashas, makapahingpit nga gahum sa Pag-ula. Sa pagkakaran, bisan pa niana, kadtong may kalagmitan nga maibog sa sama og sekso apan wala magpadala niini takus nga makahupot og calling sa Simbahan ug makadawat og rekomend sa templo.³

MGA GAWAY SA KAAWAY

Karon ako mopakigbahin og pipila ka timaan sa kaku-yaw nga mag-una sa mga sala nga akong gihisgutan. Si Satanas maingon nato nga sama sa kugita nga naningkamot sa pagdakop nato. Kon ang usa ka gaway dili makahimo, siya mosulay sa lain ug lain na pud hangtud nga iya gyud ta nga makuptan. Ang mosunod mao ang pipila sa mga gaway sa dautan nga gidesinyo aron kita makasupak sa mga sumbanan sa Dios sa moralidad.

Pornograpiya

Ang Dios nagtinguha nga ang Iyang mga anak dili motan-aw og bisan unsa nga salida sa sine o TV, moadto og bisan unsa nga website, o motan-aw og bisan unsa nga magasin nga adunay pornograpiya sa bisan unsa nga matang. Ang pornograpiya mao ang bisan unsa nga mga litrato o mga asoy nga mopukaw sa pagkahigal sa tawo. Kini *makapugong* sa Espiritu sa Ginoo.

Walay usa nga moangkon nga nailad sa mga epekto sa pornograpiya, nagtuo nga aduna niining gitawag og inosenteng pagtan-aw. Kini puno sa hilo, lala kaayo, walay giila nga bitin nga moatake dayon sa una pa lang nimong pagtan-aw niini ug magpadayon sa pag-atake hangtud mapuno na kamo sa hilo sa kada tan-aw ninyo niini.

Kon kamo naapektuhan niining problemaha, kinahanglan ninyong buhaton ang tanan sa pagbuntog niini. Kini mahimong nagkinahanglan og pagkumpisal, hugot nga pag-ampo, pagpuasa, pagtuon sa kasulatan, pagpuli sa panahon nga walay gibuhay sa mapuslanong buluhaton, pagbutang og higpit nga pagpugong sa paggamit sa Internet, propesyonal nga pagtambag, ug susamang mga butang, apan makabuntog mo niini. Moabut ang panahon nga ang determinasyon sa pag-usab mahimong mahinungdanon kaayo nga sangkap—dili tambal o tambag lang ang makasulbad sa matag adiksiyon.

Dili Tarung og Sininaan

Ang atong sininaan dili lang makaapekto sa atong mga hunahuna ug lihoc apan sa mga hunahuna ug mga aksyon usab sa uban. Tungod niini, si Apostol Pablo mitambag nga ang mga babaye “[mag]patahum sa ilang kaugalingon pinaagi sa pagpamisti nga maugdang” (1 Timoteo 2:9).

Ang sinina sa babaye adunay dakong epekto sa hunahuna ug mga kahinam sa mga lalaki. Kon kini ubos kaayo o taas kaayo o huot kaayo, kini makadasig og dili angay

Bisan unsa nga gituyo nga mga hunahuna o boluntaryo nga mga lihoc nga mopasiugda o moresulta sa pagpahayag sa gahum sa paglalang nga gawas sa kaminyoon wala tuguti sa Ginoo.

nga mga hunahuna, bisan diha sa hunahuna sa batan-ong lalaki kinsa naningkamot nga mahimong putli.⁴

Ang mga lalaki ug babaye mahimong madanihon ug naa sa uso, apan tarung usab ilang sininaan. Ilabi na sa mga babaye nga magtarung sa pagsinina ug niining paagiha maka-hatag og pagtahud sa ilang kaugalingon ug moral nga kaputli sa mga lalaki. Sa katapusan, kadaghanan sa mga babaye makaangkon sa matang sa lalaki nga madani sa ilang sininaan.

Hugaw nga mga Hunahuna

Naingon nga, “Kamo makatan-aw sa matahum nga babaye nga moagi; apan ayaw gayud paghunahuna og kahigal ngadto kanila.” Dili sayop nga makamatikod sa gwapa nga babaye o gwapo nga lalaki kon sila moagi—normal lang kana. Apan kon kadtong hunahuna mahimong lawasnonng kahinam, mobati na kamo og kahigal.

Dili kita makalikay nga makakita og dili angay nga mga billboard o tawo nga dili tarung ang sininaan, apan atong masalikway ang dili maayong panghunahuna kon kini moabut. Dili sala ang wala tuyoa nga pagtan-aw sa dili angay; ang sala mao ang pagtugot sa hunahuna kon kini moabut. Ang mga kasulatan nagsulti kanato, “Kay maingon nga siya nagahunahuna sa sulod sa iyang kaugalingon, sa ingon niana mao man siya” (Proverbio 23:7).

Sa lintunganay, ang atong hunahuna mao ang sinugdanan sa atong mga binuhatan. Kita adunay gahum sa pagkontrolar sa atong mga kinabuhi ug hunahuna. Ang maayo ug dautan nga mga hunahuna dili mag-uban sa atong mga hunahuna sama nga ang kahayag ug kangitngit dili maana sa samang higayon ug sa samang lugar. Kinahanglan gyud natong mohukom kon unsa ang atong angay nga hunahunaon.

Kon atong tinguhaon, atong mapulihan ang dautan nga mga hunahuna ug dayon ilisan kini sa makapabayaw nga kanta o balak o kasulatan. Sama nga ang kangitngit mailisan sa kahayag, ingon man ang dautan mopalayo sa presensya sa maayo.

Hilit nga mga Dapit ug Makatintal nga mga Higala

Sa partikular nga mga panahon ug dapit, bisan unsa pa kita kalig-on, kita mahimong dali nga matintal. Ang pipila sa labing maayo nga mga lalaki ug babaye diha sa grabeng sirkumstansya mahimong mapukan. Kini nahitabo ni Haring David samtang iyang gitan-aw si Bathsheba sa gabii, sa sinugdanan maingon ta og luwas nga gilay-on (tan-awa

sa 2 Samuel 11:2–4). Dili kita angay maghunahuna nga kita gamhanan kaayo o dili gayud madala sa pagtintal. Ang hilit nga mga dapit, lawom nga kagabhion, ug mga higala nga luag ra og moral dali nga makapaduol nato sa mga kamot ni Satanas.

Pagpangatarungan

Duha ka pagpangatarungan kanunay nga gigamit aron sa pagsuporta sa moral nga mga kalapasan. Ang una mao ang “Ako nahigugma kaniya.” Si Satanas mao ang dakong tiglingla. Siya naningkamot sa pagpalibog nga ang mga pagbati sa kahigal ingon nga gugma. Adunay yano nga paagi aron mailhan ang kalainan. Ang gugma madasig pinaagi sa pagpugong sa kaugalingon, pagsunod sa moral nga balaod sa Dios, pagtahud sa uban, ug pagkadili hakog. Sa laing bahin, ang kahigal madasig pinaagi sa pagkadili masulundon, pagtagbaw sa kaugalingon, ug kakulang sa disiplina.

Ang ikaduha nga pangatarungan mao nga “Walay masayud.” Ang Ginoo kadaghan miklaro niining sayop nga pagtuo. Siya mideklarar, “Ang mga masukulon madutlan sa tuman nga kagulan; kay ang ilang pagkadautan ipamulong diha sa atup sa mga balay, *ug ang ilang tinago nga mga lihok ipadayag* (D&P 1:3; emphasis gidugang).

Walay dapit nga ngitngit kaayo o suok nga hilit kaayo nga walay masayud. Ang Dios masayud, ug kamo masayud kon kamo nakalapas sa Iyang moral nga balaod.

PAGHINULSOL

Kon kita nakahimo og moral nga sayop sa atong mga kinabuhi, kita makahinulsol tungod sa Pag-ula ni Jesukristo. Ang una ug sukaranang lakang sa pagpuyo og limpyo nga kinabuhi alang sa umaabut mao ang paghinulsol sa nanging mga kalapasan, sa pag-ilis sa balas nga pundasyon ngadto sa bato nga pundasyon. Kana sa kanunay sugdan pinaagi sa pagkumpisal.

Ang paghinulsol, hinoon, dili lang mahitungod sa panahon o pagbiya sa sala o pagpangumpisal. Labaw sa tanan, ang paghinulsol mao ang usa ka matinuoron nga kausaban sa kasingkasing, usa ka determinadong desisyon sa pagpuyo og limpyo nga kinabuhi—dili tungod kay kinahanglang nato apan tungod kay gigusto nato.

Giklaro sa Dios nga kon kita makalapas sa Iyang mga sumbanan kita mag-antus sa mga sangputanan niini, apan

Ang kahigal madasig pinaagi sa pagkadili masulundon, pagtagbaw sa kaugalingon, ug kakulang sa disiplina.

tungod kay Siya mahigugmaon ug maloloy-on nga dili masukod, Iyang gihatag kining mahimayaong paglaum:

“Kay Ako ang Ginoo dili makatan-aw diha sa sala uban sa labing gamay nga matang sa pagtugot;

“*Bisan pa niana, siya nga maghinulsol* ug magbuhat sa mga sugo sa Ginoo *mapasaylo*” (D&P 1:31–32; emphasis gidugang).

Sa tanang matinuoron nga mga kalag kinsa kinasing-kasing nga nausab ug mibiya sa ilang mga sala, Siya misaad, “Bisan pa ang inyong mga sala mapula, sila pagapution ingon sa nieve” (Isaias 1:18).

Hinoon, mas maayo nga kanunayng magpabiling limpyo kay sa magpakasala ug maghinulsol inigkahuman. Ngano man? Tungod kay pipila sa dili maayong mga sangputanan sa sala mahimong magpabilin bisan human sa paghinulsol, sama sa sakit o bata nga natawo sa wala pa maminyo o kadaut sa atong reputasyon. Ang atong tumong sa kinabuhi dili lang mahimong limpyo apan mahimong hingpit usab. Ang panaw sa pagkahingpit mopaspas kon kita limpyo, apan kini mohinay kon kita mahugawan.

Si Alma mitudlo, “Ang pagkadautan dili mahitabo nga kalipay” (Alma 41:10). Dili kita makalapas sa moral nga balaod sa Dios nga dili silutan ug magmalipayon tungod kay ang Dios, kinsa milalang nato, mibutang sa atong mga kalag og moral nga tiggiya nga atong giila nga konsensya. Kon kita makasupak sa sumbanan sa Dios sa moralidad, kita makonsensya—kini mopahinumdom kanato, kini mopabati sa kasaypanan ug pagbasol, ug kini molihok isip balaanong saksi nga nagpamatuod sa katinuod niana nga sumbanan.

Mahimong ato kining ibaliwala ug mahimong ato kining

pugngan, apan dili kita makaeskapo niini. Ang sumbanan sa moralidad sa Dios dili mahimong ibaliwala; dili kini mahimong mapaminusan o makompromiso; kini mahimo lang nga sundon o supakon. Sa katapusan kita mahimong mosupak niini o modawat niini. Ang atong pagpili modeterminar sa atong kalipay sa kinabuhi.

MGA PANALANGIN SA MORAL NGA KINABUHI

Ang mga panalangin sa pagpakabuhi ug limpyo ug moral nga kinabuhi nindot kaayo. Ang ingon niini nga kinabuhi makahatag og pagsalig sa kaugalingon. Kini moresulta sa putli nga konsensya. Kini makahimo natong takus sa usa ka kapikas nga sama kaputli ug mas tam-is ug mas may bili nga mapahayag ang gahum sa paglalang diha sa kaminyoon tungod kay ato kining gigahin sa higayon nga pagbuot sa Ginoo Mismo.

Tungod kay ang Ginoo nahigugma kanato pag-ayo ug gusto nga kita magmalipayon, Siya mipahibalo sa Iyang intensyon sa Iyang mga anak niining ulahing mga adlaw: “Kay Ako mopasanay ngari kanako og usa ka putli nga mga katawhan, aron moalagad kanako diha sa pagkamatarung” (D&P 100:16).

Unta kitang tanan mahimong kabahin nianang putli nga henerasyon ug modawat sa sumbanan sa Ginoo sa moralidad. ■

*Gikan sa usa ka pakigpulong sa debosyonal nga gihatag didto sa Brigham Young University-Idaho niadtong Enero 22, 2013. Alang sa kompleto nga teksto sa *Imingles*, adto sa web.byui.edu/devotionalsand speeches.*

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Richard G. Scott, “The Power of Righteousness,” *Liahona*, Ene. 1999, 81.
2. Boyd K. Packer, *To Young Men Only* (1976), 4, 5.
3. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 21.4.6.
4. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, “Pornograpiya,” *Liahona*, Mayo 2005, 90.

Ang gugma madasig pinaagi sa pagpugong sa kaugalingon, pagsunod sa moral nga balaod sa Dios, pagtahud sa uban, ug pagkadili hakog.

KARON AKO NASAYUD NGA ADUNAY DIOS

Pipila ka tuig ang milabay miserbisyo ko isip temple worker sa Santiago Chile Temple. Atol sa usa ka shift sa gabii nagsugod ko nga maglisud sa pagginhawa, busa napugos ko og hangyo nga mouli og sayo.

Samtang naglakaw ko padulong sa estasyon sa subway, nag-ampo ko nga ang tren nga akong gikinahanglang sakyan anaa aron dali kong makauli sa balay. Nagtuo ko nga ang akong pag-ampo gitubag sa dihang nakita nako ang tren nga mihunong sa platform. Apan sa nagkaduol ko, akong nakita ang mga kawani sa tren nga nagdali-dali aron sa pagtabang sa usa ka pasahero nga posibleng giatake sa kasingkasing. Ang mga pulong sa akong paborito nga himno midulot sa akong hunahuna: “Nakabuhat ba ako og maayo karon?”¹ Diha-diha dayon nadasig ko nga motabang.

Nagdali-dali ko paingon sa dapit diin gibutang sa mga kawani ang batan-ong lalaki aron paabuton ang ambulansya, ug ila kong gitugutan nga maanaa didto. Nag-ampo ko aron mahibalo

unsay buhaton ug mihangyo sa Langitnong Amahan nga luwason ang batan-ong lalaki. Dili nako gusto nga siya mag-inusara ug mahadlok, mao nga akong gikuptan ang iyang kamot ug naningkamot nga tabangan siya nga magpabiling kalma. Gisiguro nako niya nga taas pa ang iyang kinabuhi ug ang Dios adunay katuyoan alang kaniya.

Akong nakit-an ang numero sa telepono sa iyang pamilya, gitawagan sila, ug gipahibalo sila nga ang ilang anak dad-on sa ospital ug wala mag-inusara.

Sa dihang miabut ang mga paramedic, misunod ko nila ngadto sa ambulansya. Gibati nako nga ubanan ang batan-ong lalaki hangtud moabut ang iyang pamilya. Sa akong katingala, ang mga paramedic mihukom nga paubanon ko, busa gikuptan nako ang kamot sa batan-ong lalaki hangtud miabut sa ospital.

Wala madugay human mi miabut, gidala siya nila ngadto sa emergency room, ug migawas ko aron atangan ang iyang pamilya. Sa dihang miabut sila, mihilak ang iyang inahan, migakos kanako, ug miingon nga nalipay

kaayo siya nga aduna pay buotang mga tawo dinhi sa yuta.

Usa ka semana ang milabay gitawagan ko sa batan-ong lalaki gamit ang telepono. Siya misulti nako nga ang mga doktor miingon nga ang pagpabiling kalma kritikal kaayo niadtong higayona sa wala pa siya moabut sa ospital.

Kutob adtong adlaw, dili siya motuo sa Dios. Wala ko katingog sa dihang siya miingon, “Giluwas nimo akong kinabuhi, ug ako mapasalamaton kanimo hangtud sa hangtud! Karon ako nasayud nga adunay Dios.”

Sa dihang sayo ko nga miuli gikan sa templo niadtong adlaw, ang Espiritu migiya kanako ngadto sa husto nga dapit sa husto nga panahon. Mapasalamaton ko sa atong Langitnong Amahan sa paggiya nako ug sa paghatag nako og kaisug sa pagbuhat sumala sa giingon sa himno ug wala palabya ang oportunidad, bisan kon ang akong nabuhat mao lang ang pagkupot sa kamot sa usa ka estranghero. ■

Carla Sofia Gavidia, Ontario, Canada

MUBO NGA SULAT

1. “Have I Done Any Good?” *Hymns*, nu. 223.

Dili nako gusto nga ang batan-ong lalaki mag-inusara ug mahadlok, mao nga akong gikuptan ang iyang kamot ug naningkamot nga tabangan siya nga magpabiling kalma.

AKO ANG NANGINAHANGLAN

Pipila ka tuig ang milabay usa ka gubaon nga sakyanan miabut sa parkinganan sa among meetinghouse. Kini gipanag-iya sa usa ka single nga amahan nga adunay upat ka anak. Siya miadto aron sa pagpangayo og tabang. Gitabangan sila sa among ward nga adunay kapuy-an, ug ang amahan misugod sa pagsimba uban ang iyang pamilya.

Ang sinina sa mga anak usahay limpyo ug usahay hugaw, apan kanunay kalkag ang ilang buhok. Grabe kini kagubot ug kahugaw. Kada semana ang presidente sa Primary magdala og hair detangler ug mga sudlay. Siya ug ang usa ka magtutudlo motarung sa buhok sa mga bata sa dili pa mag-Primary.

Usa ko ka magtatambag sa kapangulohan sa Primary, ug nakadayeg ko sa abilidad niining duha ka sister sa pagdawat niining walay kaligo nga mga bata. Dili ko makaako sa paghikap sa ilang mga buhok, ug naghunahuna ko kon giunsa kini pagbuhat sa mga sister. Gipagaan nako akong konsensya pinaagi sa paghunahuna nga nakatabang ko pinaagi sa pagbantay sa ubang mga bata samtang nagtrabaho kini nga mga babaye.

Ang kinamanghuran niini nga pamilya tres anyos. Siya dili makalitok og tarung, apan siya kusog kaayo og tingog kon kami manganta. Kini makairita nako.

Tungod kay ang mga tres anyos nga mga bata mubo ra og atensyon, akong gisabak kining batang babaye aron matabangan siyang makapaminaw. Siya mipahiyom nako sa pagpasalamat, ug misugod ko sa pagbati sa hingpit nga kalipay ug gugma sa Langitnong Amahan alang niining walay kaligo nga bata—Iyang anak. Sa katapusan, akong nakaplagan

akong kaugalingon nga wala na magtan-aw sa hugaw ug mikuha og brush aron sa pagsudlay sa nagkagubot nga buhok. Gani mihukom na ko nga ang iyang pagsulay sa pagkanta nindot kaayo.

Pipila ka bulan ang milabay ang amahan sa mga bata mibarug atol sa miting sa pagpamatuod ug mipasalamat kanamo sa pagtabang sa iyang

mga anak. Pagkasunod semana nawala na ang pamilya.

Mapasalamaton ko sa kahigayunan nga nakaserbisyo ko niadtong mga bataa. Sa dihang miabut sila, gibati nako nga sila nanginahanglan kaayo, apan nakaamgo ko nga ako ang nanginahanglan sa ilang tabang aron mausab. ■

Diane Hatch, Arizona, USA

Ang sinina sa mga anak usahay limpyo ug usahay hugaw, apan kanunay kalkag ang ilang buhok.

ANG REGALO SA BIRTHDAY SA AKONG BISHOP

Sa akong birthday sa usa ka Domingo sa buntag, ang akong bana ug ako nangandam sa pagsimba sa dihang mibagting ang telepono. Gitubag nako, ug ang bishop miingon, “Nasayud ko nga karon ang imong birthday, mahimo bang magkita ta sa akong opisina sulod sa 30 minutos? Ganahon kong makig-istorya nimo.”

Nakuryoso, nagdali-dali ko og adto sa simbahan.

Sa iyang opisina, si bishop miingon kanako, “Sister Cruz, ako adunay regalo sa birthday alang nimo. Ang Ginoo nagtawag kanimo nga moserbisyo isip presidente sa Young Women. Imo bang dawaton kini nga calling?” Nakulbaan ko og maayo, apan akong gidawat ang calling. Gipaluyohan ug gi-set apart ko nianang adlaw.

Sa dihang miuli ko human sa simba, milingkod ko sa akong

higdaanan. Nakaamgo ko sa gibug-aton sa responsibilidad. Mihilak ko ug mibati nga dili angay sa buhat. Dako kaayo ang responsibilidad sa paggiya sa mga batan-ong mga babaye! Nabunyagan ko sa dihang 22 anyos ko ug wala pa gayud makatambong sa mga kalihokan sa Young Women sukad. Sa unsang paagi nahimo kong presidente sa Young Women?

Gibuhat nako ang bugtong butang nga akong nasayran nga buhaton—miluhod ug mihangyo ko sa Langitnong Amahan alang sa giya niining bag-o nga calling. Nianang higayona ako adunay kasinatian nga dili gayud nako makalimtan. Samtang naghunahuna ko sa matag batan-ong babaye, nakasabut ko nga ang matag usa nila anak nga babaye sa Langitnong Amahan. Ang matag usa nagkinahanglan

og usa ka presidente kinsa mohigugma kanila ug motabang kanila nga makasabut nga ang Dios nahigugma kanila. Sa akong hunahuna akong nakita ang mga ngalan sa tanang dili kayo aktibo nga mga batan-ong babaye (kinsa wala pa gayud nako mahimamat), ug nakasabut ko nga sila usab mga anak nga babaye sa Langitnong Amahan ug nagkinahanglan sa akong atensyon. Nabati nako ang potensyal sa matag usa.

Ang mosunod nga mga bulan dili sayon. Nankingamot ko nga mailaila ang matag batan-ong babaye ug masabtan ang ilang panginahanglan. Kauban sa aktibo nga mga batan-ong babaye, ang among kapangulohan mitabang niadtong dili kaayo aktibo nga mahibalik sa pagkaaktibo. Akong nasaksihan ang kamot sa Ginoo nga naglihok sa daghang paagi.

Sa dihang na-release ko sa akong calling, nabalaka ko basin kulang pa ang akong paningkamot. Sa pag-abut sa balay, miluhod ug mihangyo ko sa Langitnong Amahan kon ang akong pagserbisyo madawat ba. Nakadawat ko og tam-is nga pagbati nga Siya nalipay.

Naghunahuna ko niadtong birthday nako nga mahimong dili unta nako dawaton ang calling tungod sa uban pa nakong mga responsibilidad. Apan ako unta ang maalkansi kon wala pa nako dawata ang calling. Mawala unta nako ang oportunidad sa pagkat-on sa pagpaubos, pag-angkon og panabut, pagpalambo og pailub, ug mahimong instrumento sa kamot sa Ginoo. Apan labaw sa tanan mapakyas unta nako ang Ginoo sa Iyang pagsalig kanako, ug mapakyas unta ko sa pagkat-on nga ang oportunidad sa pagserbisyo usa ka gasa. ■

Mariana Cruz, Rio de Janeiro, Brazil

S i bishop miingon kanako, “Sister Cruz, ako adunay regalo sa birthday alang nimo.”

SIYA NAGKINAHANGLAN OG GUGMA

Dili kaayo ko maayo nga tin-edyer ug migahin og gamay lang nga panahon sa pagserbisyo sa uban. Niining panahona gidapit ko sa akong inahan nga mokuyog niya sa pagbisita sa akong iyaan sa nursing home.

Ang akong ig-agaw ug iyang anak nga babaye nga si Stephanie miuban namo niining pagbisita. Si Stephanie mga pito o walo ka tuig ang panuigon. Samtang naglakaw mi paingon sa nursing home, mikaway-kaway siya sa tanan niyang makit-an. Sila mangalipay nga daw siya nanghatag og kahayag ug rainbow. Ako, sa laing bahin, dili motan-aw kanila.

Sa dihang misulod mi sa kwarto kon asa among iyaan uban sa laing tigulang nga babaye, naningkamot ko nga dili mamatikdan sa mga tawo. Si Stephanie, hinoon, milukso ngadto sa higdaanan sa akong iyaan ug misugod sa pagsaysay kaniya og daghang istorya.

Aduna koy namatikdan sa kwarto. Sa kilid kon asa nahimutang akong iyaan adunay mga timailhan sa gugma ug pamilya. Mga litrato ug mga drawing sa krayola gibitay sa bong-bong, ug giadornohan og mga bulak ang lamesa. Sa pikas bahin sa kwarto limpyo ug walay dekorasyon. Walay mga timailhan nga adunay bisita; walay mga kard o mga litrato nga gibitay sa bong-bong.

Ang kauban sa kwarto sa akong iyaan naglingkod nga nag-inusara sa wheelchair ug gibaliwala nga anaa mi. Siya nag-hum og tuno ug nagdakol-dakol sa bukton sa iyang wheelchair, nga nakapahimo nakong dili komportable.

Gibira ni Stephanie ang bukton sa iyang inahan ug nangutana, “Ma, unsay problema nianang bayhana?” Ang mama ni Stephanie miduko ug mihunghong, “Siya nagkinahanglan og gugma.” Wala ko kaandam sa sunod nga panghitabo.

Walay pagduha-duha, midagan si

Stephanie ug nagpasabak sa babaye. Dayon misugod siya sa pagsaysay og mga istorya ug nangutana og daghang mga pangutana. Ang babaye wala motubag. Hinoon, mga luha midagay-day sa iyang nawong samtang iyang gigakos si Stephanie. Sa sunod pipila ka minuto, nagpasabak si Stephanie, misudlay sa iyang buhok ug mihalok sa iyang aping.

Wala pa gyud ko makasaksi sukad og sama niining matang sa dili hinakog nga gugma, ug ako naningkamot nga itago ang akong mga luha. Pagkataud-taud, sa among pagpamauli gikan sa nursing home, natingala ko kon sa unsang paagi nga si Stephanie dili gayud hakog ug puno sa gugma ug kalooy alang sa usa ka estranghero.

Sa katapusan akong nausab ang akong kinabuhi ug nag-misyon.

Samtang nagserbisyo ko, sulatan ko ni Stephanie og nindot nga mga sulat nga adunay mga drawing sama niadtong anaa sa kwarto sa akong iyaan sa nursing home.

Sa wala pa ko makauli, nadawat nako ang makapaguol nga balita nga usa ka sakit ang mibawi sa kinabuhi ni Stephanie. Makahilak gihapon ko nga ang iyang kahayag naupos dayon, apan ako magpabilin nga mapasalamaton alang sa iyang ehemplo. Siya mitudlo kanako kon unsa ang tinud-anay nga serbisyo.

Dili na kinahanglan nga maghuna-huna ta kon unsaon o kon kita moserbisyo. Kon ang atong kasingkasing anaa sa hustong dapit, ang pagserbisyo mahimong kabahin kon kinsa ta, dili lang sa atong buhat. ■

Jay McFarland, Utah, USA

Gibira ni Stephanie ang bukton sa iyang inahan ug nangutana, “Ma, unsay problema nianang bayhana?”

Pagdapit og Kalampusan

Ni **Richard M. Romney**
Mga Magasin sa Simbahan

Ang pagpakigbahin sa ebanghelyo sa kasagaran yano ra sama sa pag-imitar, sa pagpangutana, o sa pag-apil sa usa ka panag-istoryahanay. Samtang atong andamon ang atong mga kasingkasing sa pagpakigbahin sa ebanghelyo, ang Ginoo mogiya nato niadtong kinsa andam sa pagpaminaw niini.

“Giandam [sa Ginoo] ang mga paagi aron atong ikabahin ang ebanghelyo sa daghang paagi, ug Siya motabang kanato kon molihok kita uban sa pagtuo nga matuman ang Iyang buhat,” miingon si Presidente Thomas S. Monson sa

Nakita nako si Harley nga nagpas-an sa akong biseklita nga gikawat. “Mangutana ko kon diin nimo nakuha kana,” miingon ko.

—Nick Barton

Ang yanong pagpangutana sa uban kon interesado ba sila sa ebanghelyo, kamo makaapil na sa pagpadali sa buhat sa kaluwasan.

Oktubre 2013 nga kinatibuk-ang komperensya.¹ Ania ang pipila ka mga ehemplo.

Pagdala og Balik sa Biseklita

Sa dihang si Nick Barton ug ang iyang asawa, si Morgan, mibalhin ngadto sa Arizona, USA, diin si Nick moeskswela og law, nagsugod sila sa pag-ampo alang sa misyonaryo nga mga oportunidad. “Among gihangyo ang Langitnong Amahan sa pagtabang namo nga mahimong mas sensitibo sa mga aghat sa Espiritu Santo ug mahimong maisugon sa paglihok,” miingon si Nick.

Usa ka Sabado, kinahanglan ni Morgan ang ilang sakyanan para sa trabaho, busa si Nick nagbiseklita padulong sa campus. Sa dihang oras na nga mopauli, ang biseklita nawala.

“Komon na kaayo ang kawat sa mga biseklita nga ang mga pulis nangutana kon kini duna bay ilhanan nga makatabang aron dali kining mailhan. Naka-hinumdom ko nga gibutangan og label ni Morgan diha sa manobela nga nag-ingon, ‘Gihiguma Ko Ikaw.’”

Sa makausa nag-ampo si Nick. “Mihangyo ko nga makat-on unta ko niini nga sitwasyon,” siya miingon. Dayon siya misakay sa tren aron mahiduol kutob sa mahimo ngadto sa balay sa dili pa motawag sa iyang asawa ug magpakuha kaniya.

“Sa sunod nga hununganan sa tren, nakita nako ang usa ka dakong tawo nga pinabali ang kawo nga misakay sa tren, nagpas-an sa akong biseklita! Akong nakita ang ‘Gihiguma Ko

Ikaw' sa manobela, mao nga ako nasayud akoa kini," miingon si Nick. Gipikipik niya ang abaga sa lalaki.

"Miingon ko, 'Mangutana ko kon diin nimo nakuha kana nga biseklita.' Mitubag siya, 'Didto sa namaligya sa unahan.'" Mipasabut si Nick nga ang iyang biseklita gikawat. Ang batan-ong lalaki mitubag nga siya dili kawat-an ug mahimong kuhaon ni Nick ang biseklita.

"Nagpasalamat ko niya ug miingon nga patawagong nako ang pulis niya aron ang 'namaligya' maimbestigar," miingon si Nick. "Iyang gisulti nako nga ang iyang pangalan kay Harley ug mihatag nako sa iyang numero sa telepono. Giingnan nako siya ulian nako siya og porsyon sa iyang nabayad, tungod kay kaming duha ang nasugamak, ug mikanaog ko sa tren nga nalipay nga nahibalik ang akong biseklita."

Apan kadto mao lamang ang sinugdanan.

"Tungod sa kakuryuso, gitawagan nako si Harley pagkasunod buntag. Miingon siya nga ang mga pulis nangimbestigar na. Dayon nangutana siya kon ang akong asawa ug ako duna bay buhaton inigka hapon. Nakaamgo ko nga siya gustong makighigala.

"Dominggo kadto, giingnan nako siya nga manimba mi apan malipay mi nga makig-uban niya sa laing higayon. Sa akong pagbutang sa telepono, akong nahunahunaan nga kini klaro nga usa ka misyonaryo nga oportunidad. Gitawagan nako siya og balik ug nangutana kon interesado ba siya nga mokuyog namo sa simbahan. Miuyon siya! Mitambong siya sa tanang mga miting ug mipahibalo nako pagkahuman nga iyang gibati nga ang mga mamumulong ug mga magtutudlo direktang nakig-istorya kaniya.

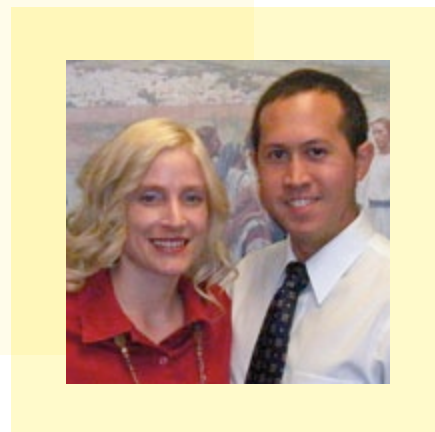

"Si Harley dunay pamilya gawas sa nasud ug mibalhin sa wala pa kami magkita," miingon si Nick. "Apan nahimo siya namong higala, mitahud sa Simbahan, ug gipasaligan nga ang iyang Langitnong Amahan naghunahuna kaniya."

Pakig-istorya sa Teknisyan

"Usa ka adlaw, human makapaminaw sa mensahe sa komperensya, akong gibati nga kinahanglan kong makig-istorya sa pharmacy technician sa tindahan," miingon si Hannah Rawhouser, taga-Arizona usab. "Akong gibati nga, 'Maayo siya nga tawo. Kinahanglan nimong imbitaron siya sa kalihokan sa Simbahan.'"

Pagkasunod higayon si Hannah anaa sa drive-through, nangita siya kaniya, apan wala siya didto. Sa giha-pon, nagpadayon ang mga aghat.

"Mosimba ka ba?" Nangutana ko. Miingon si Greg og oo. Gihatagan nako siya sa akong kard. "Tawagi ko," miingon ko. —Hannah Rawhouser

nagserbisyo og full-time nga misyon sa Montana, USA.

Pangutan-a ang Operator sa Elevator

Isip 26 anyos, si Robert G. Ellis Jr. nagtrabaho isip usa ka opisyal sa pulis sa opisina sa Senado sa Washington, D.C., USA.

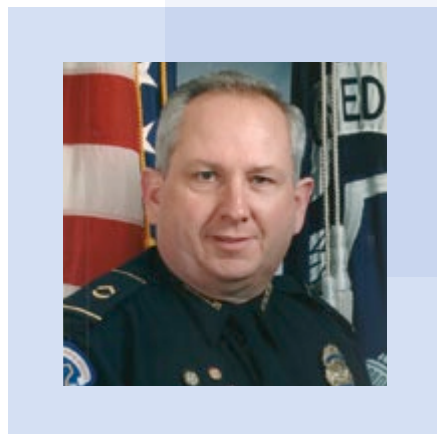
“Migahin ko og daghang panahon sa pagpamalandong kon unsay akong nakat-unan mahitungod ni Jesus,” siya mihinumdom. “Ang akong amahan ug inahan walay gisimbahan, apan mitugot sila nako nga mosimba, ug ako nalingaw sa pagtambong og sobra sa usa ka dosena nga mga tinuohan.” Isip usa ka bag-ong minyo nga young adult, mibati siya nga kinahanglan siyang magpabunyag—apan sa unsa nga simbahan?

“Ang akong espiritu nahasol. Gusto kong makakita og simbahan nga matinud-anon sa mga pagtulunan ni Kristo. Ang mga tawo miingon nga ang tanang mga simbahan Simbahan sa Ginoo, apan dili sila magpanuko sa pagsulti nga ang laing mga denominasyon sayop. Nag-ampo ko, ‘gusto ko nga magpabunyag, apan wala ko masayud unsa nga simbahan ang apilan.’”

Naghinumdom sa gisulti ni Jesukristo, “Pangayo, ug kamo pagahatagan” (Mateo 7:7), si Robert nagpadayon sa pagpangamuyo. Usa ka adlaw samtang siya nagtrabaho, mibati og kabalaka pag-usab si Robert, ug ang mga luha miagas sa iyang mga mata.

“Nahadlok ko ug wala masayud kon ang akong hunahuna husto ba o sayop. Dayon mibati ko og kalinaw. Wala gayud masayud nganong gibuhhat ko kini, milakaw ko padulong sa operator sa elevator ug nangutana, Unsa ang imong simbahan?”

Ang operator sa elevator si Norman Maxfield, usa ka returned missionary

**“Unsay imong gituohan?” Nangutana si Norman nako. “Si Jesukristo,” mapagarbuhon kong mitubag.
—Robert G. Ellis Jr.**

“Pipila ka semana ang milabay, mibalik ko, ug didto na siya. Nasayud nga gamay ra ang akong panahon, misulti dayon ko sa akong tuyo. ‘Mosimba ka ba?’ nangutana ko. Nasurprisa siya ug dayon miingon og oo. Gihatagan nako siya sa akong business card. ‘Tawagi unya ko,’ miingon ko ug mipadagan. ‘Nan, gibuhhat ko na ang akong bahin,’ naghunahuna ko. ‘Karon wala na koy dili maayo nga mga pagbati.’”

Sa iyang kasurprisa, mitawag siya pagkasunod adlaw ug mipaila sa iyang kaugalingon nga si Greg Eiselin. “Miingon siya nako sa wala madugay nga, tungod kay kami mga batan-on pa ug dili minyo, nagtuo siya naghanyo ko niya nga magkig-date,” siya miingon. “Apan hinoon naghigot kami kabahin sa relihiyon sulod sa tulo ka oras, ug nagsugod siya sa pagkat-on kabahin sa Simbahan.” Karon si Elder Eiselin

nga nagtambong sa Georgetown University.

“Mitan-aw siya sa pipila ka mga basahon. Makita nako nga nasurprisa siya. Miingon siya, ‘Usa ko ka Mormon. Ngano?’

“Ako miingon, ‘gusto kong magpabunyag, apan ako wala masayud unsa nga simbahan ang apilan.’

“Siya nangutana, ‘Unsay imong gituohan?’

“Si Jesukristo,’ mapagarbuhon kong mitubag.

“Nangutana siya, ‘Mosulti ko nimo mahitungod sa akong simbahan, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw?’ Samtang siya misulti nako nga ang Simbahan ni Jesukristo gipahiuli sa yuta, nasayud ko nga ang akong mga pag-ampo gitu-bag. Nindot kaayo ang akong gibati.”

1977 kadto. Karon si Brother ug Sister Ellis mga miyembro sa simbahan sa Virginia, USA.

Salig sa Ginoo

Si Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon nga “kon kita mobarug isip ‘saksi sa Dios sa tanan nga mga panahon ug diha sa tanan nga mga butang’ (Mosiah 18:9), ang Ginoo moandam kanato og paagi aron kita makakita ug matukmaang komunikasyon niadtong nagpangita. Kini moabut kon mangita kita og direksyon ug kon kita molihok gikan sa usa ka sinsero ug sama kang Kristo nga gugma alang sa uban.”²

Si, Nick, Hannah, Greg, Robert, ug Norman mouyon nga ang iyang gisulti tinuod. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Welcome sa Komperensya,” *Liahona*, Nob. 2013, 4
2. Dallin H. Oaks, “Sharing the Gospel,” *Liahona*, Ene. 2002, 9.
3. Russell M. Nelson, “Pangutan-a ang mga Misyonaryo! Makatabang Sila Kaninyo!” *Liahona*, Nob. 2012, 18–21.

NAPULO KA MGA SUGYOT ALANG SA PAGPAKIGBAHIN

Adunay daghang mga paagi sa pagdapit sa mga tawo nga makakat-on sa ebanghelyo. Aniyay 10 ka mga sugyot aron kamo makasugod.

1. **Pagsugod og panag-istoryahanay.**

Samtang kamo mag-ila-ila, natural lang nga pahibaloon ang mga tawo nga kamo miyembro sa Simbahan. Yano nga mga pahayag sama sa, “Ako usa ka Santos sa Ulahing mga Adlaw, apan daghang mga tawo nakaila namo nga mga Mormon,” mahimong sinugdanan sa oportunidad.

2. **Pakig-istorya samtang nagbiyaye.**

Pakigsulti sa kaubang biyahedor sa bus o eroplano o sa mga pamilya nga inyong mahimamat sa inyong pagbakasyon. Usa ka tawo tuyo nga nangutana sa mga drayber sa taxi mahitungod sa ilang pamilya ug dayon mohisgot sa family home evening.

3. **Pag-refer og mga higala sa Mormon.org.**

Nindot kini nga website alang niadtong dili pamilyar sa Simbahan aron mas makahibalo niini.

4. **Pagdapit og mga higala ninyo nga makig-chat uban sa full-time nga mga misyonaryo diha sa internet o sa linawas.**

Sa Mormon.org, ang mga tawo makaistorya uban sa mga misyonaryo. Ug dayag lang kamo makapaila-ila sa mga tawo ngadto sa mga elder o sister sa inyong dapit.

5. **Paggamit og social media.**

Ang Simbahan naghatag og daghang mga oportunidad sa paglike o pag-share diha sa internet, lakip na ang memes, mga kinutlo ug mga video. Hashtags (usa ka pulong o grupo sa mga pulong nga gi-tag ang uban #) makahimo

usab sa mga tawo sa pagsunod sa mga panag-istorya diha sa web kabahin sa Simbahan.

6. **Pakigbahin sa mga video.**

Sinatia ang mga video sa Mormon.org ug biblevideos.lds.org. Tan-awa kini uban sa mga higala o share og mga link. Hisguti usab ang Mormon Messages, nga nagtanyag sa makapadasig nga mga tubag sa mga pangutana sa kinabuhi.

7. **Pakigbahin og mga kard ug mga poster.**

Ang pass-along kard ug mga poster makapahimo kaninyo sa pagpakigbahin og makapadasig nga mga ideya (tan-awa sa mga kard diha sa pahina 71 sa Oktubre 2013 *Liahona*, pananglit).

8. **Pangutan-a ang mga misyonaryo.**

Dapita ang inyong mga higala sa pagbasa sa “Pangutan-a ang mga Misyonaryo! Makatabang Sila Kaninyo!” ni Elder Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.³

9. **Pagtambong og open house sa templo.**

Pahibaloa ang mga tawo sa talagsaong oportunidad sa pagtambong og open house sa dili pa ang pagpangitungod sa templo. Tanyag nga ubanan sila.

10. **Pagtabang niadtong mabalik sa pagsimba.**

Ang mga home teacher ug visiting teacher adunay talagsaong oportunidad nga mahimong mga misyonaryo ngadto sa dili kaayo aktibong miyembro, kinsa nakaila sa uban nga mahimong modawat sa ebanghelyo.

**Ni Elder
Richard G. Scott**

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

PAG-AYO

SA MAKALILISANG NGA MGA UWAT SA PAG-ABUSO

Kamo mahimong adunay uwat tungod sa pag-abuso, apan kadtong mga uwat dili kinahanglang mapermanente.

Ako mamulong gikan sa kinahiladman sa akong kasingkasing sa matag usa kaninyo kinsa adunay uwat pinaagi sa bati nga sala sa pag-abuso.

Gawas kon maayo sa Ginoo, ang mental, pisikal, o sekswal nga pang-abuso makahimo og seryoso, malungtarong sangputanan. Isip biktima kamo nakasinati sa pipila niini. Naglakip kini sa kahadlok, depresyon, pagbati nga sad-an, kasuko sa kaugalingon, pagkawala sa pagsalig sa kaugalingon, ug pagpalayo sa normal nga relasyon sa tawo. Kon magrabehan sa padayon nga pang-abuso, kusganong mga emosyon sa pagrebelde, kasuko, ug kasilag mamugna. Kining mga pagbati kanunay naka-focus sa kaugalingon, sa uban, sa mismong kinabuhi, ug gani sa Langitnong Amahan. Ang kapakyas nga makabalos more-sulta ngadto sa droga, imoralidad, paglayas sa panimalay, ug, ang pinakagrabe, paghikog. Gawas kon makorihian, kini nga mga pagbati modala ngadto sa depresyon, pagkabungkag sa kaminyoon, ug gani transisyon gikan sa biktima ngadto sa tig-abuso. Usa sa makalilisang nga resulta mao ang nagkagrabe nga walay pagsalig sa uban, nga mahimong babag sa pag-ayo.

Aron matabangan, kinahanglan ninyong mabsabtan ang pipila ka butang kabahin sa mahangturong balaod. Ang inyong pag-abuso resulta gikan sa dili matarung nga pagatake sa inyong kagawasan. Tungod kay ang tanang anak sa Amahan sa Langit adunay kabubut-on, adunay pipila nga tuyong mosupak sa mga kasugoan ug

mopasakit kaninyo. Kini nga mga lihok temporaryong makapugong sa inyong kagawasan. Sa kaangayan, ug isip bugti, ang Ginoo nag-andam og paagi nga inyong mabuntog ang makagun-ob nga resulta sa binuhatan sa uban batok sa inyong kabubut-on. Kana nga kahupayan moabut pinaagi sa paggamit sa mahangturong mga kamatuoran uban sa tabang sa priesthood.

Sayri nga ang dautang pagpili sa uban dili hingpit nga makagun-ob sa inyong kabubut-on gawas kon inyo kining tugutan. Ang ilang mga binuhatan mahimong makapasakit, gani pisikal nga sakit, apan dili kini makagun-ob sa inyong mahangturong mga posibilidad niining mubo apan mahinungdanon kaayo nga kinabuhi dinhi sa yuta. Kinahanglan ninyong masabtan nga *gawasnon kamo nga modeterminar sa pagbuntog sa makadaut nga mga resulta sa pag-abuso*. Ang inyong batasan makakontrol sa kausaban para sa ikaayo sa inyong kinabuhi. Kini makapahimo ninyo nga madawat ang tabang nga gusto sa Ginoo para kaninyo. Walay tawo nga makakuha sa inyong talagsaong mga oportunidad kon inyong masabtan ug mosunod sa mahangturong balaod. Ang mga balaod sa inyong Langitnong Amahan ug ang Pag-ula sa Ginoo nakapahimong posible nga dili kamo mahikawan sa mga oportunidad para sa mga anak sa Dios.

Kamo tingali mobati nga gihulga sa tawo kinsa anaa sa posisyon sa gahum o pagmando ibabaw kaninyo. Kamo mobati nga nalit-ag ug dili na makalingkawas. Palihug tuohi nga *dili gusto sa inyong Langitnong Amahan nga kamo mabihag sa dili matarung nga impluwensya, mga hulga nga pasakitan, o sa kahadlok sa dautang mahitabo sa sakop sa pamilya nga nag-abuso kaninyo*. Salig nga ang

Ginoo mogiya kaninyo ngadto sa solusyon. Pangutana nga may hugot nga pagtuo, dili magduha-duha. (Tanawa sa Santiago 1:6; Enos 1:15; Moroni 7:26; D&P 8:10; 18:18.)

Maligdong kong mopamatuod nga kon ang binuhatan sa uban sa kasamok, kahiwi o panghilawas sa kabanay makapasakit ninyo pag-ayo, sukwahi sa inyong kabubut-on, dili kamo responsable ug dili gyud mo mobati nga sad-an. Tingali kamo adunay uwat sa pag-abuso, apan kadto nga uwat dili kinahanglan nga permanente. Sa mahangturong plano, sumala sa panahon sa Ginoo, kadto nga kadaut mamahimong matarung samtang inyong buhaton ang inyong bahin. Ania ang inyong mahimo karon.

Pangayo og Tabang

Kon kamo karon o sa una giabusa-ran, pangayo og tabang karon. Tingali wala moy salig sa uban ug mobati nga walay tabang nga masaligan. Sugdi uban sa inyong Langitnong Amahan ug sa Iyang hinigugmang Anak, inyong Manluluwas. Paningkamot nga sabton ang ilang mga sugo ug sundon kini. Kini modala kaninyo ngadto sa uban kinsa molig-on ug moawhag kaninyo. Andam kanunay para ninyo ang usa ka lider sa priesthood, kasagaran bishop, o usahay sakop sa kapangulohan sa stake. Sila makatabang para mas makasabut ug mamaayo. Si Joseph Smith mitudlo: “Ang tawo walay mahimo sa iyang kaugalingon gawas kon ang Dios mogiya kaniya sa matarung nga agianan; ug ang priesthood alang niana nga katuyoan” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 129).

Pakig-istorya sa inyong bishop o presidente sa branch nga adunay pagsalig. Ang iyang calling nagtugot kaniya sa paglihok isip usa ka instrumento sa Ginoo alang kaninyo.

Makahatag siya og usa ka doktrinal nga pundasyon aron sa paggiya kaninyo nga maayo. Ang pagsabut ug paggamit sa mahangturong balaod makatabang sa pagkaayo nga imong gikinahanglan. Siya adunay katungod nga madasig sa Ginoo alang kaninyo. Siya makagamit sa priesthood sa pagpanalangin kaninyo.

Ang inyong bishop makatabang kaninyo sa pag-ila sa kasaligan nga mga higala nga makasuporta kaninyo. Siya motabang kaninyo nga mahibalik ang pagsalig sa kaugalingon aron makasugod sa proseso sa pagbag-o. Kon grabe kaayo ang pang-abuso, siya makatabang kaninyo sa pag-ila sa tukmang proteksyon ug propesyonal nga pagtambal nga nahiuyon sa mga pagtulun-an sa Manluluwas.

Mga Baruganan sa Pag-ayo

Kini ang pipila sa mga baruganan sa pagkaayo nga inyong masabtan og maayo:

Ilha nga kamo pinalangga nga anak sa Langitnong Amahan. Siya hingpit nga nahigugma kaninyo ug makatabang kaninyo nga dili mahimo sa yutan-ong mga ginikanan, kapikas, o mahalaron nga higala. Gihatag sa Iyang Anak ang Iyang kinabuhi aron pinaagi sa hugot nga pagtuo diha Kaniya ug sa pagsunod sa Iyang mga pagtulun-an, kamo maayo. Siya ang hingpit nga makaayo.

Saligi ang gugma ug kalooy sa inyong maguwang nga lalaki, si Jesu-kristo, pinaagi sa pagpamalandong sa mga kasulatan. Sama sa mga Nephite, Siya nagsulti *kaninyo*, “Ako adunay kalooy diha kaninyo; ang akong kasingkasing napuno sa kalooy. . . . Ako nakakita nga ang inyong hugot nga pagtuo igo nga Ako moayo kaninyo” (3 Nephi 17:7–8).

Ang pag-ayo maayo nga sugdan uban sa inyong kinasingkasing nga

pag-ampo nga mangamuyo sa inyong Amahan sa Langit og panabang. Kana nga matang sa paggamit sa inyong kabubut-on motugot og langitnong interbensyon. Kon kamo motugot niini, ang gugma sa Manluluwas makapahumok sa inyong kasingkasing ug makabuntog sa pagbalik-balik sa pag-abuso nga makapahimo sa biktima nga moabuso sa uban. Ang kalisdanan, bisan kon gituyo sa uban tungod sa dili mapugngang pagbati, mahimong tinubdan sa pagtubo kon lantawon kini sumala sa mahangturong baruganan (tan-awa sa D&P 122:7).

Isip usa ka biktima, ayaw usiki ang paningkamot pinaagi sa pagpanimalos batok sa miabuso ninyo. Pag-focus sa inyong responsibilidad nga buhaton kon unsay inyong mahimo sa pagtarung. Isalig ang pagdumala sa nakasala ngadto sa adunay awtoridad diha sa sibil ug sa Simbahan. Bisan unsa pa ang ilang buhaton, sa katapusan ang sad-an moatubang sa Hingpit nga Maghuhukom. Sa katapusan, ang dili mahinulsulon nga nag-abuso pagasilutan sa usa ka makiangayon nga Dios. Ang mga tig-abuso kinsa mobiktima sa mga inosente ug mangatarungan sa ilang dautan nga kinabuhi pinaagi sa pagdani sa uban sa pagsunod sa ilang sayop nga mga paagi adunay tulubagon. Kabahin niini ang Agalon mipasidaan: “Apan bisan kinsa nga makaangin aron makasala ang usa niining mga gagmay nga nagasalig kanako, maayo pa lang unta hinoon alang kaniya kon gikahigtan siyag dakong galingan nga bato diha sa iyang liog, ug gikalumsan siya sa kahiladman sa dagat” (Mateo 18:6).

Sabta nga ang pag-ayo nanginahanglan og dako-dakong panahon. Sa kasagaran ang pagkaayo hinay-hinay. Kini mopaspas kon mopahayag og pasalamat ngadto sa Ginoo sa matag pagpalambo nga giila.

Pagpasaylo

Atol sa dugay nga pagkaayo gikan sa grabe nga opera, ang usa ka pasyente mapailubon nga maghulat sa hingpit nga pagkaayo, nagsalig sa pag-atiman sa uban. Dili siya kanunay makasabut sa kaimportante sa mga pagtambal nga gikinahanglan, apan ang iyang pagkamasulundon makapaspas sa pagkaayo. Susama usab kini sa inyong panlimbasug nga maayo sa mga uwat sa pag-abuso. Sama pananglit, ang pagpasaylo, mahimong lisud masabtan, gani mas lisud himoon. *Sugdi pinaagi sa dili paghukom.* Kamo wala masayud sa giantus sa nag-abuso dihang biktima sila nga niadtong inosente pa sila. Ang dalan sa paghinulsol kinahanglan nga bukas alang kanila. Isalig ang pagdumala sa nag-abuso ngadto sa uban. Samtang kamo nagpahupay sa

inyong kasakit, mas masayon ang hingpit nga kapasayloan.

Dili na ninyo mawala ang nahitabo, apan kamo makapasaylo (tan-awa sa D&P 64:10). Ang pagpasaylo makaayo sa grabeng mga samad, kay kini nagtugot sa gugma sa Dios sa pagtangtang sa hilo sa kasilag gikan sa inyong kasingkasing ug hunahuna. Kini molimpyo sa inyong hunahuna sa tinguha nga manimalos. Kini naghatag og luna alang sa makalimpyo, makaayo, makapabalik nga gugma sa Ginoo.

Ang Agalon mitambag, “Higugmaa ang inyong mga kaaway, pagpanalangin kanila nga nagtunglo kaninyo, pagbuhat og maayo ngadto kanila nga nagdumot kaninyo, ug pag-ampo alang kanila *kinsa nag-amung-among kaninyo ug nanggukod kaninyo*” (3 Nephi 12:44; emphasis gidugang).

Ang kapait ug pagdumot makadaut. Makamugna kini og dakong kadaut. Mapugngan niini ang kahupay ug pag-ayo nga inyong gipangandoy. Pinaagi sa pagpangatarungan ug kalooy sa kaugalingon, kini makahimo sa biktima nga tig-abuso. Tuguti ang Dios nga mao ang maghukom—dili ninyo kini mabuhay sama Kaniya.

Ang pagtambag nga kalimtan lang ang pag-abuso dili usab makatabang. Kinahanglan ninyong masabtan ang mga baruganan nga makaayo. Ang pag-ayo mahimong magsugod sa usa ka manggihunahunaon nga bishop o presidente sa stake o usa ka maa-lamon nga propesyonal nga magtambag. Kon kamo mapiang, dili ni ninyo ayuhon nga kamo-kamo lang. Ang grabe nga pag-abuso matambalan usab pinaagi sa propesyonal nga tabang. Adunay daghang mga paagi aron masugdan ang pag-ayo, apan hinumdumi nga ang hingpit nga tambal moabut pinaagi sa Manluluwas, ang Ginoong Jesukristo, atong Agalon ug Manunubos. Pagbaton og pagtuo

nga uban sa paningkamot, ang Iyang hingpit, mahangturon, walay kinutuban nga Pag-ula makaayo sa inyong pag-antus.

Daw imposible kaninyo karon, moabut ang panahon nga ang pagkaayo nga inyong madawat gikan sa Manluluwas makapahimo kaninyo nga tinuorayng mopasaylo sa nag-abuso. Kon inyong mapasaylo ang sala, kamo mahimong mahupay sa kasakit ug kasubo nga gusto ni Satanas nga maanaa sa inyong kinabuhi pinaagi sa pag-awhag kaninyo nga silagan ang nag-abuso. Isip resulta, kamo makatagamtam og mas dakong kalinaw. Samtang usa ka importante nga bahin sa pag-ayo, kon ang paghunahuna sa pagpasaylo mas makasakit kaninyo, ayaw lang una kini buhata hangtud inyong mas masinati ang gahum sa pag-ayo sa Manluluwas diha sa inyong kinabuhi.

Pasidaan

Ako mopasidaan kaninyo nga dili moapil sa duha ka dili angay nga daw makaayo nga binuhatan nga mas makadaut kaninyo kay sa ikaayo. Kini ang: Sobra nga pag-usisa sa matag gagmay nga detalye sa inyong nagaging kasinatian, ilabi na kon kini naglakip sa panag-istorya sa grupo; ug pagbasol sa nag-abuso sa tanang kalisdanan sa inyong kinabuhi.

Ang pag-ayo sa kadaut nga gipahamtang sa pag-abuso kinahanglang himoon sa pribado, kompidensyal nga paagi, uban sa usa ka kasaligan nga lider sa priesthood ug, kon gikinahanglan, kwalipikadong propesyonal nga iyang girekomendar. Kinahanglan nga adunay paigo nga mga diskusyon sa kinatibuk-ang matang sa pag-abuso aron mahatagan kamo sa tukmang mga tambag ug makapugong sa nag-abuso sa paghimo og mas grabeng kasamok. Dayon, uban sa tabang sa Ginoo, kalimti ang nangagi.

Ako mapainubsanong mopamatuod nga ang akong gisulti tinuod. Kini nakabase sa mahangturon nga baruganan nga akong nakita nga gigamit sa Ginoo aron sa paghatag og kahingpitan sa kinabuhi niadtong nasamdang sa dautang pag-abuso.

Kon kamo mobati nga adunay gamay nga paglaum, tuohi ko, kini dili gamay. Kini mahimong dili mabugto nga sumpay ngadto sa Ginoo, nga nagpreserbar sa inyong kinabuhi. Siya moayo kaninyo samtang kamo mohunong sa kahadlok ug mosalig Kaniya pinaagi sa pagpaningkamot sa pagsunod sa Iyang mga pagtulunan.

Hangyoa karon ang Ginoo sa pagtabang kaninyo (tan-awa sa Mormon 9:27; Moroni 7:26, 33). Desisyoni karon nga makig-istorya sa inyong bishop. Ayaw lantawa ang tanan ninyong nasinati sa kinabuhi gamit ang mga linte nga nangitngitan tungod sa mga uwat sa pag-abuso. Adunay daghang nindot sa kinabuhi. Ablihi ang mga bintana sa inyong kasingkasing ug tuguti nga makasulod ang gugma sa Manluluwas. Ug kon bati nga mga hunahuna sa miaging pag-abuso mobalik, hinumdumi ang Iyang gugma ug ang Iyang makaayo nga gahum. Ang inyong depresyon mahimong kalinaw ug kasiguroan. Inyong matapos ang bati nga kapitulo sa inyong kinabuhi ug mosugod og daghang mga libro sa kalipay. ■

Sa pagkat-on og dugang kabahin sa pagkaayo nga mahatag sa Manunubos, tan-awa sa Elder Richard G. Scott, “To Be Healed,” sa Abril 1994 nga kinatibuk-ang komperensya sa conference.lds.org.

Gikan sa pakigpulong ni Elder Scott sa Abril 1992 ug Abril 2008 nga kinatibuk-ang komperensya. Ang capitalization ug punctuation gi-standardized.

PUTLI NGA MGA KASINGKASING ug LIMPYO NGA MGA LAWAS

Kamong mga batan-on nagdako sa teritoryo sa kaaway,” mi-ingon si Presidente Boyd K. Packer, Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.¹ Tinud-anay, ang moral nga mga sumbanan sa matinud-anong mga Santos sa Ulahing mga Adlaw giataki! Andam ba kamong makigbatok sa bisan unsang hugaw o dili putli nga panghunahuna nga mahimong isulod ni Satanas, sa Internet, ug sa kalibutan diha sa inyong ulo o kasingkasing?

Andama ang Inyong mga Kaugalingon

Sa kasagaran sa mga buntag sa wala pay alas 5:00, mga grupo sa takus nga kabatan-onan ngitngit pa nga maglinya na diha sa mga pultahan sa Templo

sa Salt Lake, nga andam nga mosulod sa bunyaganan. Milakang sila gikan sa kangitngit sa kalibutan paingon sa kahayag sa templo. Human magsinina og puti, hilom silang moadto sa talagsaong bunyaganan, diin sila bunyagan alang sa mga patay. Samtang sila mokawas gikan sa lunsay, makabayaw nga tubig sa bunyaganan, kini nga mga kabatan-onan nalig-on, nasayud nga sila miapil sa usa ka mahangturing buhat alang sa uban.

Mobalik sila ngadto sa kangitngit, nagdali sa pag-eskwela—apan dili na sila pareha sa una, tungod kay sila nasangkapan sa gahum ug himaya (tanawa sa D&P 109:22–23). Nagdala sa kahayag ug kaputli sa templo sa ilang mga kasingkasing, andam sila sa pagtukmod sa kangitngit niining “teritoryo

Ang Ginoo misugo, “Mag-andam sa inyong mga kaugalingon, ... oo, limpyohi ang inyong kasingkasing ... aron Ako makahimo kaninyo nga limpyo” (D&P 88:74).

sa kaaway” ug magpabilin nga limpyo. Kini nga talan-awon dili lang sa Templo sa Salt Lake—kini mahitabo kanunay samtang ang mga kabatan-onan sa tibuok kalibutan mobiya sa mangitngit nga teritoryo sa kaaway ug mopili sa pagpuyo nga takus ug mosulod sa kahayag sa templo.

Sama pananglit, usa ka sister ug brother gikan sa Colorado, USA, matag usa nabunyagan alang sa kapin 50 sa ilang mga katigulangan niining miaging tuig ug nakasinati sa kaputli sa templo. Ang igsoon nga lalaki miingon, “Makadawat ako og nindot, espirituhanon nga pagbati kon naa ko sa templo. Unya, kon ako mag-atubang og mga tintasyon, mahinumdom ako niana nga pagbati ug makatabang kini nako.” Sa pagpaningkamot sa pagpuyo nga takus

Ni Neill F. Marriott

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

sa pagsulod sa templo, ang igsoon babaye milista sa iyang journal kon unsay iyang *buhaton* ug *dili* buhaton kon mag-atubang siya og tintasyon. Mihimo siya og baruganan, ug gani gipakigbahin niya ang lista uban sa iyang mga ginikanan ug mga higala aron sila makatabang kaniya. Kining duha ka mga batan-on mihimo og gamhanang moral nga taming alang sa ilang mga kasingkasing, hunahuna ug mga lawas.

Limpyohi ang Inyong Kasingkasing

Uban sa limpyo nga mga lihok, kamo ba adunay limpyo nga mga tinguha?

Si David, ang salmista, nag-ampo diha sa Salmo 139:23–24: “Susiha ako, Oh Dios, ug hibalo ang akong kasingkasing: sulayi ako, ug hibalo ang akong mga hunahuna: ug tan-awa kong kanako aduna bay dalan sa pagkadautan.” Nagpasabut niini nga mga bersikulo, mitambag si Presidente Lorenzo Snow (1814–1901): “Ako moawhag sa [matag tawo] mosunod niining pag-ampo ni David. . . . Daghahan ang napakyas sa pag-abut niini nga sumbanan sa kamaayo tungod kay naghimo sila sa mga butang diha sa tago . . . nga . . . mopalayo kanila gikan sa Labawng Makagagahum.”²

Ang paghangyo sa Langitnong Amahan sa paghimo og usa ka limpyo nga kasingkasing diha kaninyo usa ka buhat sa hugot nga pagtuo. Siya aduna sa tanang gahum; dangup kaniya kanunay ug mapainubsanong mangayo alang sa Iyang balaan nga tabang nga makapadayon sa inyong mga pagbati nga putli—gani magpabilin nga putli sa sekswal nga paagi.

“Panaggawi kamo diha sa Espiritu, ug ayaw ninyo pagtumana ang mga pangibog sa unod” (Mga Taga-Galacia 5:16). Pagkadako nga gahum ang inyong maangkon kon kamo maglakaw diha sa Espiritu! Matag Dominggo samtang kamo moambit sa sakrament, kamo mosaksi nga kamo andam sa kanunay mohinumdom ni Jesukristo (tan-awa sa D&P 20:77, 79). Ang paghinumdom sa Manluluwas makahatag kaninyo og espirituhanong gahum sa pagbiya gikan sa kahugaw.

Pagmalimpyo sa Atubangan sa Dios

Ngano nga ang sekswal nga kaputli usa ka sugo? Tungod kay ang Langitnong Amahan mihatag sa mga gahum sa paglalang sulod sa kamin-yaon alang sa dionon nga katuyoan lamang. Si Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon, “Ang atong pagbati ug paggamit niining langitnong gahum motino pag-ayo sa atong kalipay dinhi sa mortalidad ug sa atong kapalaran sa kahangturan.”³

Ang sekswal nga kasuod naghatag og mahigugmaon, emosyonal nga panaghiusa sa bana ug asawa. Hinoon, si Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mipasidaan, “Kadtong suod nga mga buhat gidili sa Ginoo gawas sa malahutayong pasalig sa kaminyaon tungod kay kini makadaot sa Iyang mga katuyoan. . . . Kini makahimo og grabe nga kadaot sa emosyonal ug espiritwal. Bisan tuod ang mga partisipante wala makaamgo nga

nahitabo na kini karon, makahibalo ra sila unya. Ang sekswal nga imoralidad makababag sa impluwensya sa Espiritu Santo.”⁴

Ang sekswal nga kasuod wala ihatag aron sa pagtagbaw sa kahigal, pagkasikat, o kakuryuso. Ang ingon nga hinakog nga paggamit niining hinatag sa Dios nga gasa *kanunay* maoy hinungdan sa kawalay kalipay ug makapugong sa espirituhanong pagtubo.

Samtang kamo mag-andam sa inyong kaugalingon ug maglimpyo sa inyong kasingkasing, ang Ginoo makahimo ug makatabang ninyo nga malimpyo. Kon kamo mobati nga sad-an o naulaw, tinguhaa ang gahum sa Pag-ula. Pinaagi lamang sa maulaong sakripisyo ni Jesukristo nga kita malimpyohan. Paghinulsol ug pag-ampo nga tinuoray alang sa kapasayloan. Adto sa inyong bishop o presidente sa branch kon gikinahanglan. Malimpyo ba kamo ug magpabiling limpyo sa mahugaw nga kalibutan? Oo, makahimo kamo! Kamo nasayud sa kamatuoran ug dunay suporta sa Espiritu Santo, mga ginikanan, mga lider, ug sa buhi nga propeta. Samtang kamo motan-aw ngadto ni Jesukristo, kamo mahimong magpabiling limpyo sa Iyang atubangan. ■

MUBO NGA MGA SULAT

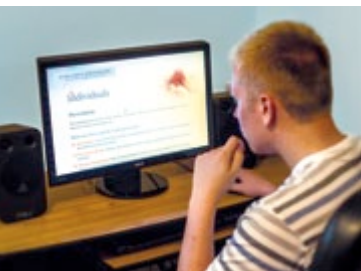
1. Boyd K. Packer, “Tambag ngadto sa mga Kabatan-onan, *Liahona*, Nob. 2011, 16.
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow* (2012), 140
3. David A. Bednar, “Kami Nagtuo sa Pagkaputli,” *Liahona*, Mayo 2013, 42.
4. Richard G. Scott, “Making the Right Choices,” *Ensign*, Nob. 1994, 38.

MAHINUNG- DANONG MGA IDEYA KABAHI SA SEKSWAL NGA KAPUTLI

“Likayi ang mga sitwas-
yon nga modapit og du-
gang nga pagtintal. . . .
Ayaw pag-apil sa bisan
unsa nga matang sa por-
nograpiya. Ang Espiritu
makatabang nga kamo
masayud kon kamo anaa
sa peligro. . . .

Kon kamo gitintal sa
pagbuhat og bisan unsa
nga matang sa sekswal
nga kalapasan, pangayo
og tabang sa inyong
mga ginikanan ug bi-
shop. Pag-ampo ngadto
sa inyong Amahan sa
Langit, kinsa motabang
kaninyo sa pagpakigba-
tok sa tintasyon ug sa
pagbuntog sa dili angay
nga mga hunahuna ug
mga pagbati. Kon kamo
nakahimo og sekswal
nga kalapasan, pakig-
sulti sa inyong bishop
karon.”

*Alang sa Kalig-on sa mga
Kabatan-onan (booklet,
2011), 36-37.*

MAGPABILING MABINANTAYON

Pangalan gipugngan

Duna koy daghang mga pagmahay sa milabayng upat ka tuig sa akong kinabuhi. Nagtubo ko sa Simbahan, ug daghang mga sakop sa pamilya ug mga higala nagpakita og maayong mga ehemplo alang nako. Bisan pa niini nga mga panalangin, wala kaayo ako magbantay, nga nakaingon og sunod-sunod nga mga problema sa akong kinabuhi.

Nagsugod kini sa dihang nag-edad ko og 13 ug naadik sa media. Walay hunong akong motan-aw og TV ug ingon og ako mamatay kon dili makadula og mga video game. Ang akong pagkaadik sa media miresulta og laing problema: wala akoy maayo nga mga higala tungod kay ako wala maningkamot sa pagpakighigala sa mga batang lalaki sa akong korum. Sa pagpaningkaot sa pagpangita og mga higala, nangita ko sa sayop nga mga lugar ug nahimong kabahin sa usa ka online chat nga grupo. Niini nga grupo ang pipila ka mga tawo mibutang og pornograpiya. Tungod sa kahayang nga miabut gikan sa akong ubang mga problema, dali akong nalingla sa pornograpiya.

Akong gisulayan sa pagpangatarungan ang akong kinaiya pinaagi sa paghimo og mga pasumangil: wala kini makadaot sa uban; dili kini ingon ana ka sayop. Wala ko ganahing motan-aw og pornograpiya gikan sa unang higayon nga ako nakakita niini, apan ako naadik niini. Gusto ko nga mahimong usa ka maayong miyembro sa Simbahan, apan nakahimo

ko og sunod-sunod nga mga sayop ug wala mokorihir niini sa husto nga paagi sulod sa dugayng panahon.

Miabut og usa ug tunga sa tuig una ako makigkita sa akong bishop. Mitabang siya nako nga mabuntog ang tinguha nga motan-aw sa pornograpiya. Sa kadugayan nagsugod ako sa pagpakighigala sa mga tawo sa akong ward, stake, ug sa klase sa seminary. 17 anyos na ako karon, ug bag-o lang nga mibati nga gawasnon. Pipila pa lang ka bulan ang milabay nga akong nabuntog ang akong pagkaadik sa media, nag-ampo nga matinud-anon matag adlaw, ug kanunayng nagbasa sa mga kasulatan.

Ayaw itugot nga bisan hain niini nga mga problema magpabilin sa inyong kasingkasing. Ako mopamatuod nga ang Ginoo mopasaylo niadtong kinsa nakasala. Apan dili kaayo kamo masakitan kon kamo dili na kinahanglang maghinulsol sama nako. Manghangyo ko ninyo luwasa ang inyong kaugalingon gikan sa kasakit kutob sa mahimo pinaagi sa pagkat-on sa mga sangputanan sa sala nga kamo mahadlok ug maglikay niini. Ako mosulti niini tungod kay ang sala makapatay sa kalag, ug kon kamo makasala, kamo mobati og kasakit. Ang yawa nasilag nato, nagtinguha sa atong mga kasakit, ug adunay gahum sa pag-impluwensya nato kon kita motugot kaniya. Apan ako mopamatuod nga kita makakaplag og grasya, gugma nga putli, kamabination, ug kasiguroan sa Pagula ni Jesukristo. ■

Ni Presidente
Thomas S.
Monson

UNSAON SA PAGPILI OG MAAYONG MGA HIGALA

Sa usa ka survey nga gihimo sa pinili nga mga ward ug stake sa Simbahan, kita nakakat-on og usa ka labing importante nga kamatuoran. Kadtong mga tawo kansang mga higala naminyo sa templo sa kasagaran naminyo sa templo, samtang kadtong mga tawo kansang mga higala wala maminyo sa templo sa kasagaran wala maminyo sa templo. Ang impluwensya sa usa ka higala nakita nga mas dominante nga butang kay sa awthag sa ginikanan, mga panudlo

sa klasehanan, o gilay-on sa usa ka templo.

May kalagmitan kita nga mahimong sama niadtong atong gidayeg. Sama sa asoy sa classic ni Nathaniel Hawthorne “The Great Stone Face”, atong sundon ang mga linihokan, ang mga kinaiya, gani ang mga pamatasan niadtong kinsa atong gidayeg—ug sila sa kasagaran ang atong mga higala. **Pakig-uban niadtong kinsa, sama kaninyo, nagplano dili sa temporaryong kasayon, mabaw nga mga tumong, o walay klaro nga ambisyon apan para niadtong mga butang nga labing mahinungdanon—gani may mahangturong mga tumong.**

Kinulit diha sa silangang bongbong sa Stanford University Memorial Church mao ang kamatuoran: “ang tanang dili mahangturon mubo [ra] kaayo, [lug] ang tanan nga may kinutuban gamay [ra] kaayo.”¹

Labaw pa sa hugpong sa inyong kahigalaan, ako moawthag ninyo sa **pagpakighigala sa inyong Langitnong Amahan.** Siya andam nga motubag sa pag-ampo sa inyong kasingkasing. Ingon nga Amahan sa inyong espiritu ug milalang ninyo diha sa Iyang kaugalingon nga hitsura, nga nasayud sa katapusan

gikan sa sinugdanan, **ang Iyang kaalam dili mapakyas ug ang Iyang tambag kanunay eksakto.** Pakighigala Kaniya.

Adunay laing importanti nga kinahanglan nimong mahigala, ug mao kana ang **bishop sa inyong ward.** Siya gitawag sa Dios pinaagi sa pagpanagna ug sa pagpandong sa mga kamot niadtong kinsa adunay pagtugot. Duna siyay **katungod sa langitnong panabang** sa paghatag kaninyo og mga tambag ug giya. Pakighigala kaniya.

Pilia ang inyong mga higala uban sa pagpaniguro. ■

Gikan sa usa ka debosyonal nga pakigpulong sa Brigham Young University nga gihatag niadtong Nobyembre 6, 2005.

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa www.stanford.edu/group/religiouslife/cgi-bin/wordpress/memorial-church/history/memorial-church-inscriptions/

SA UNSA NGA PAAGI KAMO MIHIMO NIINI?

Ang akong Langitnong Amahan maoy akong labing suod nga higala kanunay ug naghu-pay ug naggiya kanako matag adlaw. Ang akong yutan-ong mga higala nakatabang nako nga makaangkon og mas lig-on nga pagpamatuod ug usa ka lawom nga tinguha sa paghimo sa buhat nga mas makugihon diha sa Simbahan. Ug ang bishop sa akong ward naghatag nako og makahuluganong panan-aw sa Simbahan nga nakatabang nako nga motubo isip usa ka miyembro. Pinaagi sa pagpili sa makapabayaw nga mga higala, ako nakahimo sa pagsunod sa higpit ug pig-ot nga dalan nga usa ka adlaw modala nako nga makakita sa akong Amahan sa Langit pag-usab.

Savannah A., Montana, USA

GRASYA UG ANG PAG-ULA NI JESUKRISTO

Kita makadawat og kalig-on sa pagbuhat og labaw pa kay sa atong mahunahuna.

Ni Joshua J. Perkey

Mga Magasin sa Simbahan

Sa ting-init niadtong 2012, si Palakiko C. bag-o lang nakagradwar sa high school sa Hawaii, USA, ug naghandom nga makaeskwela sa Brigham Young University ug makamisyon. Si Palakiko daghan na og nahimo aron mangandam alang sa iyang misyon—nakakuyog na siya sa full-time nga mga misyonaryo tibuok adlaw katulo ka higayon, ug siya kanunay mokuyog nila sa pagbisita ug sa pagtudlo sa ebanghelyo ngadto sa mga pamilya.

Usa ka gabii si Palakiko ug ang mga misyonaryo nagsugod sa pagtudlo og

part-member nga pamilya uban sa lima ka anak, nag-edad og 8 hangtud sa 14, kinsa wala pa mabunyagi.

“Kami mibisita kanila sulod sa unom ka semana,” miingon Palakiko. “Matag semana, akong nakita nga mitubo ang ilang hugot nga pagtuo samtang kami nagtudlo nila sa doktrina nga mga baruganan nga makatabang nila nga makadawat og kinabuhing dayon.”

Sa wala madugay tanang lima ka anak midawat sa imbitasyon nga magpabunyang ug mihangyo ni Palakiko nga siya ang mobunyang. Madasigon

siyang miuyon. Ang pagbunyang nila usa ka pribelihiyo ug usa ka dungog. Apan alang kang Palakiko, dihay mas lisud nga hagit: gihangyo usab siya nila nga mohatag og pakigpulong mahitungod sa Espiritu Santo sa tulumanon sa bunyang.

Mas gikuyawan si Palakiko. “Unsaon nako paghatag og pakigpulong sa adlaw nga ilang mahinumduman sa tibuok nilang kinabuhi?” Nangutana siya. “Unsa man ang akong isulti?”

Bisan pa sa iyang kabalaka, nasayud si Palakiko nga kinahanglan niya kining buhaton, ug siya misugod sa pag-andam sa iyang pakigpulong nianang adlaw.

“Akong gibuhang ang tanan aron sa pagsiguro nga ang tanan mamaayo ra,” siya miingon. Nag-ampo siya, nagbasa sa mga kasulatan alang sa giya ug kahupayan, ug militok sa pag-ampo sa bunyang sa iyang hunahuna. Sa adlaw sa tulumanon, ang bunyang maayo ra. Ug samtang siya mihatag sa iyang pakigpulong ug nag-focus sa pagpaningkamot nga makabaton sa Espiritu, siya mibati nga gigiyahan unsay isulti.

“Walay lain nga panahon sa akong kinabuhi nga mas gibati nako ang Espiritu kay sa niana nga pakigpulong, miingon si Palakiko. Nalipay ko nga nahimong instrumento sa mga kamot sa Ginoo.”

Si Palakiko nakahimo sa pagbuhang unsay iyang kinahanglan nga buhaton tungod kay siya nalig-on pinaagi sa grasya, o sa makaabag nga gahum, sa Pag-ula sa Manluluwas.

Unsa ang Makaabag nga Gahum ni Jesukristo?

Tungod kay kitang tanan makasala, kita kinahanglan nga makat-on ug mogamit sa mga baruganan sa paghinulsol, usa ka mahinungdanong bahin

sa ebanghelyo ni Jesukristo. Kon wala ang sakripisyo sa Manluluwas, walay usa nato ang makabuntog sa sala ug makabalik sa presensya sa atong Amahan.

Ang pagtabang nato nga makabuntog sa sala usa ka aspeto sa grasya sa Manluluwas. Apan adunay lain. Ang grasya gihulagway isip “balaan nga panabang o kalig-on . . . gihatag pinaagi sa kalooy ug gugma sa Dios.”¹ Pinaagi sa grasya ni Jesukristo, kita malig-on sa “pagbuhang ug pagbinuotan ug sa pagserbisyo lapas sa atong kaugalingong mga tinguha ug natural nga kapasidad.”² Sumala sa gipasabut ni Elder David A. Bednar sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang pulong *grasya* gigamit kanunay diha sa mga kasulatan nga nagpasabut sa makalig-on o makaabag nga gahum.”³

Gipanalanginan si Palakiko pinaagi sa grasya sa Manluluwas sa pagtuman sa usa ka butang nga iyang gibati nga dili niya mahimo sa iyang kaugalingon. Kanang sama nga gahum makatabang natong tanan sa ginagmay ug sa dinagko nga mga paagi.

Unsaon Nato nga Makaangkon sa Grasya sa Manluluwas?

Kon kita nagkinahanglan og giya o suportang o kalig-on, ang Dios makatabang nato. Apan depende usab kini nato. Kinahanglan kitang mangayo sa Iyang tabang ug magpakatakus niini.

Sama sa giingon ni Elder Richard G. Scott sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Kon kita mosunod sa mga sugo sa Ginoo ug moserbisyo sa Iyang mga anak sa dili hinakog nga paagi, ang natural nga sangputanan mao ang gahum sa Dios—gahum sa pagbuhang og mas daghan kay sa mabuhang nato sa atong kaugalingon. Ang atong mga panabut, mga talento,

atong mga abilidad mapalapdan tungod kay makadawat kita og kusog ug gahum gikan sa Ginoo.”⁴

Kini nga sumbanan makita sa kinabuhi ni Jasmine B. sa Washington, USA, kinsa nakadawat og tabang sa pagsagubang sa usa ka sakit. Sa wala pa masakit, usa siya ka himsog nga batan-ong babaye kinsa nagmalampuson sa iyang track team sa high school ug ganahan nga momata og sayo alang sa seminary.

Dayon nagsugod siya sa pagkasakit. Dali kaayo siyang migaan og 15 ka libras, ug bisag unsapa ka taas ang iyang pagkatulog, nagkaanam gyud kalisud ang pagbangon alang sa seminary. Dili siya makadagan og maayo sama kaniadto ug gigutom, giuhaw, ug huyang sa tanang higayon.

Milabay ang sobrang sa usa ka bulan una siya nagsugod sa pag-ampo alang sa panabang. “Dugang kaayo kong milihok,” miingon siya, “tungod kay ang paghunahuna sa pag-ampo alang sa tabang mao ang buhang sa pagtahan, pag-angkon nga aduna akoy diperensya. Nakapahadlok kini nako.”

Apan tungod kay siya nagpaubos sa iyang kaugalingon sa pagtinguha sa tabang sa Ginoo, misugod pag-abut ang mga tubag. Miadto siya sa doktor, kinsa nakadiskobre nga siya adunay type 1 diabetes, nga nagpasabut nga ang iyang lawas dili makahimo og insulin sa pagproseso og asukar. Ang diabetes adunay tibuok kinabuhi nga sangputanan ug kinahanglan gayud nga mamonitor pag-ayo. Bisan og ang mga doktor naghimo og plano sa pagtabang niya sa pagdumala sa iyang kondisyon, nagsugod siya sa pagkabalaka nga dili na siya makapadayon sa pagdagan.

“Wala gayud ako mohunong sa pag-ampo samtang ako naningkamot sa pagsabut sa akong bag-ong

kinabuhi ug sa pagkontrol sa akong sakit,” miingon siya. “Nag-ampo ko alang sa kalig-on ug pagsabut ug nga ako makadawat niini nga pagsulay. Dili unta ako makalahutay niadtong malisud nga mga adlaw kon wala pa ang pag-ampo.”

Naningkamot pag-ayo si Jasmine. Sulod sa duha ka semana sa pagkadayagnos, nagpraktis na siya og balik sa pagdagan, ug sa ulahing bahin nianang tuiga maayo ang iyang resulta sa mga kompetisyon. “Nagtuo ko nga ang Langitnong Amahan mipanalangin nako og lig-on, himsog nga lawas tungod kay naningkamot ko nga mahimong lig-on sa ebanghelyo, miingon siya. “Ang pagka-dunay diabetes dili mao ang katapusan sa kalibutan. Uban sa Iyang tabang, nasayud ko nga makalahutay ko niini.”

Pinaagi sa grasya sa Dios ug pinaagi sa iyang pagsalig diha Kaniya, si Jasmine nakahimo sa pagsugakod sa iyang sakit ug adunay maanindot nga mga kalampanan sa iyang kinabuhi.

Ang Grasya Maangkon sa Tanan

Kining sama nga gahum sa pagligon, ang grasya ni Kristo, maangkon

natong tanan. Matag higayon nga kamo mobati nga nag-inusara o nabug-atan o nawad-an sa kadasig, hinumdumi nga ang grasya ni Ginoong Jesukristo inyong maangkon.

Sama sa gipasabut ni Elder Craig A. Cardon sa Seventy, “Kon kita mobansay og hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo, ang gahum sa Iyang Pag-ula *molig-on* nato sa higayon sa atong panginahanglan [tan-awa sa Jacob 4:7], ug ang Iyang matubsanon nga gahum *nagbalaan* nato samtang kita [mosalikway] sa kinaiyanhon nga pagkatawo’ [Mosiah 3:19]. Makahatag kini og paglaum ngadto sa tanan, ilabi na niadtong kinsa mobati nga ang pagbalik-balik sa tawhanong mga kahuyang lapas pa sa pagkaandam sa Manluluwas sa pagtabang ug pagluwas.”⁵ ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Grasya,” scriptures.lds.org.
2. David A. Bednar, “Ang Pag-ula ug ang Panaw sa Pagka-mortal,” *Liahona*, Abr. 2012, 15.
3. David A. Bednar, “Sa Kalig-on sa Ginoo,” *Liahona*, Nob. 2004, 76.
4. Richard G. Scott, “Alang sa Kalinaw sa Panimalay,” *Liahona*, Mayo 2013, 30.
5. Craig A. Cardon, “Ang Manluluwas Buot nga Mopasaylo,” *Liahona*, Mayo 2013, 15.

APIL SA PAG-ISTORYAHANAY

Mga Butang nga Mahimo Ninyong Buhaton:

- Pagpamalandong sa mga panahon nga ang Dios mihatag ninyo sa grasya ug isulat kini nga mga kasinatian sa inyong journal.
- Paghimo og mga tumong sa pagpalungtad sa inyong mga abilidad ug paggahin og panahon sa pag-ila sa grasya sa Manluluwas samtang kamo maningkamot sa pagkab-ot sa inyong mga tumong.
- Ipakigbahin ang inyong pagpamatuod ug mga kasinatian ngadto sa uban diha sa panimalay, sa eskwelahan, sa simbahan, o sa social media.

KAMO MAHIMONG USA KA DAKONG TABANG

Matag higayon nga kamo nakahimo og maayong ehemplo, nakatabang sa usa ka sakop sa pamilya, o nagpakita og pagkamabination, kamo nakahimo og dakong kalainan sa pagtukod sa inyong panimalay

(tan-awa sa Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan [2011], 14).

Makapila ka higayon nga ako makakuyog sa usa ka tawo sa dili pa kini mahimong “steady dating”?

Makapaminaw ba ako sa usa ka kanta o makatan-aw og salida nga dunay dili maayo nga bahin kon kini gipatukar o gipasalida sa eskwelahan ug ang magtutudlo miingon, “Dili kaayo kana dautan”?

OK ra ba nga magsul-ob og dili tarung nga sinina isip kabahin sa usa ka sports team?

OK BA ANG...? MAKAHIMO BA KO SA...?

Ania ang unsay inyong mahimo aron masayud kon sa unsang paagi ang mga sumbanan sa Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan magamit sa inyong sitwasyon.

Ni Heidi McConkie

Si Brooke P. sa California, USA, mibati nga ang iyang determinasyon mihuyang—mas sayon nga makighi-USA sa iyang mga kauban sa team. Ang ubang mga babaye namugos niya nga magsinina sama kanila sa mga praktis ug mga dula.

Si Brooke nakahukom na nga siya magtarung sa pagsinina, apan wala siya masayud unsay gipasabut niana sa pagdula sa iyang sport. OK ra ba nga magsinina sama sa iyang mga kauban sa team atol lang sa kalihokan sa sports?

“Nakahukom ko nga mag-research, miingon si Brooke. “Akong gitan-aw ang *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*, ang mga kasulatan, mga pakigpulong sa Simbahan—tanang nga akong makuha. Walay makahulagway sa akong tukma nga sitwasyon ug naghatag nako og piho nga tambag. Apan nasayud ko nga ang Langitnong Amahan nakaila nako ug nga Siya nasayud kon unsa ang tarung nga pagsinina.”

Busa milihok pag-usab si Brooke. “Nakahukom ko nga moluhod ug mag-ampo,” miingon siya. Samtang siya nag-ampo, iyang gipahayag ang iyang tinguha sa pagsunod sa mga sugo ug dayon nangutana kon OK ra ba nga magsinina sama sa iyang mga kauban sa team alang sa ilang mga praktis ug mga dula.

Human sa iyang pag-ampo, mibati si Brooke nga siya kinahanglan dili mousab sa iyang mga pagpili sa pagsinina aron sa pagtagbaw sa iyang mga kaedad. Bisan og ang iyang desisyon dili popular, si Brooke nakakaplag og pagsalig ug kalinaw sa pagkahibalo nga ang iyang pagpili makapahimuot sa Langitnong Amahan.

Imong Istorya

Tingali wala kamo makasugat sa problema ni Brooke, apan tingali kamo nag-atubang og sama nga problema. Nangingkamot kamo sa pagbuhay sa labing maayo sa pagsunod sa sumbanan sa ebanghelyo—ang pagsinina og tarung, paggamit og makapabayaw nga mga pinulongan, pagtan-aw sa maanindot nga salida, pagsunod sa Pulong sa Kaalam, . . .

Dayon dunay kalit nga nahitabo! Dunay mihimo nga malisud ang inyong kinabuhi, ug sa kalit lang “katugbang sa tanan nga mga butang” (2 Nephi 2:11) labaw pa kaysa gikutlo kanunay nga pulong gikan sa mga kasulatan. Inyong mga higala—o bisan gani sa inyong kaugalingong mga sakop sa pamilya—mopugos ninyo nga magsinina o magsulti o maglihok nga lahi gikan sa unsay inyong gibati nga matarung. Gusto kamong mopili og maayo nga mga pagpili sa ebanghelyo, apan nagsugod sa pagkalibug: *Unsa may kahulugan sa pagsunod sa mga sumbanan diha sa inyong kinabuhi?* Sama ni Brooke, inyong madiskobrehan sa inyong kaugalingon ang mga tubag niini nga mga pangutana pinaagi sa pagtuon, pag-ampo ug personal nga pagpadayag.

Inyong mga Pangutana

Inyong matag adlaw nga kinabuhi puno sa mga pangutana: *Unsay akong isul-ob sa eskwelahan? Unsa ang akong kan-on sa paniudto? Kinsa ang akong kuyugan?* Pipila ka mga pangutana adunay yano ra kaayo nga mga tubag. *Usapon ba nako kining piraso sa chewing gum nga akong nakit-an sa daplin sa dalan?* Dili. Tingali dili ka magduhaduha mahitungod niana. Pipila sa inyong mga pangutana, ilabi na mahitungod sa mga sumbanan, mahimong lisud tubagon: *Unsa nga musika ang angay nga paminawon? Unsaon nako sa pagbalaan sa Adlaw nga Igpapahulay?* Maayo gani, dili kinahanglan nga kamo lang ang motubag sa tanang mga pangutana. Ang atong buhing mga propeta milatid sa mga sumbanan sa ebanghelyo, ug kamo makatuon sa ilang mga pagtulun-an diha sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*.

Human kamo makatuon sa mga sumbanan, tingali dili gyud kamo makahibalo sa

eksakto kon unsaon sa paggamit niini sa matag sitwasyon, ug normal ra kana. Kamo anaa sa maayong grupo kon kamo adunay pipila ka wala matubag nga mga pangutana kon unsa ang piho nga mga sumbanan alang sa inyong sitwasyon.

Hunahunaa lang ang istorya sa Basahon ni Mormon diin ang Ginoo misugo kang Nephi sa paghimo og barko. Si Nephi wala nasayud diha-diha dayon kon unsaon sa pagsunod sa sugo sa Ginoo, apan iyang gipili nga mosulay. Ug siya wala magduhaduha sa pagtinguha og tabang; siya nangutana, “Asa ako paingon nga ako makakita og oro nga tunawon, nga ako unta makabuhay og mga himan sa paghimo og barko?” (1 Nephi 17:9). Misugod siya pinaagi sa paghulagway unsa ang unang lakang—paghimo og mga hiraminta—ug dayon sa pagpangutana sa Ginoo sa pagtabang kaniya nga masayud unsaon sa pagbuhay niana. Ang Ginoo mitubag sa mga pangutana ni Nephi (ug hinay-hinay iyang nakompleto ang barko), ug kon kamo nani-nguha sa pagsunod sa mga sugo, Siya makatubag usab sa inyong mga pangutana.

Inyong mga Tubag

Kon kamo adunay mga pangutana kon unsaon sa pagsunod sa usa ka piho nga sumbanan o pagtuman sa usa ka piho nga sugo, una basaha ang mga kasulatan, *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan, Matinudanon sa Tinuhoan*, ang mga tambag sa mga propeta, ug pag-ampo. Mahimo ninyong tan-awon ang importante nga mga kasulatan nga gilista diha sa mga booklet o mga pakigpulong sa kinatibuk-ang

Madiskubrehan ninyo ang inyong kaugalingong tubag sa mga pangutana pinaagi sa pagtuon, pag-ampo ug personal nga pagpadayag.

komperensya—ug gani mahimong ilakip ang dugang mga kasulatan sa inyong pagsiksik. Samtang kamo magtinguha og kahibalo pinaagi sa pagtuon sa ebanghelyo, ang Espiritu Santo “modan-ag sa [inyong] mga salabutan” (Alma 32:28).

Makaduol usab kamo sa mga sakop sa pamilya, mga higala ug mga lider sa Simbahan alang sa suporta. Sila maka-giya kaninyo sa makatabang nga mga kapanguhaan, maka-hatag og suporta ug pag-awhag, ug gani mopakigbahin og personal nga mga kasinatian kabahin sa susama nga mga isyu ug sa unsang paagi sila mibuntog sa ilang mga hagit.

Usahay bisan human sa pag-ampo, sa pagbasa pag-usab sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan*, pagtuon sa mga kasulatan, ug pagtinguha og tambag, mahimong bation gihapon ninyo nga ingon og kamo naglatagaw sa walay kasiguroan kabahin sa piho nga mga sumbanan. Bisan og kamo nakadawat og talagsaong tambag, ang paggamit niini sa inyong mga kahimtang usahay mabati nga daw naningkamot sa pagpangita sa dalan pinaagi sa paggamit og globe imbis mapa sa dalan. Sa ubang panahon kamo kinahanglan nga mohimo og dali nga mga desisyon nga walay panahon sa pagtuon niini sulod sa dugay nga panahon.

Bisan asa niini, hinumdumi nga ang pag-ampo usa ka gamhanan nga kapanguhaan. Dili kana mao ang katapusang solusyon; ang pag-ampo mao ang dapit nga sugdan ninyo ang pagpangita sa kahibalo ug usa ka makatabang nga hiraminta nga anaa na. Ang Langitnong Amahan nakahibalo ninyo sa personal—sa inyong mga gasa, sa inyong mga hagit, sa inyong mga kalig-on, ug sa inyong mga pakigbisog. Busa kon kamo wala masayud unsaon sa pagsunod sa mga sumbanan sa Simbahan sa usa ka piho nga sitwasyon, ayaw kahadlok. Siya nasayud! Sayon ra nga malit-ag sa pagpaningkamot aron mohaum sa ebanghelyo ang inyong kinabuhi; apan hinoon, Siya mopakita kaninyo unsaon nga ang inyong kinabuhi mohaum sa ebanghelyo. Kon kamo mag-ampo pinaagi sa hugot nga pagtuo, Siya motudlo kaninyo, mohatag ninyo og mga tubag “sa takna gayud” (D&P 100:6) nga kinahanglan ninyo kini. Kana nga oportunidad alang sa personal nga pagpadayag mao ang usa sa atong talagsaong mga panalangin tungod kay kita nabunyagan ug nakadawat sa gasa sa Espiritu Santo.

Ang Inyong Ehemplo

Samtang kamo magsunod sa mga sumbanan sa Dios, kamo mahimong usa ka kahayag ngadto sa uban sa inyong palibut. Kamo makaawhag kanila sa pagsunod sa mga sugo. Ug kon sila maglibug mahitungod kon *unsaon* sa

pagsunod, makatudlo kamo kanila niini nga mga sumbanan alang sa pagpangita og mga tubag sa ilang personal nga mga pangutana.

Samtang kamo naningkamot sa paghimo og maayong ehemplo, ayaw ka surpresa kon usahay ang uban—bisan niadtong kinsa usab naningkamot sa pagsunod sa ebanghelyo—dili kanunay mohimo sa samang pagpili nga inyong gihimo. Kon gibati ninyo nga nasagmuyo, hinumdumi lang nga usa ka tawo, tingali si Mama o si Papa, kausa mitudlo kaninyo sa tubag bisan sa labing sukaranan nga mga pangutana—sama sa *Usapon ba nako kini nga chewing gum nga akong nakit-an sa daplin sa dalan?* Mao nga paningkamot nga magmapailubon sa inyong kaugalingon ug sa uban samtang kitang tanan naningkamot sa pagpangita sa mga tubag sa lisud nga mga pangutana, ang matang nga dili kanunay moabut uban sa oo o dili nga tubag. *Unsaon man nako pagsunod niini nga sumbanan sa akong kinabuhi?* Ibutang sa hunahuna nga kitang tanan dili hingpit nga mga tawo nga nagkat-on sa matag adlaw sa pagpuyo sa usa ka hingpit nga ebanghelyo ug naningkamot nga mahimong hingpit ang atong mga kaugalingon. Usa kini ka nagpadayon nga proseso.

Ug kamo mahimong moangkon og aktibong bahin niana nga proseso! Aktibong magtinguha sa mga tubag sa inyong personal nga mga pangutana ug mag-awhag sa uban sa pagbuhat sa ingon. Samtang kamo nagbuhat sa ingon, hinumdumi kanunay nga bisan sa mga pagpili sa uban, kamo makapili sa pagsunod sa mga sugo sa Langitnong Amahan. ■
Si Heidi McConkie nagpuyo sa Delaware, USA.

MUBO UG DIREKTA

Ang mga kasulatan
nagsulti kanato nga
magmahingpit.
Unsaon nako sa
pagbuhat niana?

Unsay gihangyo sa Manluluwas nato sa dihang Siya miingon, “Kamo mahimo nga hingpit sama nga Ako ingon, o ang inyong Amahan kinsa anaa sa langit hingpit?” (3 Nephi 12:48).

Sa mga kasulatan, ang *hingpit* nagpasabut nga “kompleto, tibuok ug hingpit nga gipalambo; hingpit nga matarung. . . . Ang tinuod nga sumusunod ni Jesukristo mahimong hingpit pinaagi sa iyang grasya ug pag-ula.”¹

Si Elder Russell M. Nelson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo nga ang kahingpitan niini nga kinabuhi “maangkon samtang kita maningkamot sa pagbuhat sa matag katungdanan [ug] sa pag-sunod sa matag balaod. . . . Kon kita mobuhat kutob sa atong mahimo, ang Ginoo mopanalangin nato sumala sa atong mga binuhatan ug mga tinguha sa atong mga kasingkasing.”²

Karon, ang Manluluwas *wala* moingon nga ang pagkahimong hingpit nagpasabut nga dili masayop. Siya *wala* usab moingon nga ang paghimo og sayop nagpasabut nga ang pagkahingpit dili makab-ot. Kita *mahimong* maghinulsol.

Sumala ni Presidente Lorenzo Snow (1814–1901), ang yawe sa kahingpitan niini nga kinabuhi mao nga “magmahimong mas maayo karon kay sa kagahapon. . . . Padayon nga mahimong mas maayo og gamay matag adlaw.”³ ■

MUBO NGA MGA SULAT

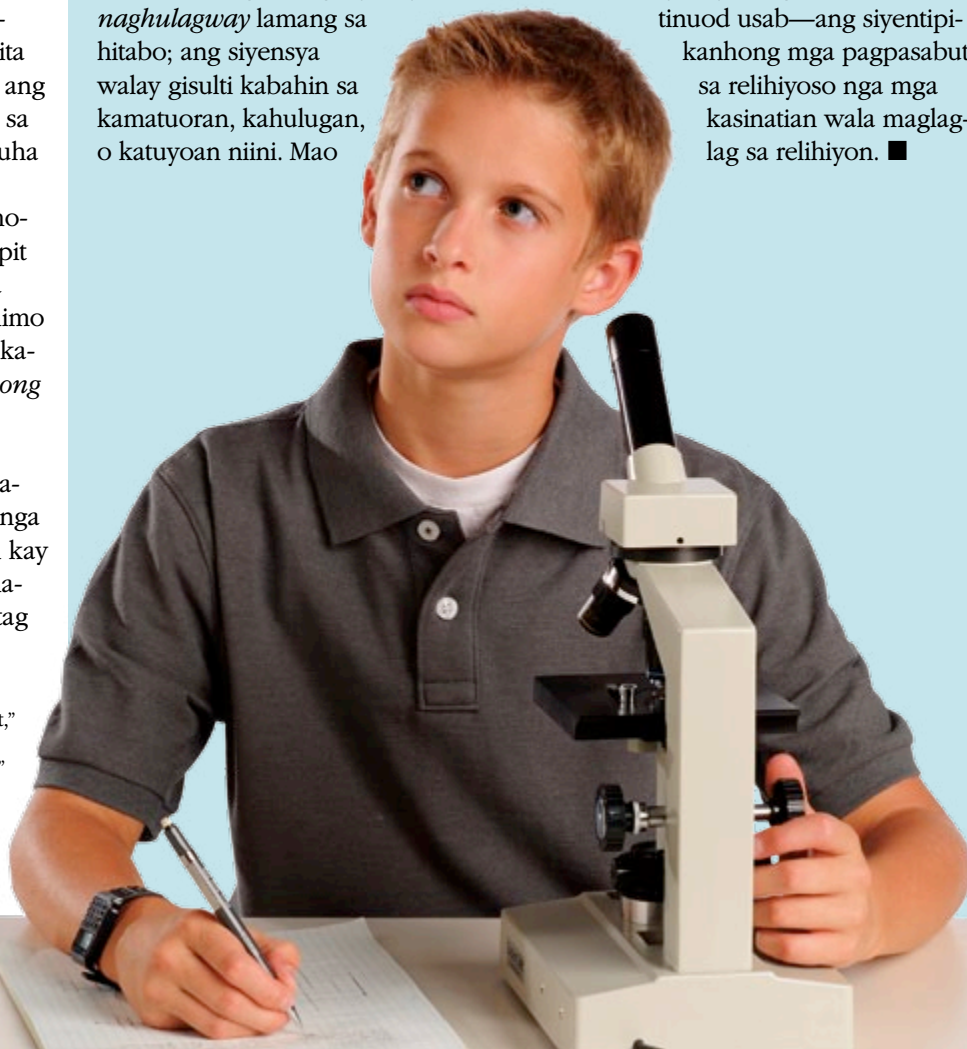
1. Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Hingpit,” scriptures.lds.org.
2. Russell M. Nelson, “Perfection Pending,” *Ensign*, Nob. 1995, 86.
3. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Lorenzo Snow* (2012), 121.

Ako adunay usa ka **higala kinsa nagtuo**
nga adunay **usa ka siyentipikanhong**
pagpasabut sa tanang butang—
espirituhanong pagbati, mga tubag sa pag-ampo,
mga milagro, ug uban pa.

Unsa ang akong masulti niini nga higala?

Sa usa ka bahin, ang imong higala sakto—tanang nga mga butang tingali adunay mga pagpasabut nga mahatag sa siyentipikanhong mga pulong (bisan kon kita wala niining tanan). Ang abilidad sa siyensya sa pagpasabut sa usa ka butang dili makadaot sa relihiyon. Bisan kon kamo modawat sa siyentipikanhong mga pagpasabut sa usa ka espirituhanong kasinatian o usa ka milagro, ang siyensya *naghulagway* lamang sa hitabo; ang siyensya walay gisulti kabahin sa kamatuoran, kahulugan, o katuyoan niini. Mao

kana ang tahas sa relihiyon. Ang atong Amahan sa Langit nasayud sa tanang mga butang ug mopadayag nato unsa ang atong gikinahanglan aron makabalik ngadto Kaniya ug sa pagpalambo og hugot nga pagtuo, paglaum, gugmang putli, ug uban pang tanan nga balaan nga mga kinaiya. Sama nga ang relihiyosong mga interpretasyon sa natural nga hitabo wala molaglag sa siyensya, ang sukwahi niini tinuod usab—ang siyentipikanhong mga pagpasabut sa relihiyoso nga mga kasinatian wala maglaglag sa relihiyon. ■

Sama ra nga Manag-Penpal

Ang higala sa akong pamilya nga si Aleksander misulti nako mahitungod sa iyang pag-umangkong babaye nga si Lule. Kaedad nako siya, ug gusto ni Aleksander nga maila-ila nako siya. Wala ko maghunahuna niini, apan paglabay sa pipila ka semana, gidugang ko niya isip higala diha sa Facebook.*

Hi, Stephanie! Ako si Lule, pag-umangkong babaye ni Aleksander. Miingon siya nako nga ikaw ug ako kaedad.

Hey, Lule. Nakahinumdom ko nga nakadungog kabahin nimo. Miingon si Aleksander nga ikaw nagpuyo sa Albania. Nindot kana!

Kataw-anan kana—alang nako, ang pagpuyo sa America mas nindot! Hahaha. Unsay imong buhaton karong katapusan sa semana?

Duna koy dula sa basketball sa Sabado sa buntag, dayon moadto ko sa usa ka templo sa Santos sa Ulahing mga Adlaw. Pagka-Dominggo mosimba ko. Unsay imong giubuhat?

Dili kaayo daghan. Nakakita ko og litrato sa Salt Lake Temple diha sa Internet. Maanindot kini! Ang akong tiyo miingon nako nga ikaw usa ka Mormon, sama niya. Nakakuyog ko niya sa simbahan pipila ka higayon. Ganahan kaayo ko! Ganahan kong moadto matag semana, apan sa kasagaran duna koy mga butang nga buhaton uban sa akong pamilya matag Domingo.

Kon gusto ka, akong isulat ang gitudlo sa simbahan matag semana ug ipadala kini nganha nimo. Sa ingon niana nga paagi ikaw makakat-on unsay among gituohan.

Oh, salamat! Ganahan kong maminaw unsay inyong gihisgutan.

Hey, Lule! Manghinaut ko nga maayo ang imong semana. Nindot ang Simbahan kagahapon. Ania ang pipila ka sulat nga akong gihimo. Naghisgot kami og daghan mahitungod sa pagserbisyo ug pag-ampo.

- Kon kita moserbisyo sa ubang mga tawo, kita nagserbisyo sa Dios (basaha sa Mosiah 2:17 sa scriptures.lds.org).
- Tan-awa ang “Dayton’s Legs” sa YouTube. Kabahin kini sa usa ka batang lalaki nga mitabang sa iyang higala, kinsa dunay cerebral palsy, sa pag-apil sa triathlon.
- Ang Dios anaa alang nimo ug maminaw nimo kon ikaw mag-ampo. Akong nakita kini nga artikulo nga naghisgut bahin sa pag-ampo: [lds.org/youth/article/how-to-pray](https://www.lds.org/youth/article/how-to-pray).

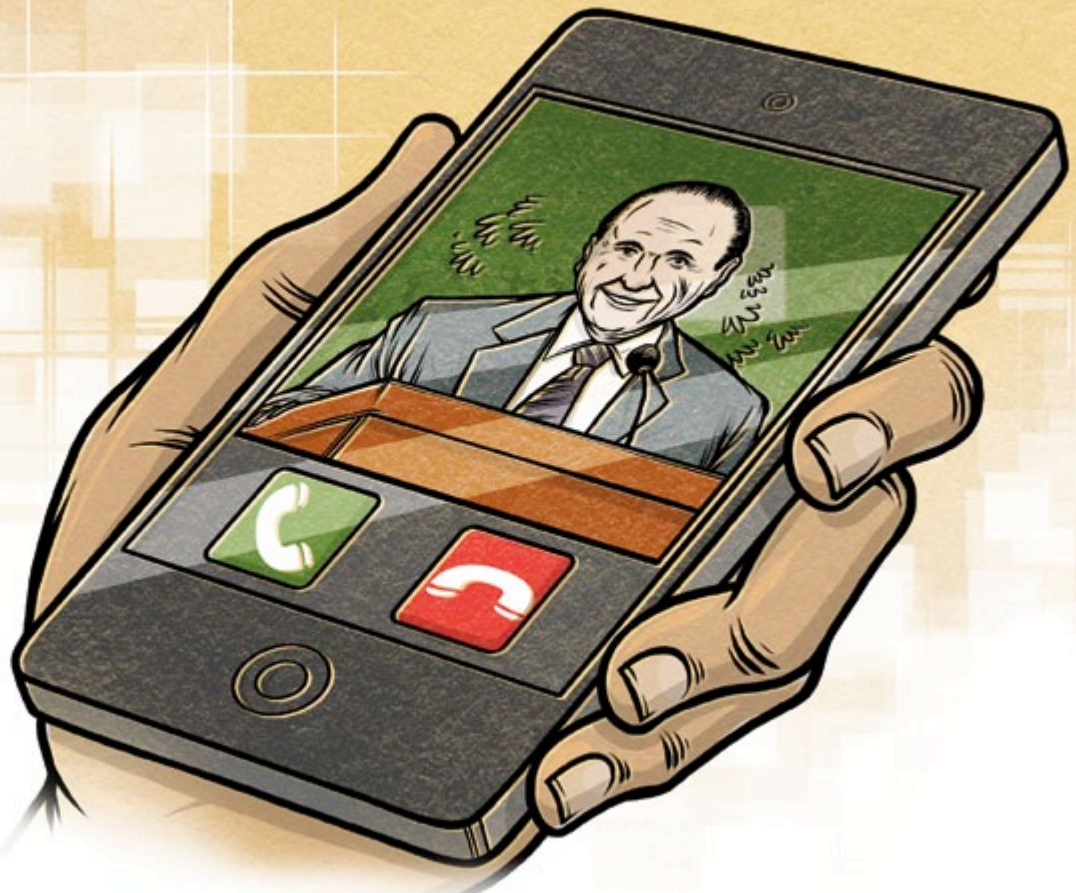
Stephanie, salamat kaayo! Kadto nga video makapadasig kaayo! Ako nag-ampo og kadaghan, ug gustong kong mobuhat sa sakto nga butang, . . . apan unsaon nako pagkahibalo kon unsay akong gibuhhat sakto?

ANG ISTORYA NAGPADAYON . . .

Si Stephanie nagtudlo gihapon ni Lule sa ebanghelyo pinaagi sa pagpadala kaniya og mubo nga mga sulat ug pagtubag sa iyang mga pangutana. Miingon si Stephanie nga kon siya mohimo og mubo nga sulat ma-Dominggo, “ang mga leksyon mas magpabilin nako.” Ug pinaagi sa pagtubag sa mga pangutana ni Lule, si Stephanie dunay makahuluganon nga mga diskusyon kabahin sa ebanghelyo uban sa iyang mga ginikanan. Kini nga kasinatian nakatudlo usab ni Stephanie kabahin sa misyonaryo nga buhat. “Mahimo gihapon kong usa ka misyonaryo bisan og ako bata pa,” miingon siya.

**Ang mga pangalan giusab.*

Palihug pakigsulti sa inyong mga ginikanan o tigbantay sa dili pa makig-istorya og estranghero diha sa Facebook.

AYAW PALABYA ANG TAWAG SA TELEPONO

Sa kada kinatibuk-ang komperensya, adunay usa ka mensahe alang lamang gayud kanimo. Ayaw kini palabya!

Ni David Dickson

Mga Magasin sa Simbahan

Hunahunaa nga ikaw nagpaabut og importante kaayo nga tawag sa telepono. Pagpakaaron-ingnon, sama pananglit, nga ikaw nangaplay ngadto sa usa na ka dosena nga mga kolehiyo ug ang imong pinakagusto nga pilion gustong motawag nimo sa Huwebes sa gabii aron pahibaloon ka kon ikaw nadawat ba. Apan dunay gamay nga problema: duna silay taas nga listahan sa mga tawo nga tawagon ug awtomatik nga mosalikway nimo kon dili ka ikais-torya bahin sa mga detalye.

Kon dugay pa ang kolehiyo aron imong mahunahuna, paghunahuna hinoon og laing butang nga ikaw walay pailub nga maghulat. Tingali dunay motawag nimo sa pagpahibalo kon ikaw nadawat ba sa usa ka sports team, klase sa sayaw, o sa eskwelahan sa musika—bisan unsa nga importante alang nimo.

Karon, kini ang pangutana: mag-atang ka ba duol sa telepono alang nianang gipaabut nga tawag?

Malagmit, kon kini importante kaayo ninyo, dili ka gustong malayo sa imong telepono! Dili ka gustong dili makadawat niini nga tawag.

Sa samang paagi, matag unom ka

bulan dunay importante kaayo nga mensahe alang sa imong kaugalingong kinabuhi nga naghulat nimo sa personal nga paagi. Apan usab adunay usa ka gamay nga problema: kinahanglang magpakita ka aron makadawat sa mensahe.

Pagbu-bu sa Pagpadayag

Ang kinatibuk-ang komperensya panahon nga mabayaw, madasig, ug malig-on sa espirituhanong paagi. Usa usab kini ka bililhon nga oportunidad sa pagpangita og mga tubag sa personal nga mga pangutana.

Si Elder Jeffrey R. Holland sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo, “Ang kinatibuk-ang komperensya niini nga Simbahan usa ka talagsaong okasyon gayud—kini mao ang usa ka organisadong programa nga pamahayag nga abli ang kalangitan, nga ang balaang giya tinuod karon sama sa karaan nga balay ni Israel, nga ang Dios ang atong Langitnong Amahan nahigugma kanato ug namulong sa Iyang kabubut-on pinaagi sa buhing propeta.”¹

Kon ikaw adunay mga pangutana nga imong giampo, ang kinatibuk-ang komperensya mao ang panahon sa pagpangita og mga tubag niadto nga mga pangutana. Bisan kon ikaw walay piho nga mga pangutana sa imong kasingkasing, ikaw dili makahibalo unsa nga mensahe o mga mensahe nga gikan sa kinatibuk-ang komperensya ang eksakto nga gikinahanglan nimo nga madunggan. Sa kasagaran, ang labing importanting inspirasyon nga atong madawat makatabang nato nga masayud kon unsaon nga mas makaserbisyo sa uban.

Namulong sa kinatibuk-ang komperensya *mahitungod* sa kinatibuk-ang komperensya, si Presidente Thomas S. Monson miingon:

“Magkita kita matag unom ka bulan aron sa paglig-on sa usag usa, pagdasig, paghupay, paglig-on sa pagtuog.

Ania kita dinhi aron makat-on. Pila kaninyo tingali nangita og mga tubag sa mga pangutana ug hagit nga inyong nasinati sa inyong kinabuhi. Ang uban nanlimbasug sa kasagmuyo o kapakyasan. Matag usa malamdagan ug madasig ug mahupay kon ang Espiritu sa Ginoo mabati.”²

Ang mga mensahe nga gihatag sa kinatibuk-ang komperensya sama sa mga kasulatan ngari nato sa atong panahon. Sama sa gisulti sa Ginoo, “Bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra” (D&P 1:38).

Kon kamo mag-andam sa inyong kaugalingon sa espirituhanong paagi alang sa komperensya ug ilabi na kon kamo maminaw pag-ayo sa mga mensahe, kamo makahimo ug makakita og mga instruksyon ug inspirasyon nga piho alang kaninyo—bisan unsa pay inyong kahimtang.

Pagpangandam nga Madasig

Kanunayng makatabang ang paggahin og panahon sa dili pa ang komperensya sa pagpangandam sa pagdawat og pagpadayag. Ang Ginoo mitambag nato sa pagpangita og pagpadayag: “Kon kamo mangayo, kamo makadawat og pagpadayag ug dugang nga pagpadayag, kahibalo ug dugang nga kahibalo, nga kamo masayud sa mga misteryo ug malinawon nga mga butang—nga nagdala og hingpit nga kalipay, niana nga nagdala og kinabuhi nga dayon” (D&P 42:61).

Samtang posible nga makadawat og personal nga pagpadayag sa bisan asa, bisan kanus-a, kinahanglan dili gayud nato himoon kana nga kamatuoran nga makapugong nato sa pagtuog og maayo sa kinatibuk-ang komperensya. Sa kinatibuk-ang komperensya lamang atong madungog gikan sa mga propeta, mga apostoles ug ubang mga lider sa Simbahan sa ingon nga kaabunda.

Sa Oktubre 2013 nga kinatibuk-ang

komperensya, si Elder Robert D. Hales sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo: “Sa batan-ong mga miyembro sa Simbahan, mosaad ko nga kon kamo maminaw, bation gayud ninyo ang Espiritu diha kaninyo. Sultihan kamo sa Ginoo unsay Iyang gusto nga inyong buhaton sa inyong kinabuhi.”³

Importante ang Tanang Sesyon

Balik ngadto nianang importante nga tawag sa telepono. Kon kamo nasa-yud nga ang ingon niana nga tawag umaabut, tingali kamo dili magpalayo sa inyong telepono gawas kon kini gikinahanglan gayud kaayo. Sa kinatibuk-ang komperensya, makatarunganon ba nga dili motambong og usa ka sesyon o duha tungod kay duna kay laing buhaton nga kabahin sa semana? Unsa kaha kon kamo nakahukom nga mag-hike sa Sabado sa buntag—wala “lamang” makatambong sa unang sesyon—apan nahitabo nga kini mao ang eksakto nga sesyon nga inyong labing gikinahanglan nga madunggan?

Kon kamo nagpuyo sa usa ka bahin sa kalibutan diin kamo makatan-aw sa buhi nga sibya sa kinatibuk-ang komperensya o kamo kinahanglan nga magpaabut sa dili pa kini moabut sa inyong dapit, bililhon ang panahon ug paningkamot sa pagpaminaw pag-ayo sa kada pakigpulong kon kini anaa na kaninyo.

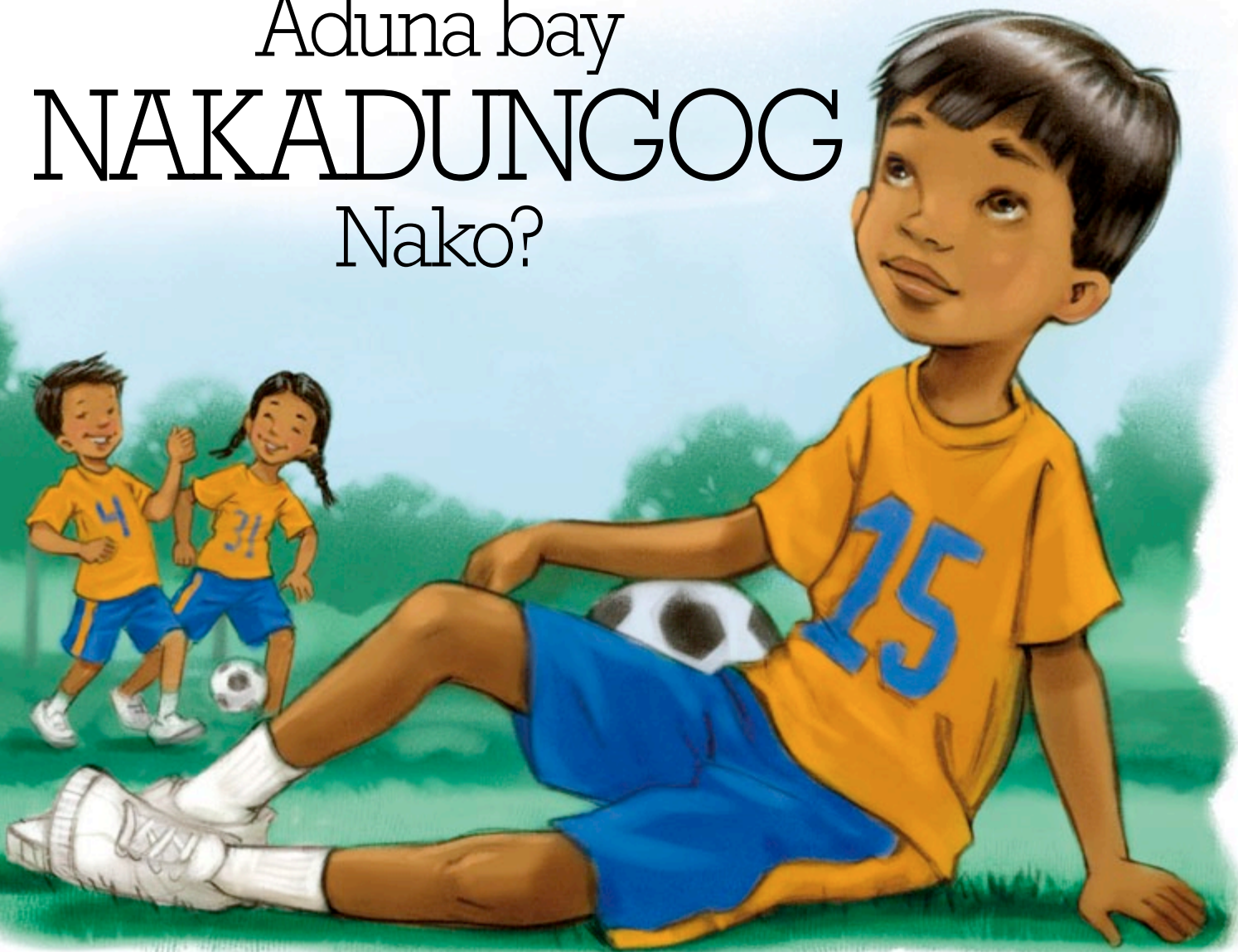
Ikonsiderar ang pagdesisyon karon nga kamo magpakita nga andam nga modungog ug andam nga maminaw sa matag pakigpulong, magbantay sa inspirasyon nga inyong labing gikinahanglan nga madunggan.

Human sa tanan, dili gayud kamo masayud kon kanus-a mobagting ang telepono. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Jeffrey R. Holland, “The Peaceable Things of the Kingdom,” *Ensign*, Nob. 1996, 82.
2. Thomas S. Monson, “Samtang Kita Magpundok Pag-usab,” *Liahona*, Mayo 2012, 4.
3. Robert D. Hales, “Kinatibuk-ang Komperensya: Paglig-on sa Pagtuog ug Pagpamatuod,” *Liahona*, Nob. 2013, 6.

Aduna bay NAKADUNGGOG Nako?

Ni Lucas F., edad 10, Brazil,
ug Susan Barrett

“Mouhod ko aron sa pag-ampo kada adlaw. Nakig-istorya ko sa Langit-nong Amahan. Maminaw ug motubag Siya nako kon ako mag-ampo pinaagi sa hugot nga pagtuo” (“I Pray in Faith,” Children’s Songbook, 14).

Nabalaka ko. Ang akong magtutudlo sa Primary mihangyo nako nga mohatag og pakigpulong sa sunod semana sa panahon sa pagpakigbahin. “Makapamatuod ka mahitungod sa pag-ampo,” siya miingon. Bag-o lang kaming

naghisgot mahitungod sa pag-ampo sa among klase.

Nag-ampo na ko makadaghan. Kanunay kong mag-ampo sa kaugalingon, ug mag-ampo ko kanunay atol sa pag-ampo sa pamilya. Kadaghan usab ako mag-ampo alang sa mga panalangin sa pagkaon, ug nag-ampo ko sa Primary kaniadto. Apan karon dili ko sigurado kon duna ba koy *pagpamatuod* sa pag-ampo o nakasabut ba ko kon sa unsang paagi nga ang pag-ampo makatabang nako. “Aduna ba gayuy maminaw nako kon ako mag-ampo? Naghunahuna ko.

Miadto ko sa kusina, diin ang

akong inahan nangandam sa panihapon.

“Mama, miingon ko, “sa unsang paagi nga ako makapamatuod sa pag-ampo nga dili man ako sigurado kon *duna* ba koy pagpamatuod niini?”

Ang akong inahan miagbay nako. “Ikaw ang mohatag og leksyon mahitungod sa pag-ampo sa family home evening ugma, ug atong hisgutan kini,” miingon siya.

Ang akong mama mitabang nako nga makakita og mga istorya ug mga pakigpulong sa komperensya mahitungod sa pag-ampo. Dayon nagsugod ko sa pag-andam alang

Si Lucas nag-ampo sa makadaghang higayon, apan duna ba siyay pagpamatuod sa pag-ampo?

UNSAON NAKO SA PAG-AMPO?

Kon kita mag-ampo, nakigsulti kita sa Langitnong Amahan, mao nga kita magsugod sa pag-ingon, "Among Langitnong Amahan." Magpasalamat kita Kaniya sa atong mga panalangin. Dayon mangayo kita Kaniya sa mga butang nga atong gikinahanglan. Tapuson nato kanunay pinaagi sa pag-ingon, "Sa pangalan ni Jesukristo, amen."

Makaampo kita bisan kanus-a, bisan asa, sa bisan unsang butanga. Dili kinahanglan nga kita magluhod o anaa sa simbahan. Mahimo kitang mag-ampo kabahin sa gamay o dako nga butang.

Mahimo kitang mag-ampo og kusog o sa hilom nga paagi, mag-inusara o kauban sa ubang mga tawo.

Gamiton nato ang espesyal nga mga pulong nga nagpakita og pagtahud sa Langitnong Amahan. Ang atong isulti *kanimo [thee]* ug *ikaw [thou]* imbis sa *nimo [you]*, ug *nimo [thy]* ug *kanimo [thine]* imbis sa *imoha* ug *inyoha*.

Mamulong kita nga dunay balaang pagtahud, magpakita og pagtahud sa Langitnong Amahan.

sa family home evening ug sa akong pakigpulong sa Primary.

Sa dihang ako mihatag og lek-syon sa Lunes, ang akong mama ug papa misulti nako sa unsa nga paagi nga ang pag-ampo nakatabang nila. Mihatag ako sa akong pakigpulong sa Primary pagka-sunod Dominggo usab, apan wala ako mobati og kalainan. Naghunahuna gihapon ko kon duna ba koy pagpamatuod sa pag-ampo. Nag-ampo ko nga sinsero mahitungod sa akong mga pagduhaduha, apan ang tubag wala moabut diha-diha dayon.

Usa ka adlaw ang akong papa miabut sa balay human mangita og trabaho sa tibuok adlaw nga wala magmalampuson. Naguol kaayo siya. Dugay-dugay na siyang walay trabaho. Midagan ko paingon niya ug migakos, sama sa akong buhaton kanunay.

"Ayaw og kaguol, Papa," miingon ko. Dayon sa kalit lang duna koy gibati sa akong kasingkasing. "Kita kinahanglan nga mag-ampo," miingon ko.

"Karon dayon?" ang akong amahan nangutana.

"Oo, karon dayon," miingon ko.

Presidente Thomas S. Monson, "Hangtud sa Sunod Natong Panagkita," *Liahona*, Mayo 2013, 114.

"Ako mosaksi ug mopamatuod kaninyo nga ang Dios buhi, nga Siya maminaw sa mga pag-ampo sa mapainub-sanong kasingkasing."

"Nagtuo ko nga ang Langitnong Amahan maminaw nato."

Nangluhod mi ug nag-ampo, naghangyo sa Langitnong Amahan sa paghupay namo.

Human sa pag-ampo nagbasa mi sa mga kasulatan, sama sa among buhaton kada gabii, ug dayon nanglingkod mi ug nag-istoryahanay. Akong namatikdan nga sa hinay-hinay ang among mga kasub-anan gipulihan sa kalipay nga kanunay namong bation sa among panimalay. Lahi ang akong gibati—ingon og kami luwas ug gipanalipdan, ug ako nasayud nga ang tanan mamaayo ra. Nindot kadto nga pagbati.

Si Mama nakamatikod usab niini. "Nabati ba usab nimo kini, Lucas? nangutana siya sa hilom. "Ang Espiritu Santo naghupay nato, nagtabang nato nga masayud nga kita wala mag-inusara."

"Oo, ako mibati niini," miingon ko. Ako nasayud nga ang Langitnong Amahan nakadungog sa among pag-ampo.

Kadto usa ka gabii nga dili gayud nako makalimtan. Karon ako adunay akong kaugalingong pagpamatuod sa gahum sa pag-ampo. ■

13

1

“Gamita ang inyong salabutan sa

pagtuon ug sa pagkat-on sa mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo ug sa mga doktrina nga gitudlo niini”

Elder L. Tom Perry sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Gikan sa Oktubre 2013 nga kinatibuk-ang komperensya

3

2

8

12

4

10

9

5

11

7

ATONG PAHINA

Ganahan ko sa ebanghelyo ug pagka-miyembro sa Simbahan. Ang akong paborito nga kanta mao ang "I Love to See the Temple" (*Children's Songbook*, 95). Malipayon kaayo ko nga masayud nga ang akong pamilya mahangturon.

Atonina T., edad 10, Samoa

Yery R., edad 12, Ecuador

Ang akong lawas usa ka templo. Ako mag-sinina og tarung sa pagpakita nga akong gihigugma ug gitahud ang akong lawas ug nga ako nahigugma sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo.

Lorienne P., edad 6, Philippines

Kini mao ang Unang Kapangulohan. Matag gabii, mo-access ko sa kinatibuk-ang komperensya diha sa Internet ug maminaw niini sa dili pa ko matulog. Nagpaabut ko nga motan-aw sa sunod nga kinatibuk-ang komperensya.

Rina H., edad 10, Japan

Si Ittary V., edad 5, gikan sa Mexico, masulundon kaayo. Siya nahigugma sa iyang pamilya ug gustong mag-drawing og mga litrato nila. Ang iyang paborito nga kanta sa Primary mao ang "I Love to See the Temple" (*Children's Songbook*, 95). Ganahan siya nga makakita sa mga bulak didto sa templo. Kon mag-ampo siya, sultihan niya kanunay ang Langitnong Amahan kon unsa ka dako ang iyang gugma Kaniya. Ganahan siya sa Primary ug naningkamot nga mahimong maayo nga ehemplo sa iyang mang-hud nga babaye, si Ailime.

Gikan sa usa ka interbyu uban
ni Amie Jane Leavitt

*Mhoroi, shamwari!**

Himamata si Tendai, kinsa nagpuyo sa nasud sa Zimbabwe. Ang Zimbabwe anaa sa habagatang bahin sa Africa. Adunay daghan kaayong mga hayop sa Africa, sama sa mga rhino, mga elepante, Cape buffalo, mga leon ug mga giraffe. Apan si Tendai dili makakita niini nga mga hayop duol sa iyang balay tungod kay nagpuyo siya duol sa Harare, ang labing dako nga siyudad sa Zimbabwe. Sa gihapon, mapasalamaton si Tendai nga kining maanindot nga mga hayop anaa sa iyang nasud. ■

* *"Hello, mga higala!" sa Shona.*

Ang akong paborito nga istorya sa kasulatan mao nga sa dihang si Nephi gisugo sa paghimo og barko. Manghinaut ako nga ako kanunay adunay kaisug sa pagbuhat unsay matarung, sama ni Nephi.

Ang akong paborito nga bahin mahitungod sa Primary mao ang paghimo sa pasundayag sa Primary. Ganahan ko nga mopakigbahin sa akong pagpamatuod ni Jesukristo.

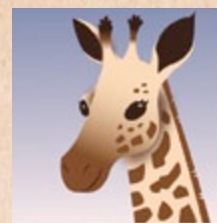
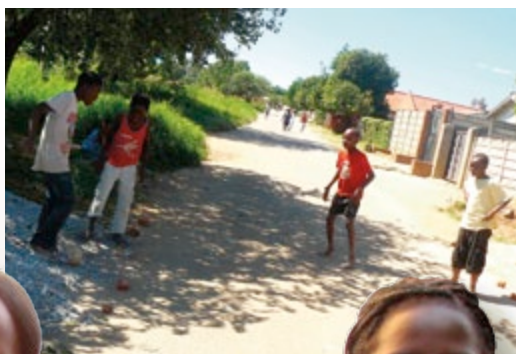
Ako si **TENDAI** gikan sa Zimbabwe

Kon mahuman na ko sa akong homework, motabang ko sa akong magulang nga babaye sa iyang mga leksyon. Duna siyay pipila ka mga hagit nga nakapalisud niya sa pagkat-on. Ganahan usab akong motabang sa ubang mga bata sa akong eskwelahan kinsa dunay mga hagit. Kataw-an sa ubang mga bata kini nga mga bata, apan wala gayud nako kana buhata.

Usa ka adlaw nagdula ang uban nakong mga higala sa among nataran. Usa kanila misulti og ngil-ad nga pulong. Nangatawa ang ubang mga bata, apan ako wala. Misulti ko nila nga dili kini kataw-anan ug nga kami dili angay nga mosulti og ngil-ad nga mga pulong.

Ang akong pamilya importante kaayo nako. Duna koy magulang nga babaye ug kaluha nga babaye. Ang akong duha ka igsoong babaye ug ako nagpuyo uban ni mama ug among apohan sa tuhod, o Gogo. Mao kana ang pagsulti sa "lola" sa among lumad nga pinulongan sa Shona.

GUSTO KO NGA MAKITA ANG TEMPLO

Ang akong pamilya kinahanglang mo-biyahe og 13 ka oras sa usa ka sakyanan aron moadto sa templo sa Johannesburg, South Africa.

ANDAM NGA MOADTO!

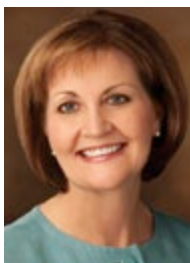
Naimpake na ang bag ni Tendai uban sa iyang paborito nga mga butang. Asa niining mga butanga ang imong isulod sa imong bag?

Si Mudiwa gikan sa Zimbabwe

Si Mudiwa nag-ilis na para mosimba, apan mahimo usab ninyong sul-uban siya sa iyang sinina sa eskwelahan o sa kostyum sa sayaw. Mahimo nimong ipapilit kining tawo-tawo sa baga nga papel sa dili pa ninyo kini koloran ug guntingon. Hangyoa ang usa ka hamtong sa pagtabang ninyo. ■

Ni Linda K. Burton
Kinatibuk-ang Presidente
sa Relief Society

Gibati ko ang Espiritu

“Si Jesus miingon, Paduola kanako ang gagmayng kabataan ug ayaw sila ninyo pagpugngi, kay ang gingharian sa langit ila sa mga sama kanila” (Mateo 19:14).

Nakahinumdom ko og duha ka yano nga mga kalihokan nga nahitabo sa dihang ako usa pa ka gamayng batang babaye. Matag usa nagpakita kon sa unsang paagi ang Espiritu motandog sa mga kasingkasing sa espesyal nga paagi bisan unsa pa ang atong edad.

Ang unang kasinatian nahitabo sa dihang ang akong igsoong lalaki nasakit. Ang akong amahan mitawag sa usa ka tawo sa among ward sa pag-anha sa among panimalay ug motabang sa paghatag og panalangin sa priesthood. Samtang ang among pamilya nagpundok sa wala pa ang panalangin, ang tawo misugyot nga kaming mga anak kinahanglan mobiya tungod kay basin makadisturbo kami sa espiritu sa panalangin. Ang akong amahan malumong mitubag nga importante nga ang matag bata anaa atol sa panalangin tungod kay ang among lunsay nga pagtuo gikinahanglan. Bisan sa bata pa, wala lang nako bata ang presensya sa Espiritu, apan mibati usab ko sa dakong gugma sa akong amahan alang sa iyang mga anak. Ang gugma sa akong amahan nakatabang nako nga motuo ug makasabut sa gugma sa Langitnong Amahan nako.

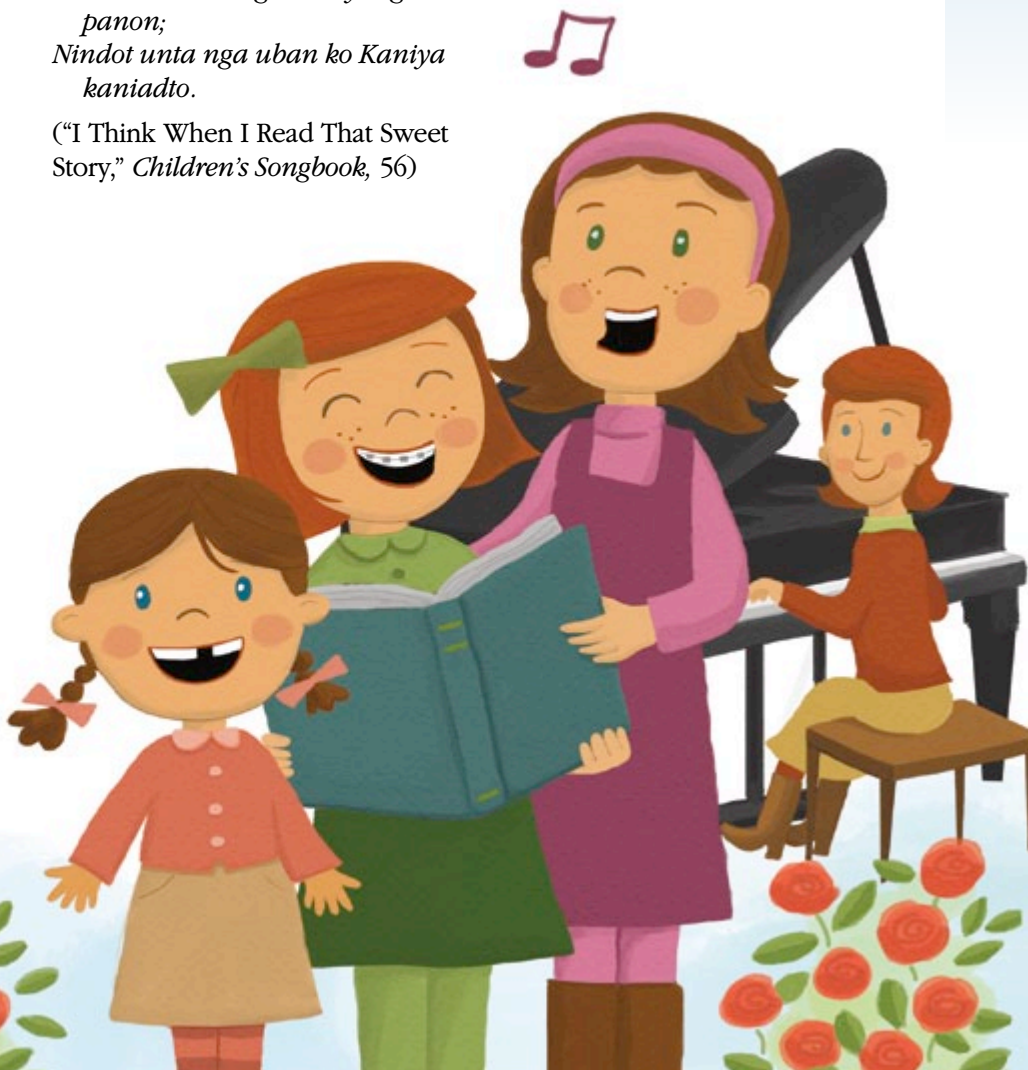
Pipila ka tuig ang milabay, ang among pamilya miapil sa miting sa sakrament. Ang akong inahan usa ka batid nga musikero. Hinoon, iyang gihatagan ang akong igsoong mga babaye ug ako sa oportunidad sa pagkanta imbis nga siya. Klaro pa nakong nahinumduman ang kanta nga iyang gipakanta namo:

*Samtang nagbasa anang sugilanon nga matahum,
Sa dihang si Jesus ania pa dinhi sa yuta,
Siya nagtawag sa mga bata sa-
mas karnero ngadto Iyang panon;
Nindot unta nga uban ko Kaniya kaniadto.*

(“I Think When I Read That Sweet Story,” *Children’s Songbook*, 56)

Samtang ako ug ang akong igsoong mga babaye nagkanta, akong gibati ang kainit ug kalipay. Ang akong linghod nga pagpamatuod nalig-on samtang ang Espiritu Santo mitabang nako nga mobati nga ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo nahigugma nako.

Mapasalamaton ko alang sa panalangin sa Espiritu Santo ug sa gugma sa akong mga ginikanan ug sa akong Amahan sa Langit. ■

si Jesukristo

Mao ang Atong Manluluwas

Usa ka 12 anyos nga batang babaye naghigda sa higdaanan, nag-anam ka grabe ang sakit. Ang iyang mga ginikanan nagtan-aw nga walay mahimo. Wala silay mahimo sa pagluwas kaniya.

Dayon nahinumdom sila sa talagsaong mga istorya nga ilang nangunggan kabahin sa usa ka tawo nga nagpuyo taliwala kanila nga ginganlan og Jesus. Ang mga tawo miingon nga Siya makaayo sa masakiton ug makahimo sa buta nga mga tawo nga makakita. Tingali Siya makaluwat sa kinabuhi sa ilang anak nga babaye!

Ang amahan sa babaye, si Jairo, midagan aron sa pagpangita kang Jesus. Nangamuyo siya kang Jesus sa pag-ayo sa iyang anak nga babaye. Dayon usa ka sinugo miabut uban sa makalilisang nga mga balita. Ulahi na kaayo. Ang batang babaye namatay na. “Ayaw kahadlok”, si Jesus miingon kang Jairo, “sumalig ka lamang” (Marcos 5:36).

Sa dihang si Jesus ug si Jairo miabut sa balay ni Jairo, miadto sila sa kwarto diin ang batang babaye naghigda. Gigunitan ni Jesus ang batang babaye sa kamot ug misulti kaniya sa pagtindog. Sa dihang siya mitindog, ang iyang mga ginikanan nahingangha. Gibuhi ni Jesus ang ilang anak nga babaye!

Nianang adlaw gipakita ni Jesus kon unsa ka dako ang Iyang pagpakabana alang sa batang

KANTA UG KASULATAN

- “I Stand All Amazed” (*Hymns*, no. 193)
- 1 Juan 4:14

babaye ug sa iyang pamilya pinaagi sa pagpangalagad kanila. Gipakita ni Jesus unsa ka dako ang Iyang pagpakabana kanato sa daghang talagsaon ug kahibulongang mga paagi:

- Mitabang Siya sa paglalang sa maanindot nga kalibutan ug sa tanan nga mga binuhat niini.
- Miboluntaryo Siya nga moanhi sa yuta aron mahimo natong Manluluwas, bisan Siya nasa-yud nga kini lisud kaayo.
- Iyang gigahin ang Iyang kinabuhi dinhi sa yuta sa pagpanalangin, pag-ayo, ug pagtudlo sa uban.
- Nagpuyo siya og usa ka perpekto nga kinabuhi.
- Andam Siyang nag-antus alang sa atong mga sala sa Tanaman sa Getsemani ug namatay sa krus aron kita mabanhaw ug makabalik ngadto sa langit. ■

MGA IDEYA ALANG SA PANAG-ISTORYA SA PAMILYA

Mahimo kamong mag-uban sa pagbasa sa istorya sa anak nga babaye ni Jairo (tan-awa sa Lucas 8:41–42, 49–56). Dayon mahimo ninyong ipakita ang litrato sa Manluluwas sa sunod nga pahina ug modapit sa mga sakop sa pamilya sa pagsulti unsay ilang gibati mahitungod sa pipila ka talagsaon ug kahibulongang mga paagi nga Siya mipakita sa Iyang gugma kanato. Ang mga sakop sa pamilya mahimo usab nga magpuli-puli sa pagbasa sa usa sa mga bersikulo sa “I Stand All Amazed.” Human sa matag bersikulo, dapita ang pamilya sa pag-apil sa pagpanganta sa koros. Dayon hisguti o pag-drawing og litrato sa mga paagi nga ang inyong pamilya makapakita og gugma alang sa Manluluwas.

Usa ka Tanaman nga Puno sa mga Panalangin

Ni Linda Pratt

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

Buzz! Buzz! Buzz! Usa ka busy nga yellow nga buyog mitugpa sa bulak ni Andrea. Milukso siya ug nagdali-dali nga mipalayo. Si Andrea dili ganahan og mga buyog. Mibalhin siya ngadto sa usa ka laing bahin sa tanaman aron mangibut og mga sagbut sa usa ka dahunon nga tanom nga tamatis.

Init ang adlaw sa luyo ni Andrea. Madungog niya si Mama sa duol diha sa kamaisan. Sa kalit lang nakadungog si Andrea og dugang nga paghagong. *Buzz! Buzz! Buzz!* Midagan siya nga nangita ni Mama.

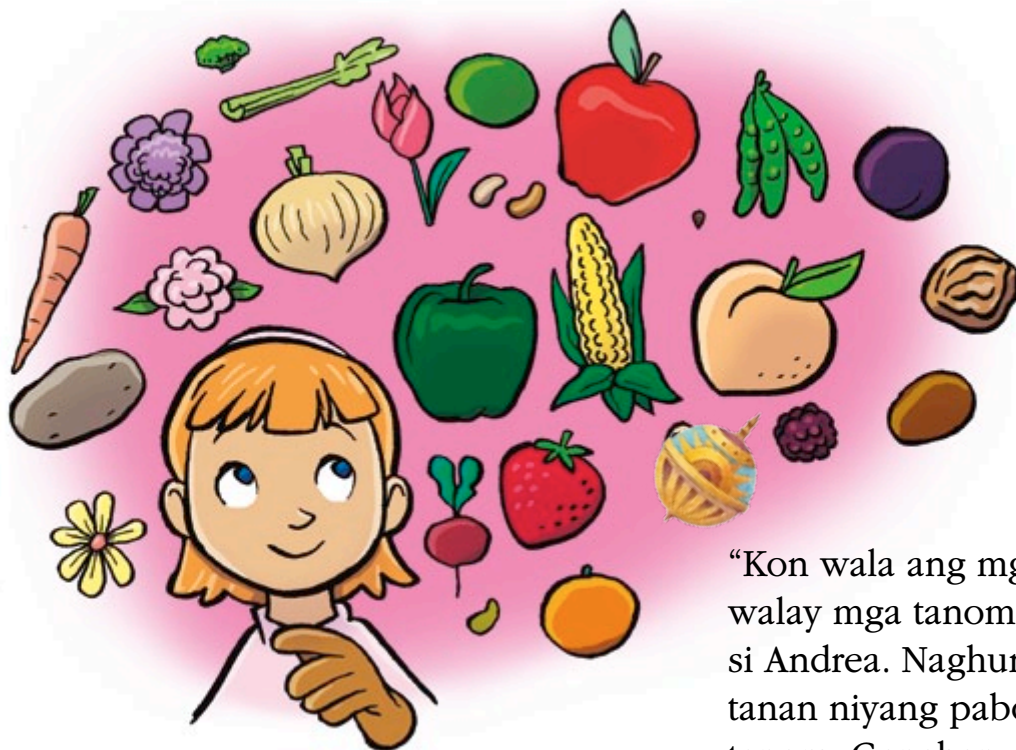

Daghan kaayong mga buyog, Mama!” Miingon siya. “Gusto kong motrabaho sa tanaman nga *walay* mga buyog.”

“Atong gikinahanglan ang mga buyog aron motubo ang mga tanom,” miingon si Mama. “Si Jesus milalang sa mga buyog aron maniba sa mga tanom aron maangkon nato ang atong paborito nga mga pagkaon.”

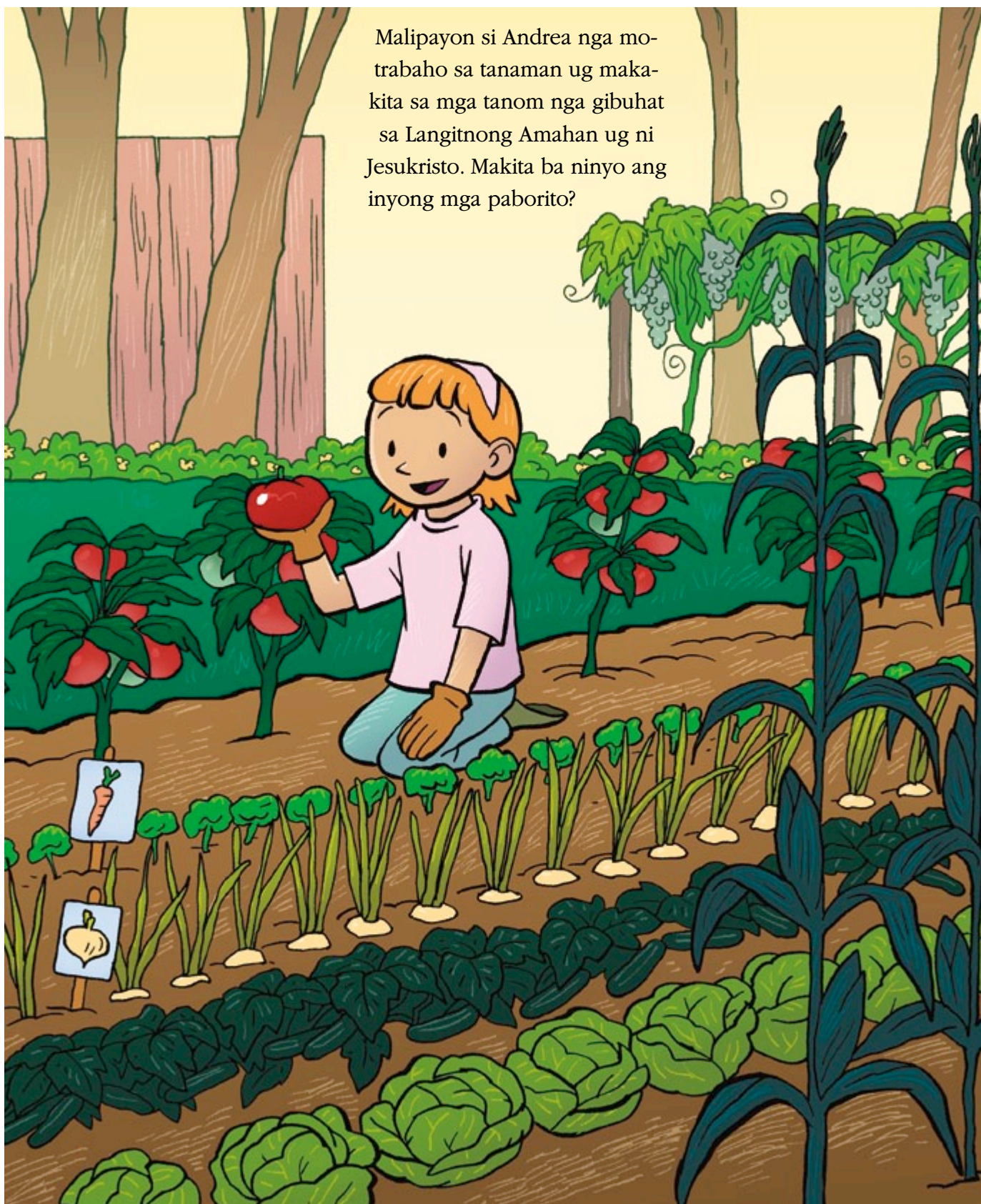
“Kon wala ang mga buyog kita walay mga tanom?” Nangutana si Andrea. Naghunahuna siya sa tanan niyang paborito nga mga tanom. Ganahan siya og nindot nga mga bulak. Ganahan siya nga mokaon sa strawberry ug tamatis. Magmasulub-on siya nga magpuyo sa kalibutan kon wala kini.

“Ako nalipay nga gihimo ni Jesus ang mga tanom,” miingon si Andrea. “Nalipay ko nga Iyang gihimo usab ang mga buyog!” ■

Pangitaa ang mga Prutas ug Utanon

Malipayon si Andrea nga mo-trabaho sa tanaman ug makakita sa mga tanom nga gibuhatsa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo. Makita ba ninyo ang inyong mga paborito?

NAGHULAT DIHA SA LOBBY

Ni Lori Fuller

Mga Magasin sa Simbahan

Usa ka gabii akong gidala ang akong tulo ka mga manghud ngadto sa templo aron sa paghimo og mga bunyag. Samtang ang temple worker nagsusi sa among mga rekomend, iyang nadiskobrehan nga ang rekomend sa akong igsoong babaye walay pirma sa bishop. Akong gisulatan ang usa ka porma aron dad-on ngadto sa temple recorder, kinsa motawag sa bishop. Dayon ang temple worker misusi sa rekomend sa akong igsoong lalaki ug nahibaloan nga wala pa kini ma-activate. Duna koy ballpen, mao nga akong gikuha ang porma nga gihatag namo ug nagsugod sa pagsulat niini.

Nasayud ko nga ang akong igsoong lalaki ug babaye dili makasulod nga dunay sayop ang ilang mga rekomend, apan ako mibati nga responsable alang nila, ug hangtud nga ako motabang nila sa pag-atiman niining mga sayop, dili usab ako makasulod. Lain ang akong gibati nga dili makasulod sa templo. Mibiya mi sa bunyaganan ug misaka sa itaas nga entrada sa templo aron ipasabut ang among sitwasyon sa front desk. Ang temple recorder miingon nga iyang masulbad ang problema sa pipila lamang ka minuto, mao nga kaming upat mi-lingkod aron maghulat diha sa lobby.

Lain ang akong gibati sa dihang gipahulat ko diha sa lobby ug sa gawas sa templo tungod sa pipila ka klerikal nga mga sayop.

Samtang naglingkod ko didto, ang akong kalagot nahimong kahigawad. Wala kami pasudla tungod sa yano kaayong mga sayop, apan kini mao ang tanan nga kalainan tali sa paghulat ug sa pagsulod sa balay sa Ginoo. Usa kini ka malisud nga adlaw, ug ako nanghinaot nga ang templo motabang nako nga mobati og kalinaw. Ang mga sayop dili akong binuhatan, apan sa dihang nagkadugay ang among paghulat, hapit na ako makahilak. Nangingkamot kong magbinuotan pinaagi sa pag-adto sa templo ug sa pagpakita og ehemplo sa pagtambong sa templo alang sa akong mga igsoon. Nganong wala man kami pasudla nga gusto man unta kaayo ko nga mosulod?

Ug dayon ako nakaamgo: kon ako mobati nga nawad-an og kadasig nga wala pasudla sa templo tungod sa pipila ka klerikal nga sayop, unsa kaha ang akong bation kon wala ko pasudla tungod sa akong kaugalingong mga sayop—nga dili takus nga mosulod sa templo? Samtang naghunahuna ako niini, sa kalit mi-kalma ko. Akong gibati nga ako nakakat-on sa leksyon nga gusto sa Dios nga akong makat-unan. Misaad ko Kaniya nga maningkamot ko kanunay nga mahimong takus nga mosulod sa templo. Misaad ko nga dili gayud mahimong dili ko pasudlon sa balay sa Ginoo tungod sa akong kaugalingong mga sayop; dili ko gusto nga ang akong mga aksyon maoy makaingon nga anha lang ko sa lobby.

Dayon nianang gabhiona aduna koy sabut sa akong bishop sa pagbag-o sa akong rekomend sa templo. Sa wala pa ko moadto, akong gisusi ang bisan unsa nga mga sayop sa akong kaugalingon nga makapugong nako sa pagsulod sa templo. Sa dihang ang bishop nangu-tana kon ako takus ba nga mosulod sa balay sa Ginoo, mapasalamaton kaayo ko nga ako nakaingon og oo. ■

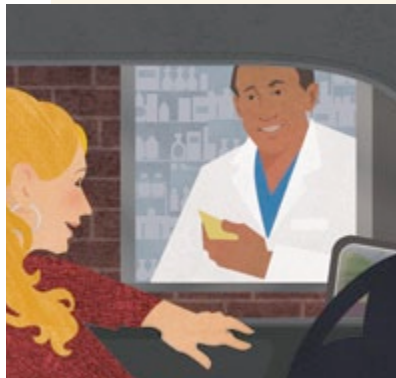

EZRA TAFT BENSON

Si Ezra Taft Benson mihimo og daghang **buluhaton** sa iyang umahan sa pamilya. Tungod kay ganahan siyang mag-uma, nakadawat siya og advanced degree sa agricultural economics ug sa katapusan nagerbisyo isip secretary sa agriculture sa Estados Unidos sa **Washington, D.C.** Nahigugma si Presidente Benson sa **Basahon ni Mormon** ug miawhag sa mga miyembro sa pagtuon niini isip mga pamilya ug isip mga indibidwal.

Anaa Usab Niini nga Isyu

PARA SA MGA YOUNG ADULT

Pagdapit og Kalampusan

Tulo ka young adult—usa ka estudyante sa law, kustomer sa botika, ug operator sa elevator—nagpakita kanato kon unsaon sa pagpakigbahin sa ebanghelyo sa kinabuhi.

p.42

PARA SA MGA KABATAN-ONAN

p.64

Unsa kaha kon molaktaw ko og pipila ka mga sesyon sa kinatibuk-ang komperensya tungod kay gusto nakong buhaton ang lain pang butang nianang semanaha—kana OK ra, di ba?

AYAW PALABYA ANG TAWAG SA TELEPONO

PARA SA MGA BATA

Gibati nako ang **Espiritu**

Ang Espiritu Santo mahimong motandog sa inyong mga kasingkasing—bisan kon ikaw usa ka bata.

p.73